

št. 28 (20.961) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v naselju Žarki nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 5. FEBRUARJA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

Snamo aplikacijo
s spletni trgovine

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

4.0.2.05

9 771124 666007

1,20 €

Da bi bilo
»gledališke«
napetosti že
enkrat konec

POLJANKA DOLHAR

Slovensko stalno gledališče ima nov upravni odbor, ki ga povečini sestavljajo »stari« člani. To torej sama po sebi niti ne bi bila velika novica, če ne bi bili v zadnjih mesecih priča pravi psihodrami: ne na odru, kot bi v gledališču pričakovali, temveč na gledaliških hodnikih, v raznih (tudi ministrskih) uradih in celo na sodišču. Okrog edine profesionalne kulturne ustanove Slovencev v Italiji se je nabralo res veliko negativne energije, vzdušje je bilo (in je) zelo napeto.

Razlogov za to je nedvomno več in bodo najbrž ostali vsaj delno skriti. Vsaj dva pa sta na dlani: zelo slabci odnos med sedaj že bivšima predsednico in umetniško koordinatorko, zaradi katerih je prva celo ovadila drugo. In milo rečeno nerodna gesta sedaj že bivšega upravnega sveta, da umetniški koordinatorki poveri mandat, ki zapade sredi sezone, zaradi česar je SSG že šest tednov brez umetniškega vodstva.

Najbrž je nerealistično pričakovati, da bo zamenjava na predsedniškem mestu, do katere je prišlo na včerajšnji skupščini SSG, imela čudežne učinke. V danih pogojih pa bi bil že velik uspeh, če bi se ozračje nekoliko umirilo in če bi interesi gledališča, torej v prvi vrsti skrb za kakovostno gledališko ponudbo in gledalce, prevladali nad interesi posameznikov oziroma organizacij.

Doseči to, da bi v manjšini že enkrat odpavili pogubno delitev na naše in vaše ter se raje prepričano opredelili za tisto na dobre in slabe, primerne in neprimerne, sposobne in nesposobne, pa ostaja očitno utopija.

ITALIJA - V Strasbourgu je prekinila govor predsednika Napolitana

Severna liga inscenirala protesta v italijanskem in evropskem parlamentu

SSG - Včeraj zasedala skupščina

Novo vodstvo

Nova predsednica je Breda Pahor - SSO zapustil skupščino

TRST - Slovensko stalno gledališče ima novo predsednico. Na včerajšnji skupščini so namreč predstavniki ustanovnih članov gledališča imenovali nove upravitelje: nova predsednica je Breda Pahor, podpredsednik bo še dalej Alessandro Malcangi, v novem odboru pa sedijo še Marta Verginella, Paolo Marchesi, Adriano Sossi in Maja Lapornik. Skupščina je novemu upravnemu svetu tudi naročila, naj v čim krajšem času imenuje novega umetniškega koordinatorja in tudi tehnično-upravnega koordinatorja.

Nov upravni svet je bil imenovan soglasno, a ob odsotnosti predstavnice Sveta slovenskih organizacij, ki je protestno zapustil skupščino. SSO postavlja v dvom legitimnost glasovanja, njegova predsedniška kandidatka pa je bila Maja Lapornik.

Na 10. strani

RIM, STRASBOURG - Napetost v italijanskih političnih krogih se stopnjuje. Vodja Gibanja petih zvezd Beppe Grillo je včeraj ponovno napadel predsednico poslanske zbornice Lauro Boldrini, češ da s svojim samovoljnimi vodenjem sej tepta temeljna načela demokracije, tako da naj bi bilo mogoče govoriti o pravem državnem udaru. Grillo se je nanašal na incidente, ki so se zgodili minula sredo. Toda včeraj je za nov incident v poslanski zbornici poskrbela Severna liga. Kamen spotike je bil vladni odlok za razbremenitev zaporov, o katerem ligaši menijo, da spušča kriminalce na svobodo.

Predstavniki Severne lige pa so včeraj inscenirali protest tudi v Evropskem parlamentu. Prekinili so govor italijanskega predsednika Napolitana z gesli proti evru.

Na 11. strani

VРЕМЕ Ледени окlep не попушта

LJUBLJANA, ČEDAD - Ledeni oklep po Sloveniji še ne popušča, na najhuje prizadetih območjih številni klub trudu ekip na terenu še vedno ostajajo brez električne. V Furlaniji-Julijski krajini pa je najhuje v občini Tipana in Benečiji, kjer sta kraja Prosnid in Plešiča še naprej odrezana od sveta. Ceste in drevje (na posnetku NM) so odeti v debel ledeni oklep, ki onemogoča dostop do nekaterih krajev.

Na 2. in 3. strani

DEVIN - Plameni so izbrunili nekaj po 20. uri v bližini dimnika

Požar opustošil vilo

Nastala je velika škoda - Dim laže zastrupil tri stanovalce - Posegli gasilci z Opčin in iz Trsta

DEVIN - Sinoči je nekaj po 20. uri izbruhnil požar in hudo opustošil vilu v Devinu. Gre za dom Elene Paulina in njenega moža Enrica Ghezza s hišno številko 71/C, ki stoji za devinsko osnovno šolo. V trenutku, ko zapiramo redakcijo, razpolagamo z nepopolnimi podatki. Kaže, da so plameni izbruhnili v bližini dimnika. Tako so posegli gasilci z Opčin in iz Trsta (na delu je bilo 15 mož), a so ogenj le s težavo ukrotili, tako da je nastala velika škoda. Na kraj požara je prišel tudi rešilec 118. Trije izmed stanovalcev so se namreč zaradi dima laže zastrupili, tako da so morali v bolnišnico na pregled. Njihovo zdravstveno stanje ne vzbuja skrbi.

GORICA - Obveza delno uresničena

Ob enojezičnih nova dvojezična znamenja

12

ŠTIVAN - Burgo
Papirnica:
končno
dogovor

TRST - Lastništvo štivanske papirnice Burgo ter panožni sindikati Slc-Cgil, Fistel-Cisl, Uilcom-Uil in Ugl so končno dosegli sporazum. Dogovor so formalno zapečatili včeraj na sedežu pokrajinske uprave, potem ko so sporazum sprejeli na sindikalni skupščini. Skupščina delavcev je namreč razpravljala o dogovoru, ki so ga sklenili in podpisali v Vicenzi v poledeljek na srečanju, ki so se ga poleg tržaških udeležili tudi predstavniki državnih panožnih sindikatov. Dogovor predvideva med drugim mobilnost za 34 namesto 68 delavcev.

Na 5. strani

Obračun finančne
straže za leto 2013

Na 2. strani

Praznično ob 20-letnici
srečanj kraških godb

Na 7. strani

Spevoigra Kresniček za
jubilej Veselje pomladi

Na 8. strani

Evropski karneval
bo v Trstu in Miljah

Na 8. strani

Zasegli nekdanjo
vojašnico karabinjerjev

Na 12. strani

SLOVENIJA - Ledeni oklep še ne popušča

Na prizadetih območjih še vedno izredne razmere

LJUBLJANA - Ledeni oklep po Sloveniji še ne popušča, na najhuje prizadetih območjih številni kljub trudu ekip na terenu še vedno ostajajo brez električne. Civilna zaščita, gasilci in druge intervencijske službe ljudem, ki so ponekod brez električne žele od petka, pomagajo z agregati. Vremenska napoved za prihodnje dni pa žal ne kaže, da bi si lahko oddahnili. Na najbolj prizadetih območjih Notranjske, severne Primorske, Gorenjske, Koroške in Štajerske je še vedno velika nevarnost podiranja dreves, gibanje v bližini dreves je zato smrtno nevarno, posebej previdni morajo biti vozniki.

Elektroprivreda podjetja zmanjšujejo število odjemalcev brez električne. Še vedno je brez električne okrog 50.000 odjemalcev na območju Postojne, delu občin Pivka, Bloke, Loške doline in Cerknica. Brez električne energije so nekateri kraji na Kobariškem, Tolminskem, Trnovsko-Banjski planoti, Idrijsko-Cerkljanskem. Prav tako so brez električne v Logatcu in deloma še v nekaterih občinah v osrednji Sloveniji, pa tudi v Podravju, na Koroškem, v Šaleški in Savinjski dolini, na Gorenjskem pa v delu Poljanske doline, doline Kokre do Jezerskega in delih Pokljuke.

Žled in sneg, ki sta prizadela večji del države, sta poškodovala ali uničila 30 kilometrov daljnovidov, izven obratovanja pa jih je 174 kilometrov oz. devet odstotkov. Intervencijske službe so že peti dan na terenu. Na Notranjskem, kjer so bile razmere najhujše, so včeraj prebivalci občin Loška dolina, Bloke in Cerknica ob doставi agregatov na črpališča spet dobili pitno vodo. Tudi drugod za delovanje črpališč skrbijo z agregati, z njimi si pomagajo tudi pri zagotavljanju najnujnejših storitev, marsikje pa jih posojajo ljudem za občasno ogrevanje in priklop elektronskih naprav, denimo hladilnikov in skrinj.

Slovenija je v ponedeljek iz tujine dobila 30 agregatov, včeraj so jih iz Nemčije poslali še 11. Prav tako je Elektro Ljubljana od svojih hrvaških kolegov prejel tri aggregate.

Nekoliko boljše so razmere v prometu, čeprav so številne ceste zaradi potnih dreves in električnih drogov še vedno zaprte. V prometno-informacijskem centru tudi opozarjajo, da še vedno obstaja nevarnost padanja ledenih sveč v vseh via-

Palje pri Pivki so še naprej v ledenu oklepu in brez električne žele od sobote dalje

FOTO MARKO PRIMC

dukov in mostov ter nevarnost padanja ledu in snega z neočiščenih vozil.

Na Slovenskih železnicah pričakujejo, da bo danes železniški promet na večini prog spet normalen. Po prvih ocenah je na železniški infrastrukturi škoda vsaj med 15 in 20 milijoni evrov. K temu pa bo treba priti še škodo, ki je prevozni kom nastala z zaporami prog. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je že pojasnilo, da bo po neuradnih ocenah škoda v železniškem prometu znašala več deset milijonov evrov.

Zaradi izpada električne energije od petka stoji tudi večina proizvodnje na Notranjskem in Postojnskem, kjer bodo z delom nadaljevali, ko bo omrežje popravljeno. Škoda bo velika, za prve ocene pa je prezgodaj. Večina podjetij sicer išče načine, kako bi vsaj deloma zagnali proizvodnjo, izpad pa bodo nadomeščali z nadurami in delovnimi vikendi.

Vremenska napoved za prihodnje dni pa ne kaže, da bi si lahko oddahnili. Obetajo se nove padavine, ki pa jih ne bo obilo, pa tudi jugozahodni veter. Čeprav v normalnih razmerah takšno vreme ne bi bilo nič posebnega, pa lahko v sedanjih razmerah, ko so drevesa in objekti ujeti v led, povzroči še dodatno škodo na že prizadetih območjih. Počasna odjuga pa se nakazuje še ob koncu tedna. (STA)

MONOŠTER - 20. obletnica sporazuma **Sporazum med Slovenijo in Hrvaško manjšinama prinesel pozitivne spremembe**

MONOŠTER - Madžarska narodna skupnost v Sloveniji in slovenska narodna manjšina na Madžarskem sta ob 20. obletnici uveljavljive sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic obej manjšin včeraj v Monoštru pripravili slavnostno sejo. Vsi udeleženci so se strijnili, da je sporazum prinesel pozitivne spremembe za obe manjšini. Seje sta se udeležila tudi ministra za zunanjega zadeve Slovenije in Madžarske Karl Erjavec in Janos Martonyi. Erjavec je pojavil madžarsko vlado, zlasti za sprejetje zakone v zadnjih letih, »ki dejansko omogočajo večjo zaščito slovenski manjšini, ko gre za sistemsko financiranje, za zagotavljanje pravic v zvezi s šolstvom, za nekatere druge politične pravice«.

Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök, ki je bil 6. novembra leta 1992 v Ljubljani pri podpisu sporazuma, pa pravi, da je takrat upal,

da se bo položaj Slovencev na Madžarskem približal položaju madžarske skupnosti v Sloveniji in da je tudi v izjavah ministrstva takrat pisalo, da so sporazum podpisali v duhu recipročnosti, kar je bilo za porabske Slovence zelo pomembno. Slovenska država za madžarsko manjšino v Sloveniji namreč prispeva nekajkrat več sredstev kot madžarska država za Slovence na Madžarskem, kljub vsemu pa Hirnök pravi, da so na podlagi sporazuma ob pomoci obih držav dosegli vidne rezultate.

Popoldne sta ministra v Lendavi, v stavbi, kjer je tudi sedež Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti, odprla konzularno pisarno veleposlanstva Madžarske v Sloveniji, ki je del veleposlanstva v Ljubljani. V njej bo do konca v rokodobu konzul in asistent, ki naj bi ob občajnem delu pomagali tudi pri spodbujanju gospodarskega sodelovanja med državama.

FINANČNA STRAŽA - Poročilo razvejanega delovanja na deželnem ravni v lanskem letu 2013

Boj proti utajevalcem in kriminalu

TRST - Boj proti davčnemu utajevanju in proti kriminalu ter zaščita javne potrošnje so od nekdaj med prioritetami deželne finančne straže. Zlasti v zadnjih dveh letih pa so preiskovalci svoje delovanje še okrepili, da bi na čim konkretnejši na-

čin zaščitili javne prihodke in torej izrinili gospodarski in finančni kriminal, ki si vse bolj utirata pot v sodobni družbi. Deželni poveljnik, brigadni general Antonino Maggiore, ki to funkcijo opravlja še le šest mesecev, je novinarjem včeraj nazorno

predstavil razvejano delovanje v letu 2013 in se po globil v same podatke oz. dosežke. Dejavnost na področju davčnega nadzora poteka seveda v tesni povezavi z Agencijo za prihodke, transverzalne kontrole pa omogočajo razkrinkanje marsikatere goljufije in torej nezakonitih zaslužkov.

Na deželnih ravnih so finančni stražniki opravili 3287 davčnih kontrol in odkrili skoraj 267 milijonov evrov nepriznanih obdobjljivih vsot in nad 92 milijonov evrov utajenega davka na dodano vrednost IVA. Odkrili so 218 davčnih utajevalcev, ki so državo ogoljufali za 158 milijonov evrov (59% ugotovljenih utajenih vsot), 327 pa so jih prijavili, zaradi izdaje lažnih faktur (60%), lažnih izjav o premoženju (32%) in zaradi izogibanja plačevanja davka IVA (8%). Preiskovalci so razkrinkali tudi 12 primerov mednarodne davčne utaje, se pravi zlasti podjetij, ki imajo svoje sedeže lažno registrirane v tujini, in skupno odkrili skoraj 95 milijonov evrov utajenih davkov.

Glede goljufij na račun javne potrošnje, velja opozoriti, da so preiskovalci odkrili kar 139 milijonov škode na račun državne blagajne in raz-

Igor Gabrovec in Angelika Mlinar na Brdu o slovenstvu iz zamejske perspektive

BRDO PRI KRAINU - »Slovenska poslanka na Dunaju in v Trstu - kako se Slovenija, slovenstvo, manjšinska problematika in Evropa vidijo iz zamejske perspektive?« je naslov okrogle mize, ki jo prireja Fakulteta za državne in evropske študije na Brdu pri Kranju danes ob 18. uri. Tokratna gostja Akademskoga foruma »Jean Monnet« bo-osta avstrijska državnozborska poslanka dr. Angelika Mlinar in deželni svetnik ter podpredsednik deželnega sveta FJK Igor Gabrovec. Spregovor bosta o svojem poslanskem delu, s poudarkom na skrbi za izboljšanje položaja slovenske manjšine, o pogledu na Slovenijo ter o položaju v Italiji, Avstriji in EU.

Battelli in Göncz zamenjala funkciji

LJUBLJANA - Državni zbor (DZ) je včeraj s 64 glasovi za in nobenim proti za predsednika parlamentarne komisije za narodni skupnosti imenoval poslanca italijanske narodne skupnosti Roberta Battellija, za podpredsednika komisije pa poslanca madžarske narodne skupnosti Laszla Göncza. Battelli in Göncz sta se zgoli zamenjala na funkcijah. Na podlagi dogovora in ustaljene prakse namreč velja, da polovico mandata komisiji za narodni skupnosti predseduje eden od poslancev narodnih skupnosti, drugi poslanec narodnih skupnosti pa je njen podpredsednik.

Hrvaška bo Sloveniji izročila obsojenega dvojnega morilca

ZAGREB - Hrvaška je na podlagi evropskega pripornega naloga v petek prijela 72-letnega Dragutina Kunšteta, ki ga je zahtevala Slovenija. Kunštek je bil v Sloveniji obsojen na 12 let zapora zaradi dvojnega umora. Slovenija ga je iskala dobrski dve desetletji, potem ko se ni vrnil v vikend dopusta v pripor. Tako bo moral v zaporu preživeti še slabih sedem let. Zločin se je zgodil 3. maja 1988, ko je Kunštek s pištolem umoril brata Božidarja in Joža Gobca, hudo pa ranil njihovega soseda Matjija Pestotnika v Spodnjem Sečovem pri Rogaški Slatini. Kunštek je mirno živel na severozahodu Hrvaške, a so se zadeve spremenile po 1. januarju letos, ko je Hrvaška ukinila časovno omejitev za izročitev svojih državljanov na podlagi evropskega pripornega naloga.

Brigadier general Antonino Maggiore je novinarjem predstavil podatke delovanja za leto 2013

FOTODAMJ@N

krinkali 237 tako imenovanih »lažnih revežev«, ki so sleparili pri izjavah o premoženju, da bi neučinkovito prejemali javne prispevke in olajšave zlasti za zdravstvene storitve (ticket). V lanskem letu so prišli na sled 850 delavcem na črno, zaradi česar si je ovadbo prislužilo 141 delodajalcev.

Seveda v poročilu brigadnega generala ni izstal podatek o boju proti kriminalu in nezakonitem prekupecavanju z nedovoljenimi substancami. Deželna finančna straža je lani zasegla 10 kilogramov trdih drog (kokaina in heroina) in 584 kg mehkih drog (hašiša in marihuane), pri tem so ovadili 119 oseb, 20 od teh je obsedelo za zapahi. Zabeležiti velja še podatek, da so zasegli skupno 5 ton pritihotapljenih tobačnih izdelkov in 129 tisoč ponarejenih oblačil oz. obutvenih artiklov blagovne znamke »made in Italy«, sodstvu pa prijavili 94 oseb.

Poveljnik Maggiore je ocenil, da je dežela FJK v primerjavi z državnim trendom precej zgledna, še zlasti glede izdajanja računov v barih in lokalih. Pri tem pa dodal, da tukajšnje dejavnosti niso zelo primerne za utajevanje. (sas)

VREME - V Benečiji v občini Tipana nekatere ceste še vedno neprevozne

Plestišča in Prosnid zaradi žleda in podiranja drevja še odrezana od sveta

Do ponedeljka tudi brez elektrike - Pomoč deželne civilne zaščite - V goratih predelih FJK še težave zaradi snega

TIPANA, VIDEM - Zadnja vremenska ujma je Prosnid in Plestišče v občini Tipana v Benečiji dobesedno odrezala od sveta. Zato so poklicali na pomoč Civilno zaščito iz Palmanove, da bi odstranili žled, zaradi katerega je v Tipani že od petka praktično nemogoča vožnja po krajevnih cestah, pogosto zmanjkuje električna energija, motene pa so tudi zveze na mobilni telefoniji.

Kot je povedal podžupan Tipane Fabio Michelizza, so v nedeljo prostovoljci iz Terskih dolin skušali očistiti tiste odseke krajevnih cest, ki so bili zaradi ledu najbolj nevarni. »Toda prisiljeni smo bili odnehati, saj je bilo delo preveč nevarno zaradi stalnega padanja polomljenih vej in dreves,« je povedal Michelizza. Zato so se občinske oblasti tudi odločile, da

zaprosijo za pomoč deželno civilno zaščito in Palmanovi, da bi se tudi pristojne deželne oblasti zavedle, kakšne težave so na tem območju. »V nevarnosti so celo življenga ljudi,« je poudaril tipanški podžupan in dodal, da so prebivalcem nekaterih zaselkov svetovali, naj ostanejo doma, dokler se stanje ne bo izboljšalo.

V ponedeljek so si razmere ogledali tudi tehniki civilne zaščite in gozdarji, ki so postavili tudi dva generatorja in tako za Prosnid in Plestišče zagotovili električno energijo. Poleg tega so začeli s čiščenjem cest in posipanjem soli, da bi omogočili ponovne prometne zveze med kraji. Kljub tem pa še naprej ostaja odredba župana o prepovedi prometa na cestah za Plestišče in Prosnid. »Občinska uprava je že pred časom opozorila Civilno zaščito, da je treba očistiti ro-

bove cest, ki više ležeče kraje povezujejo z dolino in kjer se žled večkrat pojavi. Vendar naših opozoril niso upoštevali, zato upamo, da bo odslej drugače in se položaj, kateremu smo priča v teh dneh ne bo več ponovil,« je še povedal Michelizza.

Drugod v Furlaniji-Julijski krajini se položaj, vsaj kar zadeva pretoke rek in potokov, počasi umirja. Vodostaji so pod stalnim nadzorom.

Zato pa ostaja položaj zelo kritičen v goratih predelih dežele, kjer je zapadlo izredno veliko novega snega. Še naprej so zaradi snega zaprte nekatere krajevne ceste. Tako je zaprta pokrajinska cesta št. 54 od Trbiža do Rajblij, cesta iz Tablje na Mokrine, pokrajinska cesta iz Paulara do kraja Arta Terme. Zaradi snega je še vedno velika nevarnost snežnih plazov.

SOLIDARNOST
Poziv Kmečke
zveze lastnikom
agregatov

TRST - Glede na izredno hudo vremensko ujmo, ki je prizadela Benečijo in Slovenijo, kjer je povzročila izpad električnega toka in povzročila veliko škodo gospodarstvu ter težave civilnemu prebivalstvu, Kmečka zveza poziva posameznike in podjetja lastnike električnih agregatov (it. generatori elettrici), da jih začasno dajo na razpolago Civilni zaščiti Republike Slovenije za njihovo uporabo na prizadetih območjih.

V ta namen naj se obrnejo na urade Kmečke zveze v Trstu (tel. 040362941 ali 3476849247 - odg. Erik ali 3384944504 - odg. Edi) in v Benečiji (tel. 0432703119 ali 3337442279 - odg. Stefano), kjer bodo dobili ustrezna navodila.

Krajevne ceste v Tipani so ponekod še v ledenu oklepnu (desno), precej težav pa so na farmi Zore imeli z molžo krav, ker do ponedeljka niso imeli elektrike

I.C./NM

*Pokrajina Trst
proslavlja Dan slovenske kulture,
s podelitevijo Srebrnega pečata
Alojzu Reboli,
pisatelju, docentu, prevajalcu in esejistu*

*V četrtek, 6. februarja, ob 11.30 uri
V dvorani pokrajinskega sveta
Trg Vittorio Veneto 4
Trst*

Posežejo
Elvio Guagnini, Profesor emeritus na Univerzi v Trstu
Tatjana Rojc, Docentka književnosti na Univerzi v Novi Gorici
Ivo Jevnikar, Novinar RAI
Mario Maver, Odgovorni urednik Mladike

Dostop je dovoljen do razpoložljivosti sedežev

ŠOLSTVO - Začelo se je vpisovanje v prvi letnik za prihodnje šolsko leto

Višje srednje šole: od izmenjave s Podgorico do sodelovanja s Tallinnom

S pondeljkom je v vrtcih in šolah vseh stopenj steklo vpisovanje v prvi letnik za prihodnje šolsko leto 2014/2015, ki bo trajalo do 28. februarja. Kot znano, vpisovanje na slovenskih šolah poteka še po starem sistemu, se pravi s papirnatimi obrazci, medtem ko je na šolah z italijanskim učnim jezikom že drugo leto vpis mogoč samo preko spletka. Z začetkom vpisovanja potekajo tudi še zadnja informativna srečanja, ki so jih šole priredile že v lanskem decembru oz. letošnjem januarju, ponekod pa bodo stekla tudi v februarju. To velja tudi za više srednje šole, kjer bo v prihodnjem šolskem letu med drugim pouk potekal v vseh petih letnikih na podlagi prenovljenih programov in učnih smeri. Potem ko smo že poročali o ponudbi na Tehniškem zavodu Žige Zoisa, smo se tokrat pozanimali o novostih na ostalih višjih srednjih šolah.

Licej Prešeren: izmenjava z gimnazijo iz Podgorice

Na Liceju Franceta Prešerena so pred božičnimi počitnicami in v letošnjem januarju priredili dve informativni srečanji, ki sta bili zelo dobro obiskani, veliko je bilo mladih obrazov, nam je povedala ravnateljica Loredana Guštin. Na liceju ostajajo štiri smeri (znanstvena smer, smer uporabnih znanosti ter jezikovna in klasična smer), pri čemer upajo, da bodo ohranili vse razrede. Na jezikovni smeri bodo vse tri tuge jezike (angleščino, nemščino in ruščino) poučevali v vseh petih letnikih, latinščino pa le do drugega razreda, poleg tega bo nekaj ur manj matematike in znanstvenih predmetov. Na smeri uporabnih znanosti se latinščina poslavljavi, v trieniju pa bo precejšen zalogaj pouka naravoslovja, medtem ko bo na znanstveni smeri v glavnem ostal dosedanji predmetnik in bo manj ur pouka latinščine ter več ur pouka znanstvenih predmetov.

Na šoli nadaljujejo tudi izvajanjem raznih projektov, tudi v okviru šolske izmenjave. V tem okviru se je licej Prešeren skupaj z goriškim licejem Simona Gregorčiča vključil v projekt Kepass, ki predvideva izmenjavo med šolami na območju Jadrana. Tako bo tržaški licej v prihodnjem šolskem letu imel izmenjavo z gimnazijo Slobodana Škerovića iz Podgorice v Črni gori: od sredine septembra do sredine decembra letos bodo tako trije dijaki četrtega letnika liceja Prešeren (trenutno obiskujejo tretji letnik) obiskovali pouk na omenjeni gimnaziji v Podgorici, medtem ko

Na liceju Slomšek se utegnejo po novem učiti španščino

ARHIV

bo tržaški licej gostil tri dijake gimnazije Slobodana Škerovića.

Licej Slomšek: španščina namesto nemščine?

Precejšen obisk sta doživel tudi informativni srečanji, ki so ju v letošnjem januarju priredili na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška, kjer se dijaki lahko šolajo na humanistični oz. na družbeno-ekonomski smeri. Ob tej priložnosti so doživel tudi obisk iz Slovenije, kaže tudi, da vladajo zanimanje za vpis na to šolo tudi zdaj, saj so prejeli prošnjo, naj na nižje srednje šole pošljeno več obrazcev, nam je povedala ravnateljica Fulvia Premolin, ki pravi, da će bo povpraševanje, bodo informativno srečanje priredili tudi v februarju. Premolinova nas je seznanila tudi z morebitno novostjo: v načrtu je namreč, da bi v prihodnjem šolskem letu namesto nemščine poučevali španščino. Za pouk tega jezika se je namreč izrekla velika večina družin, ki so sodelovale pri anketi šole, nato sta tudi predlog osvojila tudi profesorski zbor in zavodski svet. Prošnjo za uvedbo pouka španščine so poslali na Deželni šolski urad in upajo, da bo odgovor pozitiven, čeprav je vse odvisno od osebja, pravi Premolinova.

Ravnateljica liceja Slomšek tudi upa, da se bo tudi v prihodnjem šolskem letu nadaljevalo sodelovanje pri projektu Educ-hange, ki ga izvaja študentska organizacija Aiesec in v okviru katerega šole za dolžen čas gostijo univerzitetne študente iz

vsega sveta, ki vodijo delavnice za dijake. Na liceju Slomšek so v tekočem šolskem letu za mesec dni gostili študenta iz Ukrajine in študentko iz Grčije, ki sta vodila jezikovne delavnice s pomočjo profesorjev tujih jezikov. Z delavnicami, ki so potekale pretežno

hodnje let bo že na podlagi prenovljenih programov in smeri, ki so kot znano tri: elektronika, mehanika in mehatronika ter okoljske biotehnologije. Vsako leto prenovejo vzgojno-izobraževalno ponudbo in postavijo prioritete, nekateri projekti pa so bolj dolgoročnega značaja. Med slednje je Strani vsekakor uvrstil tri, enega za vsako smer:

glede okoljskih biotehnologij gre za projekt, posvečen krajevnim proizvodom, kot so olje, vino ali sir, z vidika kemije in biologije, medtem ko se na smeri za elektroniko krepi sodelovanje s tehnološko naprednimi podjetji, ki delujejo v znanstvenem parku Area pri Padričah.

Drugače je med značilnostmi liceja Slomšek tudi delovna praksa za dijake obeh smeri, ki poteka od tretjega letnika dalje. Prav v februarju bodo dijaki za teden oz. deset dni šli na prakso v šole, javne uprave, domove za ostarele idr..

Zavod Stefan: sodelovanje z rusko šolo iz Tallinna

Med šolami, ki bodo v teklu februarja gotovo ponovile dan odprtih vrat, bo Izobraževalni zavod Jožefa Stefanija. Kot nam je povedal ravnatelj Primož Strani, so se za to odločili, potem ko so prejeli veliko število prejšnjih družin nižješolcev, ki bi želele zavod obiskati v jugozahodnih urah, da začutijo, kakšno vzdušje vlada. To je dobro, meni Strani, ki dodaja, da so podobni informativni srečanji priredili že dvakrat v januarju, obisk pa je bil precejšen in si starši ocitno skušajo istvariti popolno sliko.

Letos bo matura še zadnji potekala na podlagi starih poklicnih programov, pri-

Ivan Žerjal

POKRAJINA - Z denarjem iz Sklada za Trst

837 tisoč evrov za vzdrževanje šol

Pokrajinska uprava je preostali denar iz Sklada za Trst, s katerim je še razpolagala, namenila za redno in izredno vzdrževanje tržaških šol. Ustrezna dela so vključena v triletnem načrtu javnih del za obdobje 2014-2016, za vzdrževanje šolskih stavb pa je pokrajinska uprava namenila 837 tisoč evrov.

Kot je povedala pristojna pokrajinska odbornica Mariella De Francesco, so se sprva osredotočili na šole, ki so v pristojnosti Pokrajine Trst in ki so najbolj potrebne vzdrževalnih del. Veliko večino finančnih sredstev bodo tako porabili v tržaških občini, in sicer za više srednje šole Max Fabiani, Volta, Carducci (za to šolo je predvidena naložba pol milijona evrov) in Galilei.

Preostali denar, tj. 90 tisoč evrov je pokrajinska uprava namenila okoliškim občinam, ki z razliko od tržaške niso prejeli neposrednih finančnih sredstev iz Sklada za Trst. Pokrajinska uprava je namenila 20 tisoč evrov za Občino Devin-Nabrežina, 20 tisoč evrov za osnovno šolo De Amicis v Miljah, 25 tisoč evrov za osnovno šolo 1. maj 1945 v Zgoniku ter 25 tisoč evrov za osnovno šolo in vrtec na Colu v repubratskih občini. Temu gre dodati še 61 tisoč evrov, ki so jih namenili za nakup pohištva oziroma šolskih potrebi: 41 tisoč evrov so namenili za više srednje šole in 20 tisoč evrov za nižjo srednjo šolo Simona Gregorčiča v dolinskih občinih.

POKRAJINA Prošnje za prispevke za dijake

Pokrajinska uprava bo na osnovi deželnega zakona 3/98 tudi letos izplačala finančne prispevke dijakom za nakup šolskih knjig in za uporabo javnih prevoznih sredstev.

Prošnje za šolsko leto 2013/2014 bo mogoče vložiti do najkasneje 28. februarja. Pravico do prispevka imajo družine s t.i. družinskim ekonomskim stanjem (Isee) pod 30.000 evrov. Vse potrebne informacije in obrazci so na razpolago na spletni strani Pokrajinske uprave v sekiji Mladi, šola in šport.

POKRAJINA - Jutri slovesnost ob 11.30

Ob dnevu slovenske kulture srebrni pečat Alojzu Rebuli

Tudi Pokrajina Trst bo počastila praznik slovenske kulture, to pa bo storila s tem, da bo tržaškemu slovenskemu profesorju klasičnih jezikov, pisatelju, eseistu, kolumnistu, prevajalcu, dramaturgu in mislecu Alojzu Rebuli podelila svoj srebrni pečat. Rebula, ki je skupaj z Borisom Pahorjem najbolj znan tržaški slovenski pisatelj, bo julija letos obhajal svojo devetdesetletnico, kljub visoki starosti pa je še vedno zelo dejaven: pred nekaj meseci je pri založbi Mladika izšel njegov najnovnejši roman Pred poslednjim dnevom, v slovenskem katoliškem tedniku Družina redno izhaja njegove kolumnne v okviru rubrike

ALOJZ REBULA

ARHIV

Credo, v reviji Zvon pa njegovi dnevniki zapisi. Alojz Rebula je tudi prejemnik številnih nagrad in priznanj, med katerimi velja omeniti Prešernovo nagrado leta 1995, literarno nagrado kresnik leta 2005 in italijansko literarno na-

grado Mario Rigoni Stern leta 2012.

Srebrni pečat bodo Rebuli izročili na slovesnosti, ki bo potekala jutri ob 11.30 v dvorani pokrajinskega sveta v Trstu in jo bo vodila predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat ob prisotnosti predsednika pokrajinskega sveta Mauricia Vidalia. Ob tej priložnosti bodo govorili zasluzni profesor na Univerzi v Trstu Elvio Guagnini, docentka književnosti na Univerzi v Novi Gorici Tatjana Rojc, novinar slovenskega uredništva na deželnem sedežu italijanske radiotelevizije RAI Ivo Jevnikar ter urednik revije Mladika Marij Maver.

Na zavodu Stefan izvajajo zanimive projekte

ARHIV

ŠTIVAN - Po dogovoru s sindikati mobilnost za 34 namesto 68 delavcev, večja prožnost na delu

Papirnica Burgo: končno sporazum

Lastništvo štivanske papirnice Burgo ter panožni sindikati Slc-Cgil, Fistel-Cisl, Uilcom-Uil in Ugl so končno dosegli sporazum. Dogovor so formalno zapečatili včeraj na sedežu pokrajinske uprave, potem ko so sporazum sprejeli na sindikalni skupščini. Skupščina delavcev je namreč razpravljala o dogovoru, ki so ga sklenili in podpisali v Vicenzi v ponedeljek na srečanju, ki so se ga poleg tržaških udeležili tudi predstavniki državnih panožnih sindikatov Slc-Cgil, Fistel-Cisl, Uilcom-Uil in Ugl.

Za podpis sporazuma so bila potrebna dolga in poglobljena pogajanja, saj je bil namen lastništva usklajevati vprašanje 68 »odvečnih« delovnih mest s potrebo po novi organizaciji dela in zmanjšanjem stroškov za delovno silo. Med glavnimi vprašanji je namreč problem manjšega povpraševanja v obdobju interneta. V Štivanu sicer proizvajajo poseben papir, namenjen revijam, ki pa beležijo upad v oglaševanju.

Po številnih srečanjih, na katerih so v zadnjih mesecih razpravljali o posameznih točkah, je število delavcev, za katere ni več prostora v štivanski papirnici, prešlo z 68 na 34. To so dosegli s tem, da bodo v papirnici Burgo v prihodnosti ponovno nekatere dejavnosti, ki so jih v zadnjih letih opravljala druga zunanjega podjetja, nekatere druge delavce pa bodo po novem zaposlili v Tolmeču. Delavci, ki se bodo odslovili, pa bodo to storili v bistvu na prostovoljni ravni. Lastništvo bo upoštevalo prvenstveno tiste osebe, ki se bodo lahko predčasno upokojile oziroma izpolnjejo pogoje za upokojitev, poleg tega pa bodo za delavce v mobilnosti predvideni ustrezni finančni prispevki.

Dodatevne postavke doseženega sporazuma zadevajo notranjo organizacijo dela in spremembu urnika. Namen družbe Burgo je, kot rečeno, povečati proizvodnjo z zmanjšanimi stroški za delovno silo. Od 1. marca bodo stekle med drugim nove delovne izmenje 6-3 (šest delovnih dni in tri dni počitka), vodstvo podjetja pa bo skušalo zagotavljati čim bolj uspešno proizvodnjo ob upoštevanju pravic in potreb zaposlenih.

A.G.

Štivanska papirница
Burgo

ARHIV

ŽELEZARNA - Tajnik DS Štefan Čok Programski dogovor naj podpre ves Trst

Podpis važnega dokumenta, kot je programski dogovor o škedenjski železarni, bi moral biti priložnost, ko celotno mesto, z vsemi svojimi institucijami in komponentami, združi vse moči, da se tisti dokument uresniči. To bo moralno veljati še predvsem v takem primeru, ko se je izgubilo v teku desetletij toliko časa, energij in upanj.

To je poudaril tržaški tajnik Demokratske stranke Štefan Čok včeraj v tiskovnem sporočilu, s katerim je tudi opozoril, da se je ta enostnost »skoraj uresničila v Trstu, kjer je krajevnim upravam in Deželu FJK v dogovoru s pristojnimi ministrstvimi uspel doseči tak zgodovinski podpis. Škoda le za ta »skoraj«, pravi Čok, ki je odvoden na manjkajočega podpisa Pristaniške oblasti, ki je dokument očitno ni prepričal. Ta distinkcija pa je nerazumljiva za mesto. Večkrat govorim o o potrebi po ekipnem delu, je nadaljeval Čok, o tem, kako si občani pričakujejo konkretne rezultate, kako predvsem pričakujejo, da se pokaže želja po sodelovanju, gotovo ne po ločevanju za vsako ceno. Žal moramo ugotoviti, poudarja Čok, da znowa ni bilo mogoče v tem našem Trstu dobiti potrebne složnosti, da bi odgovorili tem pričakovanjem. Upanje in predvsem nuja, glede na okoljske in industrijske probleme, ki jih železarna vsebuje, pa je, da se bomo v bodočnosti spomnili tega programskega dogovora kot trenutka, ko se je končno pričelo reševati večletni problem tega meseca in ne zaradi nove tekme po distinkcijah.

INFLACIJA - Januarja +0,2% Dražja zelenjava, cenejši telefon

Urad za statistiko pri tržaški občini je včeraj objavil podatke o gibanju cen na drobno v januarju, ki potrjujejo že večmesečni trend stagnacije cen. Že res, da so se tokrat cene v primerjavi s prejšnjim mesecem v povprečju povečale za 0,2%, medtem ko je bilo decembra mesečno nihanje negativno za 0,3%, vendar v celetnem primerjavi z lanskim januarjem je stopnja inflacije januarja tako kot že decembra ustaljena na +0,4%. Podatek je očitno odraz še vedno trajajoče krize in padca kupne moči družin.

Tudi med posameznimi blagovnimi in storitvenimi skupinami so nihanja zmerna, vendar z nekaterimi izjemami. Nekoliko nad povprečjem so se januarja podražili jestvinski izdelki (+0,5% in +0,9% na letni osnovi), pri čemer izstopa kar 5,5-odstotna podražitev zelenjave, in stroški za prevoz (januarja +0,8% in +2 odstotka v enem letu). Dokaj stabilne so cene oblačil, obutve, zdravstvenih storitev, rekreativne in kulturne, zmanjšali pa so se stroški za dom in energijo (-0,5% v zadnjem mesecu in -1,9% v celiem letu), kjer je cenejši plin kril raho podražitev ogrevanja in električne, najbolj pa so se posenile telefonske storitve, ki so za celih 10 odstotkov cenejše kot pred enim letom.

GORNIŠKI FILM - Jutri v gledališču Miela

24. festival Alpi Giulie Cinema

V gledališču Miela se bo jutri ob 18. uri nadaljeval 24. festival gorniškega filma Alpi Giulie Cinema, ki ga prireja združenje Monte Analogo in bo potekal do 20. februarja, letos pa bo sovpadal z dvajsetletnico podelitve nagrade Scabiosa Trenta. Festival se bo jutri začel v znanimenju poklona pionirjem slovenskega alpinizma in gorniškega filma kot prvi bo namreč na ogled nemški film režisera Ferda Delaka Triglavsko strmine, ki je bil posnet leta 1932 ob sodelovanju samega Delaka, režisera Metoda Badjure in pisatelja Janeza Jalna, v njem pa igrajo takrat znani igralec ljubljanske Dramme Anton Cerar ter znana slovenska alpinista Miha Potočnik in Joža Čop.

Po Triglavskih strminah si bo mogoče ogledati še film italijanskega režisera Emilia Previtalija The waiting game, ob 20.30 pa bodo vrteli še francoski film Petzl Roctrip China režisera Vladimira Celliera in avstrijski film Climbers of the lost world režisera Philipa Manderla.

VREME - Žledolom v Sloveniji prizadel tudi podjetje Prunk

Kljub vremenski ujmi so Prunkove mesnice v Trstu odprte

Vremenska ujma, ki je v teh dneh pustoila po Sloveniji z uničujočim žledolom, je prizadela tudi lokavsko mesarijo Prunk, ki ima klavnico v Postojni, kjer je bil žledolom najhujši, vendar so tri Prunkove mesnice v Trstu redno odprte in založene z mesom. Tako nam je včeraj po telefonu povedal direktor Marko Prunk, ki se je mudil v postojnski klavnici, kjer so bili tri dni brez električne energije. Zaradi vremenskih razmer in njihovih posledic niso mogli prepeljati živine (razen tiste, ki se nahaja v okolici Postojne) in niso mogli klati, poleg tega se je meso, ki so ga hranili v zmrzovalnikih, zaradi izpada električne energije skoraj v celoti pokvarilo in so ga morali odvreči. Zdaj so lahko začeli klati, ker jim električno energijo proizvaja agregat, vendar bo škoda zaradi izpada proizvodnje v prejšnjih dneh po Prunkovih besedah velika. Obračuna niso še naredili, obstaja pa bojazen, da bi škoda utegnila znašati okoli sto tisoč evrov. Podjetje na-

Prunkove mesnice v Trstu (na sliki v Rojanu) so kljub ujmi založene z mesom ARHIV

mreč poleg lastnih mesnic oskrbuje z mesom tudi številne druge obrate in prav tu se bo poznal izpad proizvodnje, medtem ko bodo Prunkove mesnice na Krasu (npr. v Lokvi in Divači) ter v Trstu kot že rečeno preskrbljene z mesom.

Predvidene stavke avtobusov danes ne bo

Predvidene državne stavke avtobusov danes ne bo. Prevozno podjetje Trieste Trasporti je namreč obvestilo, da so stavko, ki so jo za sektor javnih prevoz razglasili državni panožni sindikati Filt-Cgil, FIT-Cisl, Ultrasporti, Faisa-Cisl in Ugl, zradi hudih vremenskih razmer preložili na drug datum.

Dela v Ul. Ghirlandao

Tržaška občinska uprava je sporočila, da je družba Acegas-Aps začela obnovno omrežja za dobavo plina odjemalcem na območju Ul. Ghirlandao, točneje v Ul. Ghirlandao na odseku med Ul. Conti in Trgom Perugino. Dela bodo trajala predvidoma 45 dni, zaradi tega pa bo Ul. Ghirlandao zaprt za promet. Po zaključku del bodo delno zaprli za promet Ul. Limitanea, in sicer na odseku med Drevoredom D'Annunzio in Ul. Ghirlandao. Ta dela bodo trajala predvidoma 30 dni. Na tem območju bo vsekakor odprt promet za stanovalce.

Pokrajina: na voljo tri nova delovna mesta

Pokrajinski urad za zaposlovanje obvešča, da bodo v uradu na stopnišču Scala dei Cappuccini št. 1 zbirali prošnje za tri delovna mesta v okviru socialnega projekta pokrajinske uprave. Prošnje bodo sprejemali še do 7. februarja med 9.15 in 12.45, ljudi pa bodo zaposlili za 52 tednov 36 ur tedensko. Delovna mesta so namenjena izključno za osebe s stalnim bivališčem v deželi Furlaniji-Julijski krajini, ki so v izredni dopolnilni blagajni oziroma v mobilnosti.

Dela v Ul. Romagna

Tržaška občinska uprava opozarja, da se bodo začela dela za redno in izredno vzdrževanje cevi za dobavo plina v Ul. Romagna na območju hišne številke 94. Dela bodo trajala predvidoma deset dni, zaradi tega pa bo odsek Ul. Romagna med hišnimi številkami 94 in 98 zaprt za promet. Dostop do Ul. Strabone bo vsekakor omogočen.

OPĆINE - Prvi koncert jubilejne Revije kraških pihalnih godb

Praznično ob 20-letnici srečanj godb s Krasa

Na odru so se zvrstili godbe s Prosek, iz Ilirske Bistrice, Sežane in Vipavske doline

Revija kraških pihalnih godb praznuje letos 20 nepreklenjenih let obstoja - leta 1994 so si jo namreč zamislili godbeniki in godbe z italijanskega in slovenskega Krasa. Od vedno je bila revija odprte in netekmovalne narave, za sodelovanje niso bili nujni posebni pogoji in tako je še danes.

Prvi koncert jubilejne izvedbe srečanja godb in godbenikov je potekal preteklo nedeljo v Prosvetnem domu na Općinah. Glasbeni popoldan je uvedla Živka Persič, pokrajinska predsednica Zveze slovenskih kulturnih društev za tržaško pokrajinu, ki prireja revijo v sodelovanju z Javnim skladom Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

Sledil je nagovor Leandra Pegan, pobudnika Revije kraških pihalnih godb. Pegan velja za legendarno osebnost v primorski godbeniškem svetu, saj je na svoji dolgi profesionalni poti ustanoval kar pet godb, med drugim pa je bil tudi kapelnik Godbenega društva Viktor Parma celih dvajset let. V svojem nagovoru je pretekel svoje petdesetletne izkušnje, za katere je lani prejel Častni prstan Zveze slovenskih godb. Skozi njegovo glasbeno pot so lahko prisotni razbrali tudi dvajsetletno zgodovino revije. Svoje pozdrave je občinstvu poklonil tudi Tone Urbas, predsednik Zveze slovenskih godb.

Pozdravni nagovori so potekali izmenično z nastopi protagonistov openkega popoldneva - godbenih orkestrov,

Nastop
Godbenega
društva Prosek pod
taktirko Iva Bašića

FOTO DAMJ@N

seveda. Na odru Prosvetnega doma so se zvrstili Godbeno društvo Prosek (dir. Ivo Bašić), Pihalni orkester Ilirska Bistrica (dir. Josip Grgasovič in Simon Tomažič) in Kraška pihalna godba Sežana (dir. Ivo Bašić). Pestri programi so obsegali slovensko ljudsko glasbo in popularne skladbe iz slovenske ter svetovne zakladnice. Koncert je zaključila gostujuča Vrhovska

vaška godba iz Vipavske doline, ki jo je vodil ravno Leander Pegan. Letošnjo 20. izvedbo Revije kraških pihalnih godb spreminja tudi bogata brošura. Sledili bodo še trije koncerti: naslednji bo v Kulturnem domu v Postojni 16. februarja ob 17. uri, nato bo na vrsti koncert v Lonjerju 16. marca in v Hrvatinah 18. maja.

DSI - Gost ponedeljkovega večera je bil glavni urednik Jože Dežman

Predstavili novo zgodovinsko revijo SLO - časi, kraji, ljudje

»Ni greh, če si firbčen«. Tako meni Jože Dežman, glavni urednik nove slovenske zgodovinske revije SLO - časi, kraji, ljudje, ki je široko zasnovana in dobro ilustrirana, strokovna dognanja pa posreduje na človeški, poljuden način. Prva številka je komaj izšla pri Založbi Družina, do konca leta pa jih načrtujejo še tri.

Kot je dejal glavni urednik, take revije v Sloveniji še ni bilo. Kljub temu, da niso ciljno usmerjeni, lahko v prvi številki, ki obsega kar 74 strani, preberemo trinajst zanimivih, z bogatimi ilustracijami opremljenih člankov: o slovenskem Stonehengu in odmevu megalitske tradicije v slovenski krajini izpod peresa Janeza Bizjaka in Pavla Jamnika, o trdnjavni Ad Pirum v rimskem obrambnem sistemu od Reke do Posočja piše Tin Kos iz Narodnega muzeja, dr. Matevž Košir predstavlja velik potres iz leta 1511, najhujši potres, ki je prizadel slovenske dežele. Mag. Barbara Kalan iz Gorenjskega muzeja nam predstavi organizacijo proviantne službe avstrijske vojske med notranjeavstrijsko - beneško vojno (1615-1618). S pomočjo mag. Francija Petriča spoznamo spomenik slovenskemu narodu in njegovih državnosti v Ljubljani, Irena Krajnc Horvat pa piše o največji cesarsko-kraljevi kadetinci in njeni obnovi. Ob letosnjem stoletnici prve svetovne vojne poobličamo spoznamo pot na bojišče - v Galicijo leta 1914, pa ljubljanski velesejem v Ilustriranem Slovencu in jugoslovanski berlinski zid iz časa železne zavesi. Naslednja rubrika je prava paša za oči in predstavlja eno najdragocenjejši pričevanje o kmečki kulturi na slovenskem podeželju, kar jih hrani Slovenski etnografski muzej. V zadnjih treh prispevkih beremo o spomeniku zmage, ki ga še vedno ni, na-

Zgodovinar Jože Dežman na večeru v DSI

FOTO DAMJ@N

mesto slednjega pa so postavili napis na majhni spominski plošči na Roški v Ljubljani, Tino Mamič piše o rodbini Starman, Mateja Bremšak pa o slovenskih impresionistih v muzeju Petit Palais v Parizu. Na koncu je še kolumna Vaska Simonitija.

Jože Dežman je po predstavitvi zgodovinske revije spregovoril o tabujih, pri čemer je ugotovljal, da smo družba, ki prehaja iz obdobja nasilja v obdobje nenasilja, to pa je možno edino z dialogom, ki ne pomeni pomiritev oz. pogrebnega miru, temveč dokazuje naš razum in naše srce, postavlja meje, nam oblikuje vest in samozavest. Opozoril je na dejstvo, da je v Sloveniji veliko spomenikov v čast revoluciji, ne pa zmagi. Če slavimo revolucijo, je po njegovem mnenju to čaščenje nasilja, drugo »slovensko težavo« pa predstavlja kult narodnih herojev, ki da so danes precej po-

zabljeni, njihovo nasilno simbolno sporočilo pa še ostaja. Dežman je kot primer omenil Franca Rozmana Staneta, ki da je »kot poveljnik dal jeseni leta 1943 pobiti tisoč ljudi in se sploh ni spraševal o vrednosti človeškega življenja«. Obračuni žrtev so zelo pomembni, obenem pa je to velik in dolgoročen problem. Dežman je mnenja, da je treba spremeniti odnos do vseh totalitarizmov, kar je temeljni problem slovenskega naroda. Tako je s primerom Huude Jame, ki je po petih letih še vedno odprt vprašanje. Naštel je tudi nekaj primerov posebnih zgodb upora, ki jih je drugače nešteto: Narte Velikonja, Franc Jeza, Ciril Žebot, Ljubo Sirc, Angela Vode, Jože Pučnik in Lojze Grozde. Svoje predavanje v Društvu slovenskih izobražencev je zaključil z mislijo Pedra Opeke: »Prej se boste vi navečali krašti, kot jaz odpuščati«. (met)

SKD TABOR
Prosvetni dom - Općine
vabi na
potopisno predavanje
BRUNA KRIŽMANA

**NO HAY FALTA
DE COBRE
EN CHILE**
**(V Čilu nam ne
manjka bakra)**

DANES, 5. februarja,
ob 20.00 ur

Čestitke

3x hip hip hura za mojo sestri-
co ISABEL!!! Matija.

Danes naša ISABEL 3. rojstni
dan ima, rada poje, pleše in se igra,
da bi še naprej tako pridna in na-
smejana deklica bila, to ji vočimo iz
vsega srca!!! Tetki Fjona in Karin ter
vsi, ki jo imamo radi!

Izleti

KRU.T - ob praznovanju 8. marca - vabi v soboto, 15. marca, na izlet v Vicenso z ogledom čudovito ohranjenega renesančno zaznamovanega mesta in vodenim obiskom razstave »Pot k Monetu«, ki je osredotočena na raziskovanju krajinskega upodabljanja. Vpisovanje in informacije na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Osmice

ALMA IN STANKO GRUDEN sta od-
prla osmico v Samotorci. Toplo va-
bljeni! Tel. 040-229349.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah od-
prla osmico. Vljudno vabljeni! Tel.:
040-299442.

V LONJERU je odprl osmico Fabio
Ruzzier. Toči pristno domačo kapljico
s prigrizkom. Tel.: 040-911570 ali
334-3095019.

ZORKO je odprl osmico v Dolini. Pri-
dite na domači prigrizek.

Loterija

Bari	12	42	90	32	58
Cagliari	74	20	64	82	14
Firence	24	30	15	29	11
Genova	41	29	20	35	4
Milan	9	64	46	1	52
Neapelj	30	40	8	4	50
Palermo	80	57	29	48	41
Rim	84	51	69	46	10
Turin	33	82	56	54	84
Benetke	84	61	3	82	62
Nazionale	42	19	78	55	2

Včeraj danes

Danes, SREDA, 5. februarja 2014

AGATA

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 17.17
- Dolžina dneva 9.56 - Luna vzide ob
10.05 in zatone ob 0.18.

Jutri, ČETRTEK, 6. februarja 2014

DORA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 6 stopinj C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, vlagi 80-odstotna, veter 15/30 km na uro severo-vzhodnik, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 3.,
do sobote, 8. februarja 2014:
Običajni urnik lekar:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg S. Giovanni 5 - 040 631304, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Largo Sonnino 4 - 040 660438.
www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicach Burlo Garofolo.

Super Enalotto

3	12	25	33	59	85	jolly 77
						10.131.897,90 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-€
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-€
9 dobitnikov s 5 točkami						26.644,37 €
1.053 dobitnikov s 4 točkami						230,43 €
36.123 dobitnikov s 3 točkami						13,35 €

Superstar

12
Brez dobitnika s 6 točkami
Brez dobitnika s 5+1 točkami
Brez dobitnika s 5 točkami
5 dobitnikov s 4 točkami
180 dobitnikov s 3 točkami
2.975 dobitnikov z 2 točkami
15.964 dobitnikov z 1 točko
29.181 dobitnikov z 0 točkami

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 18.30, 20.30, 21.40 »The Wolf of Wall Street«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 18.15, 20.00 »La mia classe«; 21.30 »Red Krokodil«.

FELLINI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il capitale umano«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.50, 17.50, 20.00, 22.10 »I segreti di Osage County«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.50, 17.50, 20.00, 22.10 »Dallas Buyers Club«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 18.00, 22.00 »Nebraska«; 16.20, 20.00 »Music emotion: Filarmonica della Scala - Da-niel Harding«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.45 »47 Roonin«; 19.00, 20.40 »Agent Ryan«; 18.00, 20.15 »Ameriške prevare«; 15.20, 21.30 »Herkul: Začetek 3D«; 18.40 »Herkul: Začetek«; 16.00 »Jaz, Frankenstein«; 17.50 »Ledeno kraljestvo«; 21.10 »Ona«; 16.00, 17.20 »Purana na begu 3D«; 16.40 »Purana na begu«; 16.50, 20.00 »Volk iz Wall Streeta«; 16.45, 19.20 »Zoran, moj nečak idiot«.

KOSOLOV DOM SEŽANA - 20.00 »Inside Llewyn Davis«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.15, 22.15 »La gente che sta bene«; Dvorana 2: 16.30, 19.00, 21.30 »La grande bellezza«; 16.40 »A spasso con i dinosauri«; Dvorana 3: 18.05, 20.10, 22.20 »Tutta colpa di Freud«; Dvorana 4: 16.45, 18.30, 20.15 »Belle & Sebastian«; 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »Justin Bieber believe«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 20.00, 21.00 »The Wolf of Wall Street«; 16.20, 18.25 »Belle & Sebastian«; 16.30, 19.05, 21.40 »Tutta colpa di Freud«; 16.30, 19.00 »I segreti di Osage County«; 16.30, 19.00, 21.30 »La gente che sta bene«; 16.30, 19.00, 21.30 »Hercules - La leggenda ha inizio«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Justin Bieber believe«; 20.30, 22.15 »Paranormal activity - Il segnato«; 16.30, 18.50, 21.30 »Ercles - La leggenda ha inizio«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.15 »A spasso con i dinosauri«; 17.50, 20.00, 22.10 »Tutta colpa di Freud«; Dvorana 2: 17.30, 20.30 »The Wolf of Wall Street«; Dvorana 3: 19.50, 22.00 »Dallas Buyers Club«; 16.30, 18.10 »Hercules - La leggenda ha inizio«; Dvorana 4: 17.15, 19.50, 22.10 »I segreti di Osage County«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »La gente che sta bene«.

Šolske vesti

UČITELJI NA COŠ S. GRUDNA v Šempolaju vabimo starše bodočih prvošolcev na dan odprtih vrat, ki bo danes, 5. februarja, od 14.30 do 15.30.

NA DTZ ŽIGE ZOISA, Ul. Weiss 15, je na ogled fotografska razstava podob Palestine »Tu ostanemo«. Urnik: vsak delovni dan zjutraj od 8. do 14. ure, popoldne pa 7. februarja, od 16. do 19. ure.

OBČINA DOLINA sporoča, da bodo potekala za š.l. 2014/15, vpisovanja v otroške jasli Colibri (Trst, Ul. Curiel 2 - samo za mesta v konvenciji z Občino Trst, ki so na razpolago za otroke s stalnim bivališčem v občini Dolina) do petka, 14. februarja. Vpisovanja v otroške občinske jasli v Dolini - slovenska in italijanska sekcija (Dolina št. 200) do petka, 28. februarja. Zainteresirane osebe bodo lahko, v spremstvu vzgojnega osebja, obiskale občinske jasli v Dolini ob torkih v februarju, od 10. do 11. ure in jasli Colibri do petka, 24. februarja, od 16.00 do 17.30. Informacije in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

ELIC-SINTESI: umetniška šola za otroke vabi na delavnico »Izražajmo se s stripom« za otroke od 6. do 12. leta, pod mentorstvom umetnika Leonarda Calva v soboto, 8. februarja, od 16. do 17. ure na sedežu šole, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info na tel. 333-4784293, 040-2602395.

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD J. STEFANA vabi v soboto, 15. februarja, od 8.30 do 11.30 na dan odprtih vrat. Nudili vam bomo vse informacije o vzgojno-izobraževalni ponudbi šole in predstavili delovanje kemijo-biološkega, elektronskega in mehanskega oddelka. Toplo vabljeni starši, srednješolski učenci in vsi, ki bi radi spoznali naš zavod.

Obvestila

KMEČKA ZVEZA vabi člane na srečanje o socialnem kmetijstvu, ki bo danes, 5. februarja, ob 18.00 v razstavni dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2. Na temo bo predaval Paolo Righini, sodelavec pokrajinskega Foruma za socialno kmetijstvo.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo danes, 5. februarja, zaprta.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi svoje člane in slovenske filateliste na redni občni zbor, ki bo danes, 5. februarja, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20. Po predsedniškem, tajniškem, blagajniškem poročilu in razpravi bodo sledile volitve novega odbora.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST obvešča člane in prijatelje, da bodo odborniki na razpolago za obnovitev društvene članarine in zavarovanja v okviru Planinske zveze Slovenije, oz. za vpis novih članov, s sledečim urnikom: danes, 5. februarja, od 10. do 13. ure na društvenem sedežu, Ul. Sv. Frančiška 20; v ponedeljek, 10. februarja, od 19. do 20. ure v društveni postojanki v Boljuncu št. 44; v četrtek, 13. februarja, od 19. do 20. ure v razstavni dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2.

TEČAJ ŠIVANJA: te zanima? Odvijal se bo v društvu V. Vodnik v Dolini s pričetkom danes, 5. februarja, ob 17. uri; za nadaljevanje in začetnike.

KD FRAN VENTURINI organizira tečaj elektronske glasbe na temo »Audio mixing in mastering diy«. Tečaj bo vodil Damjan Križmančič. Informativno srečanje bo v četrtek, 6. februarja, ob 20. uri na društvenem sedežu, Domjo 227 (za banko). Informacije na tel. 347-9534644 ali na damjan.krizmancic@gmail.com. Toplo vabljeni!

PLAY & LEARN: Tečaj angleškega jezika za otroke od 6. do 9. leta bo začel v četrtek, 6. februarja, 17.30-18.20. Skupno bo 10 srečanj, enkrat tedensko v društvenih prostorih. Zadnja mesta! Info: 345-7733569, info@melanieklein.org.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 6. februarja, ob 20. uri na svojem sedežu.

SLOVENSKI ABC - tečaj slovenskega jezika za otroke od 3. do 8. leta se bo začel v četrtek, 6. februarja, 16.20-17.10. Skupno bo 10 srečanj, enkrat tedensko v društvenih prostorih. Zadnja mesta! Info: 345-7733569, info@melanieklein.org.

TPK SIRENA, Miramarski drevored 32, vabi v četrtek, 6. februarja, od 16.30 dalje na družabni popoldan ob tomboli in prijetnih družbi.

ONAV (vsežravno združenje pokuševalcev vina) vabi na večer posvečen vinu Barolo. Pokušnjo vina bomo izpeljali v petek, 7. februarja, ob 20.00 v restavraciji v Miljah. Informacije in vpisnina: 333-9857776 in trieste@onav.it.

SRENJA BORŠT vabi vse člane na redni občni zbor, ki bo v petek, 7. februarja, ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu.

ELIC-SINTESI: umetniška šola za otroke vabi na delavnico »Izražajmo se s stripom« za otroke od 6. do 12. leta, pod mentorstvom umetnika Leonarda Calva v soboto, 8. februarja, od 16. do 17. ure na sedežu šole, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info na tel. 333-4784293, 040-2602395.

ZDRAŽENE SEKCJE ANPI - VZPI iz Občine Dolina (Domjo, Ricmanje - Log, Boršt - Zabrežec, Boljunc, Dolina - Mačkolje - Prebeneg) in ZB iz Sežane organizirajo (avtobusni pre-

voz) v soboto, 15. februarja, obisk zanimive razstave na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani »Tito - obraz Jugoslavije«. Po ogledu in kosilu bomo obiskali še nekatera zgodovinska obeležja protinacifašističnega odpora. Prijave do 8. februarja. Tel. št.: 040-228142 (Edvin, 040-228896 (Nerina), 333-6843573 (Germano).

ASD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 9. februarja, ob priliki smučarskih tečajev na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalki ESSO na Opčinah. Prosimo za točnost. Informacije in rezervacije na tel. 335-5476663 (Vanja).

KRUT IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 10. februarja, ob 17. uri v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20.

Prijave in dodatne informacije na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krt.ts@tiscali.it.

TEČAJ ZA ZAROČENCE v Marijanšču na Opčinah bo v mesecu februarju. To je edini slovenski tečaj v zamejstvu. Zato so vabljeni vsi, ki se žele poročiti v cerkvi in želijo tečaj v slovenskem jeziku. Tečaj želi prispevati k kvalitetnejšemu življenju v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter s spodbujanjem življenjskega optimizma, prispevati k oživljjanju naše narodne skupnosti. Srečanja bodo ob sredah ob 20.30. Prvo bo v sredo, 12. februarja. Tečaj bo imel 7 srečanj. Nadaljnji razpored bo vsakdo dobil na prvem srečanju.

OBRAZNA JOGA za ženske in moške vseh starosti. Želite zgladiti ter izbrisati gube brez kirurga ali botoxa in imeti spet sijoč in mladosten videz? Zadostuje le nekaj minut na dan. Pridite v SKD Barkovlje na info-sestank v četrtek, 13. februarja, ob 18.00.

ŠOLA ZIMSKEGA OBREZOVARANJA: 14., 15., 21. in 22. februarja. Informacije na sedežu zavoda Ad Formandum, Ul. Ginnastica 72. Tel. 040-566360, ts@adformandum.org.

SO SPDT prireja avtobusne izlete za smučarje in ne samo. Naslednji bo v nedeljo, 16. februarja. Avtobus bo peljal najprej nesmučarje v terme Warmbad in smučarje v Gerlitzen - Osojšico. Odhod avtobusa izpred sedeža RAI, Ul. Fabio Severo, ob 6.30, iz Selščana ob 6.45. Vpisovanje in dodatne informacije na tel. št. 348-7757442 (Laura) ali na lauravenier@tiscali.it. Toplo vabljeni!

ALT - ZDRAŽENJE DRUŽIN ZA PREVENTIVO ODVISNOSTI organizira 17. februarja prvo brezplačno srečanje skupine za samopomoč za družine ne odvisnikov, ki jo bosta vodili psihologinja Roberta Sulčič v Daniela Belviso. Srečanja bodo potekala enkrat mesečno ob ponedeljkih od 17.30 do 19.30 v prostorih ALT - Ul. Androna dei Orti 4. Informacije na tel.: 040-635830 ali 345-7661858.

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do petka, 28. februarja, možno predložiti prošnje za dodelitev denarnega prispevka za povračilo stroškov za nakup, v š.l. 2013-14, učbenikov / individualnih učnih pripomočkov / vozovnic za lokalni javni prevoz v tržaški pokrajini v korist šoloobveznih učencev (osnovne šole in nižjih srednjih šol in prvih dveh razredov višjih srednjih šol), s stalnim bivališčem v občini Dolina.

PUST V NAŠEM SPOMINU - v društvenem baru SKD France Prešeren n' Grici v Boljuncu je do 4. marca na ogled razstava starih fotografij o pustu, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55. Vabljeni.

SKLAD MITJA ČUK vabi na otvoritev razstave Jasne Merku »Trine«, ki bo v ponedeljek, 10. februarja, ob 18. uri v Bambičevi galeriji na Opčinah. Razstava bo predstavil umetnostni kritik Denis Volk. Glasbeni utrinek bo, v sodelovanju z Glasbeno matico iz Trsta, zaupan kitaristu Francescu Cenciju šole Marka Ferija. Urnik razstave: od ponedeljka do petka, od 10. do 13. ure ter od 17. do 19. ure do 28. februarja.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN ZTT vabijo danes, 5. februarja, ob 10. uri na Kavo s knjigo: »Kaj je feng ſuj?«. Spregorovili bosta arh. Špela Kryžanovski in arh. Barbara Žetko.

OBČINA DOLINA vabi na kulturni večer ob pesmi in besedi v četrtek, 6. februarja, ob 18. uri v dvorani občinskega sveta občine Dolina. Večer bodo oblikovali MoPZ Fran Venturini ob Domja z dirigentom Ivanom Tavčarjem in bivši konzul SFR Jugoslavije v Trstu Livio Jakomin, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo »Na Meji« o dogodkih v naših krajinah med letoma 1986 in 1990.

TRŽAŠKA KNJIGARNA vabi v četrtek, 6. februarja, ob 18. uri na Prešernovo proslavo »Zvoki knjig - knjige zvokov«. Kulturni popoldan bodo oblikovali gojenci Glasbene matice iz razreda prof. Tamare Ražem: Max Zuliani, Rok Dolenc in Simon Kravos. Spregorovil in povezoval bo Vladimir Vodopivec.

DRUŽIJO NAS BESEDA, PESEM IN PRIJATELJSTVO - KD Istrski Grmič, KD Hrvatini in DSMO Kiljan Ferluga vabijo na prireditev 3 sosednjih kulturnih društev v počastitev slovenskega kulturnega praznika v petek, 7. februarja, ob 19. uri.

KRD DOM BRIŠČIKI pod pokroviteljstvom Občine Zgonik vabi na Prešernovo proslavo, ki bo v petek, 7. februarja, ob 20. uri v društvenih prostorih v Briščikih. Gosta večera bosta MoPZ Kraški dom in slikar Marjan Miklavc.

NŠK vabi na odprtje Oddelka za mlade bralce v Narodnem domu v Ul. Filzi 14, ki bo v petek, 7. februarja, ob 16. uri. Nastopila bo otroška folklorna skupina OŠ F. Milč

OPČINE - Ob 35-letnici pevskega društva Vesela pomlad

Praznovanje z mladinsko spevoigro Kresniček

Neutrudni prostovoljci društva so vložili v realizacijo vso svojo ustvarjalnost

Redna dejavnost z ustaljenim kolegarijem dogodkov je pri kulturnih društvih povhvalni dosežek truda in vztrajnosti, presežek z izjemnim projektom pa je izvij, ki predstavlja predvsem na mladinski stopnji nujno spodbudo za napredok. 35-letnica delovanja je bila za slovensko otroško in mladinsko pevsko društvo Vesela pomlad z Opčin enkratna priložnost za preskok s projektom, ki je združil mladinsko vokalno skupino in otroški zbor pri izvedbi prve slovenske mladinske spevoigre. Skladatelj Radovan Gobec je uglasbil svojega Kresnička po istoimenski pravljici Marije Jezernikove leta 1928, skladba pa je tokrat dozivelna prvo uprizoritev na tej strani meje po zaslugu pedagoginje in zborovodkinje Andreje Štucin Cergol, ki je uvidela možnost, da bi skladba po zahodnosti in zasedbi idealno ustrezala pevkom mladinske skupine Vesela pomlad.

Tako je tudi bilo, kot je potrdil uspeh nedeljske premiere v nabito polni dvorani Finžgarjevega doma, kjer so mlađi izvajalci presenetili svoje gledalce z nastopom, ki je nadomestil klasični zborovski koncert s štirideset minutno predstavo s petjem, igranjem, plesom, sceno, kostumi in videoposnetki. Neutrudni prostovoljci društva so vložili v realizacijo vso svojo ustvarjalnost, pevke pa so od začetka pevskega leta vadile, da bi lahko nadgradile zborovsko izkušnjo s solističnim petjem, ki so ga moralni spremamljati še coreografije, beseda in odrski nastop. Režiserka Manica Mauer je uspela pričarati pravljico vzdružje s sproščenimi nastopi v lepo povezani celoti in s pomočjo videoposnetkov Erika Gelettija, ki je s sodobno iluzijo nočnega travnika s čarobnim migljanjem kresničk, zvezdami in luno dopolnil lepo in funkcionalno sceno Magde Samec in Veronike Škerlavaj. Slednja je podpisala tudi zamisel za kostume in se je izkazala s suvereno izvedbo vodilne, glavne vloge Kresnička. Sopevke so se navdušeno vživele v vloge Maka, Kraljice rož, Slaka, Mra-

Mlađi nastopajoči so presenetili občinstvo z igranjem, petjem in plesom

FOTODAMJ@N

vlje, Polža, Kresničk in Vil (otroci pa so delovali kot nagajivi škratje in vlogi Medveda), da je publike sledila s posebnim zanimanjem skupinskemu poustvarjanju in zgodbi porednega kresnička, ki izgubi svojo lučko in jo išče po travniku in na nebu. Odgovorno naloga klavirske spremmljave, ki je veskozi podpirala pevke in plesne točke, je prevzela Jana Zupančič.

Poleg nedvomne prikupnosti postavitve in prepričljivega nastopa mladih pevcev, je bila tudi tehnična izvedba Samuela Kralja brezhibna, predvsem na področju uravnotežene alternacije petja z naglavnimi mikrofoni in brez. Koreografije v klasičnem slogu je podpisala Carmen Kobe.

Skrbno in lepo izpeljano, večstransko delo, se ne bo zaključilo z enkratnim uspehom premere, saj bo Kresniček v naslednjih mesecih obiskal še nekaj domačih odrov.

ROP

NABREŽINA - Krožek Igo Gruden Boris Pahor častni član Lions Cluba iz Nabrežine

Pisatelj Boris Pahor je postal častni član Lions Cluba Devin-Nabrežina. Članstvo so mu podelili na predstavitev knjige Tatjane Rojc Tako sem živel - Stoletje Borisa Pahorja, ki je bila pred kratkim v prostorih kulturnega društva Igo Gruden v Nabrežini.

Častno članstvo sta Borisu

Pahorju podelila predsednik devinsko-nabrežinskega Lions Cluba Massimo Romita in predsednik okrožja A Sandro Giardina, ki sta povačila pisatelja, naj sodeluje pri organizaciji, ki nudi pomoč ljudem v težavah. Pahor, ki se je na srečanju pogovarjal s Tatjano Rojc, je vabilo rade volje sprejet.

EVROPSKI KARNEVAL - V Trstu in Miljah med 13. in 16. februarjem

Godbe od vsepovsod

Pričakujejo več kot 800 udeležencev iz šestih držav - 15. februarja povorka 28 Guggen bandov

Evropski karneval bo pripeljal v Trst pustne godbe iz šestih držav

OPČINE - Nocoj Potopisno priovedovanje B. Križmana

Nocoj ob 20. uri bodo pri Skd Tabor na Opčinah gostili domaćina, potopnika in potopisca, Bruna Križmana, ki bo posredoval vtise s potovanja po severnem Čilu in Velikonočnem otoku. Za Križmana je bil tokrat posebno zanimiv obisk mesta Iquique in njegovega zaledja. Gre za visoko planoto, kjer je pred stoletjem cvetelo kopanje tedaj dragocenega solitra, ki je služil pri izdelavi gnojil in eksploziva. Šlo je za eno največjih delavskih epopej in vanjo so se vpletli številni priseljenci. Tudi iz naših krajev. Križman je med starimi dokumenti izsledil celo Slovencu, ki je bil pred stoletjem zelo angažiran v tamkajšnjem političnem življenju.

Skoraj ločeno poglavje je obisk Velikonočnega otoka, ki politično pri pada Čilu, čeprav je od celine oddaljen celih pet ur letenja. Sredi Tihega oceana se domaći Polinezijci oklepajo svoje kulture, prišleki iz celine pa jim jo spodjedajo. Tuji prihajajo in odhajajo, trdno na svojih mestih pa so skrivnostni kamniti monoliti »moai«.

Zakaj pa nosi predavanje tako nenavaden naslov - *No hay falta de cobre en Chile* (V Čilu nam ne manjka bakra) in še marsikaj bodo obiskovalci izvedeli zvečer v malih dvoranih Prosvetnega doma na Opčinah.

v četrtek, 16. februarja, že naslednji dan pa se bodo gostje z ladjo Delfino Verde odpeljali k svojim kolegom v Milje. Tam jih čaka sprejem na županstvu in še nekatere obveznosti, nato pa povratek v Trst. V soboto, 15. februarja, bo maske v Trstu sprejel tudi tržaški župan, ob 15. uri pa se bo začel ključni dogodek Evropskega karnevala; povorka, ki bo krenila z Oberdankovega trga proti Ul. Carducci, Imbriani in Korzu Italija, od tam pa do Borznega in Velikega trga. V povorki se bodo predstavile različne glasbene godbe, v katerih bodo nastopali našemljeni muzikantje. Naj pove-

mo, da bo tržaške barve med drugimi zastopala tudi godba iz Saleža. Pomemben segment praznika je tudi, da bodo pustne maske v dneh, ko bodo gostovale v Trstu, nastopile tudi v nekaterih rajonih, zabavali pa se bodo vse do nedeljskega dopoldneva, ko bodo igrali še na nekaterih odrih, ki bodo postavljeni do njihovega odhoda.

Na včerajšnji predstavitev evropskega pustnega praznika smo tudi slišali, da bo ta dogodek uvod v Tržaški karneval, ki bo vrhunec dosegel na pustni torsk, ko bodo vsi sodelujoči lahko pokazali letošnje delo. (sc)

Zvoki knjig in knjige zvokov jutri v Tržaški knjigarni

V Tržaški knjigarni bodo **jutri ob 18. uri** poskrbeli za prav posebno Prešernovo proslavo. Na pobudo pianistke in profesorce na Glasbeni matrici Tamare Ražem bodo glasbeni popoldan med knjižnimi policami oblikovali njeni gojeni Max Zuliani, Rok Dolenc in Simon Kravos. Vsi trije so zelo nadarjeni pianisti, ki so se že uveljavili na številnih glasbenih tekmovanjih; vsak od njih bo jutri pred občinstvom zaigral po dve skladbi. Prieditev bo povezoval Vladimir Vodopivec, ki bo postregel tudi za kulturno misel oziroma bo skladbe uvedel s posebnim verzom.

Kounellisov kamen v spomin

Kogar je v preteklih mesecih likovna poetika sodobnega grškega umetnika Joannisa Kounellisa v nekdani ribarnici na tržaškem nabrežju povsem prevzela, lahko seže po njej - za spomin. Sredi ribarnice je namreč bila postavljena velika inštalacija, z okrasnih odprtih v obokih na stropu pa so se spuščale vrvi, na katerih so bili privezani kamni. Ravno slednje si bo lahko vsak zagotovil **jutri od 10. do 18. ure** v nekdani ribarnici.

Prvi sneg v Mieli

V sklopu niza Film Outlet, ki ga v gledališču Miela prirejata Cappella Underground in zadružna Bonawentura, bodo **drevi ob 19. in ob 21.30** predvajali italijanski film La prima neve (Prvi sneg) beneškega režisera Andree Segreja. Film pripoveduje zgodbo o priseljencih, v njem med drugimi nastopata Giuseppe Battiston in Anita Caprioli. Vstopnina znaša 4 evre.

Romanje na goro Atos

V Novinarskem krožku (Korzo 13, 1. nadstropje) bo **danes ob 16.45** gost kulturni delavec Marino Voci, ki bo občinstvu predstavil svoje romanje na sveto goro Atos v Grčiji, središče pravoslavnega in duhovnega življenja menihov. Ob predvajjanju fotografij, bo orisal izjemne lepote in plesenečenja, ki jih je doživel.

Poklon Ugu Guarinu

V avditoriju muzeja Revoltella se bodo **drevi ob 18. uri** spomnili velikega tržaškega umetnika - likovnika, kiparja in grafika Uga Guarina, kateremu bo maja oz. junija posvečena večja razstava ob 80. rojstnem dnevu. Srečanja se bodo udeležili Francesca Tramma in Silvia Magistralli (v imenu Sklada Corriere della sera iz Milana, ki bo sodeloval pri postavitvi), Michele Zanetti, Peppe Dell'Acqua, Franco Rotelli, Guido Botteri in Claudio Erné.

Ženski svet skozi japonske razglednice iz 20. stoletja

V dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević bo **danes ob 17.30** srečanje posvečeno ženskam na japonskih razglednicah na začetku 20. stoletja. Gre za redke in dragocene razglednice, ki razkrivajo sprememjanje ženskega sveta - od gejš do sodobnih de lavk.

Grško-pravoslavni muzej tri dni odprt za javnost

Muzej grško-pravoslavne skupnosti v Trstu Constantino in Mafalda Pisanij bo danes odprt za javnost, in sicer od 15. do 18. ure. Vstop, ki je brezplačen, je možen z nabrežja III. novembra (vhod ob cerkvi sv. Nikolaja). Muzej bo odprt tudi jutri in v petek, in sicer od 10. do 13. ure.

O NAŠEM TRENUTKU

Komisija za Slovence na Deželi FJK

ACE MERMOLJA

Imenovanje nove posvetovalne komisije za Slovence na Deželi Furlaniji-Julijski krajini potrebuje dodaten komentar in ni dovolj novica, da je bila imenovana.

Pravna osnova za komisijo je 16. člen zasebnega zakona št.38/2001. Člen predvideva skrb in podporo za »Inštitucije in dejavnosti slovenske manjšine«. Je torej eden izmed bistvenih členov za obstoj in razvoj slovenske manjšine v Italiji. Sorazmerno s pomenom je člen uvrščen na 16. mesto in »po italijansko« meglen. Skrb za podporo kulturnih, umetniških, športnih in drugih dejavnosti manjšine dodeljuje Deželi FJK (slednja »provvede al sostegno delle attivita« ...). Obenem pa člen predvideva, da država nakaže letno posebnemu skladu na Deželi določeno vsoto denarja. Nakazilo iz leta v leto določa državni finančni zakon.

Kako in komu dodeliti sredstva se »Dežela posvetuje z inštitucijami in združenji slovenske manjšine«. Zakonodajalec je tako dal Deželi FJK bistveno odločilno moč pri porazdelitvi sredstev. Od tu izhajo najrazličnejše možne interpretacije, čigav je pravzaprav denar. Po eni strani je jasno, da ga država namenja slovenski manjšini. Po drugi strani pa odvzema manjšini vlogo subjekta in dodeljuje denar Deželi, ki ima končno besedo pri tem, komu naj gredo sredstva. Manjšina je tu v osnovi pasivni element, ki lahko samo »svetuje«. Nadaljnji zapleti imajo svoj izvirni greh v samem osnovnem zaščitnem zakonu. Slednji »ščiti« manjšino, ker ji pač mora nekaj dati, čeprav preko deželnega »filtera«. Koliko naj država da dejavnostim slovenske manjšine v Italiji je pač stvar trenutka, včerajnjega finančnega zakona in današnjega zakona za stabilnost.

Arbitrarno tolmačenje 16. člena in pomen »posvetovanja« delno omejuje tretji člen zakona, ki ustavlja »paritetni odbor« in določa način njegove sestave in imenovanja. V zakonu št.38 je še nekaj členov, ki potrebujemo »mnenje« in »posvetovanje« tako, da je Dežela FJK nedorečenosti zakona lahko vsaj delno uredila s svojimi normami.

V posvetovalni komisiji za Slovence je upoštevano torej načelo »najbolj reprezentativne organizacije manjšine« (sta dve, in sicer SKGZ in SSO) in predvidena je »skupščina izvoljenih predstavnikov«. Obe kategoriji sta omenjeni v tretjem členu državnega zakona. V komisiji je tudi predstavnik šolske stavnosti, za katero predvideva zaščitni zakon posebne organe. Komisijo vodi in sklicuje pristojni deželni odbornik. Mnenja komisije so namenjena deželnemu odboru, ki porazdeli sredstva.

Posvetovalna deželna komisija je v resnici dovolj reprezentativna glede na stvarnost slovenske manjšine v Italiji. V njej so predstavniki upraviteljev teritorija, kjer velja zaščitni zakon, nadalje so v njej predstavniki manjšinskih inštitucij in organizacij in v njej je še predstavnik šolske stavnosti. Kljub temu pa ostaja vloga komisije posvetovalna in različni deželni odborniki so lahko vlogo komisije različno interpretirali.

Sedanji odbornik za kulturo Gianni Torrenti je dal vedeti, da se bo osebno angažiral pri vedenju komisije in da ne bo le nek »notar«. Njegov predhodnik De Anna je prepustil delovanje komisije deželnemu funkcionarju in pristojnemu uradu, odbornik Molinaro je aktivno posegel v razdelitev sredstev ob krizi SSG, Illyjev odbornik Antonaz je dodelil komisiji »substancialno« avtonomijo itd.

Osebno menim, da je najboljša interpretacija komisije tista, ki vidi v njej (komisiji) odraz »subjektivnosti« slovenske manjšine. Pri tem ne spregledujem »slabosti« slovenskih komisarjev, ki vnašajo v svoje delo šibkosti manjšine, ki jo predstavljajo v dobrem in slabem. Slovenci se glede sredstev in prioritet ne znamo ali nočemo dogovarjati. Ta nezmožnost se odraža tudi v komisiji. Določene odgovornosti je predstavnike manjšine razbremenil sistem razdeljevanja »pol-pol«, ki je sicer ideološko-političnega značaja.

Po osamosvojitvi Slovenije je tako v Sloveniji kot na Deželi FJK prevladalo mnenje, da je

potrebno uravnovesiti podpore in zaključiti z obdobjem, ko je bil privilegiran del manjšine jugoslovanska stran oziroma SKGZ. »Uravnotevanje« moči in podpor je potem postalo stalnica, formula »pol-pol« se je uveljavila kot vodilo podpor slovenskim inštitucijam, organizacijam, tisku itd.

Formulo sta SKGZ in SSO skušali vsaj delno spremeni in dopolniti s programsko konferenco, a je prevladalo mnenje, da je najbolje, če stvari ostanejo na štartni poziciji »tehtanja«. SKGZ je pozneje zavzela stališče, da je vendarle treba uvesti v financiranje neka kulturno-vsebinska določila in upoštevati kakovostne kriterije. V Sloveniji je pozicijo, da bi prišlo do nekih »meritokratskih« zasukov najjasnejše zagovarjal minister Žekš. Spremembe najavlja tudi sedanji odbornik za kulturo Torrenti. Nobeno stališče ni zlahka uresničljivo.

Osebno sem zagovornik sistema, ki po eni strani zagotavlja življene bistvenim ustanovam in organizacijam, določeno kvoto pa dodeljuje na osnovi principa »boljšega«. Skratka, ne bi bilo modro, ko bi zašli v drugo skrajnosti in dali vsaki vse na rešeto. K določeni previdnosti in zadržanosti me vodijo trije dovolj tehtni razlogi.

Prvi je v tem, da ima manjšina le posvetovalno komisijo in da v zaključni fazi odloča deželni odbor, kjer večina članov ne pozna slovenščine in, upam si trditi, niti slovenske kulture. Kako naj ti ljudje določajo, kaj je v slovenski kulturi, umetnosti, v tisku itd. kvalitetnega ali ne? Skratka, manjšina je objekt ocene ljudi, ki je ne poznajo.

Dругi razlog je v tem, da je sama komisija rezultanta različnih stališč v manjšini in da bi v določenih primerih potrebovala dodatna strokovna mnenja. Lahko komisarij meritorno določajo o kakovosti gledališke sezone, o dobroti letne bere določene založbe itd.?

Tretji razlog je v tem, da manjšina nima neke svoje skupne »vlade« z večino in manjšino in da v zakonih ni načina, kako bi lahko preprečili nastopanje, prošnje in dotacije inštitucijam, ki se lahko zdijo anomalne. Če npr. zapišem, da je zame absurd, da imamo maloštevilni Slovenci kar dve glasbeni šoli, mi bo vsaka šola izpostavila svojo specifičnost, zasidranost na teritoriju, kakovost itd. Marsikateri odgovor bo držal. Podobno velja za založbe in druge stavnosti. Skratka, ocene po »kakovosti« so na mnogih področjih subjektivne in lahko povzročijo škodo.

Prejšnja komisija, kjer sem bil nadomestni član, je kot zadnji akt razdelila 739 tisoč evrov različnim slovenskim prosilcem. Prebral sem upoštevane in neupoštevane predloge in videl, kako so bili točkovani. Poskus ocenjevanja je bil precej »tragičen« in kar dilektantski. Izpadlo je nekaj kakovostnih predlogov in sredstva so prejeli načrti, ki so vsaj nepotrebni. Točkovalci so dokazali zaskrbljujoče nepoznavanje stavnosti, predlagateljev programov in celo imena avtorjev in umetnikov, ki jih stroka določa kot pomembne akterje slovenske (npr. likovne) kulture, točkovalci pa so jih ocenili za nepomembne dilettante. Ko bi z enako »strokovnostjo« ocenjevali ustanove, organizacije in društva, bi vrgli v manjšinsko dejavnost bombo. Ne navajam primerov, ker je zvoniti po toči prepozno. Opozjam pa na nevarnost, da se politika loti ocenjevanja zadev, ki niso v njenem dometu.

Zato zagovarjam načelo, da mora biti tako manjšini kot Deželi jasno, kaj Slovenci najbolj potrebujejo in to stalno podpreti. Bolj subjektivnim ocenam pa prepustiti le del sredstev, kjer tudi napaka ne povzroči prevelike škode. Konec koncov je v samem zaščitnem zakonu napisanih nekaj prioritet. Naj navedem le eno: prav nekoliko meglen člen 16 (dejavnosti slovenske manjšine) da je vsaj eno prednost z besedami: »Za namene, o katerih govoriti ta odstavek, ima prednost delovanje tiska v slovenskem jeziku«. Od Trubarja daleje je res tako. Dosedanje izkušnje dodeljevanja sredstev mimo »avtomatičnega« modela, pa se je izkazalo vsaj za kontroverzno. Zato se je v moj prepričanji »reformistični« pogled zaril črviček »konservativnosti«.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

ODPRTA TRIBUNA

Manjšina

JOŽE CEJ

Na naslovni strani Primorskega dnevnika berem: »V volilnem zakonu nobenih novosti za slovensko manjšino«; »Slovenska manjšina nima veliko časa ...«. Il Piccolo prinaša na goriški strani naslov »Minoranza slovena penalizzata con il trasferimento del tavolare«.

Iz navedenih primerov ugotavljam, da se za slovensko narodno skupnost v Italiji stalno uporablja izraz manjšina oziroma »minoranza«. Ta izraz se je tako globoko ukoreninil in vsakodnevni in vsesloški uporabi, da smo izgubili smisel in kritično presojo pomena, ki ga beseda manjšina vsebuje.

V rubriki Primorskega dnevnika Jezik na obrobu prof. Lelja Rehar Sancin ne opozarja samo na slovnična pravila slovenskega jezika, ampak tudi in predvsem na pomen in vsebino uporabljenih izrazov. Izraz manjšina vsebuje na prvi pogled pojmom številčnosti. Vsem je znano, da naša narodna skupnost zahteva na podlagi ustavnega zakona uveljavitev narodnostnih pravic brez preštevanja. To pomeni, da pojmom številčnosti zmanjšuje zahtevo po uveljavljanju zakonskih pravic za našo skupnost. Obenem beseda manjšina prikliče sorazmerje večina / manjšina, v katerem manjšina nosi v sebi pomen šibkosti in manjvrednosti.

Izraz manjšina ustvarja umetno in podzavestno cezuro - rez oziroma oddvojenost naše skupnosti od slovenskega naroda kot matice. Slovenci v Italiji stremimo, da bi uveljavili pravico ne samo do obstoja, ampak tudi do razvoja naše narodne skupnosti. Zato si ne moremo dovoliti, da bi z našim neprimernim izrazom izkazovali držo, ki spominja na manjvrednostni kompleks.

Če primerjamo stanje naše narodne skupnosti v Italiji s skupnostmi v evropskem prostoru, bomo opazili, da je marsikatera skupnost, zaradi zgodovinskih razmer, ločena od matične skupnosti. V našem primeru tega ni; mi smo neločljivo vezani na naš matični narod. Zato uporaba izraza manjšina ne prikaže resničnega in nedvoumnega stanja naše skupnosti. Da-

nes smo v EU še močneje sestavni del slovenskega naroda.

Uporaba izraza manjšinski, povezanega z raznovrstno aktivnostjo posameznikov ali skupin v raznih sektorjih kot npr. manjšinska kultura, manjšinski gospodarstvo, manjšinski šolstvo, manjšinski šport in podobno zveni neprimerno in celo zavajajoče. Si lahko predstavljamo, kakšno predstavo vzbujamo v ljudeh, ki ne poznajo naše realnosti, ko te izraze uporabljamo v oblikah, ki sem jih navedel? Še hujje je takrat, ko ta pojmom zmanjšane vrednosti izrabijo tisti, ki bi hoteli imeti pri tem določne prednosti, kot se to prevečkrat dogaja v politiki.

Tako izražanje je razumljivo kot nivo dosegren v zgodovinskem procesu dozorevanja zavestnosti našega stanja in identitete. Danes se te stvari drugače postavljajo. Razvoj je presegel staro in okostenelo zaznavanje in predstavitev našega stanja. Da mi temu razvoju ne sledimo, naj kot dokaz omenim, da pri vseh nastopih predstavnikov italijanske skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem, v javnosti in v medijih, nepogrešljivo uporabljajo izraz »gruppo nazionale italiana« in nikoli »minoranza italiana« ne glede na dejstvo, da so v Sloveniji prisotni res v majhnem številu. Tako se predstavljajo, ker so prepričani, kakor tudi mi, da narodni skupnosti pripadajo pravice ne glede na njihovo številčnost. Tremu, najvišjemu predstavniku italijanske skupnosti v Sloveniji, se nikoli ne zareče, ko imenuje skupnost, kateri pripada, »Gruppo nazionale italiano« in nikoli »minoranza italiana«.

Kako predstavniki večinskega naroda dojemajo našo stvarnost in našo skupnost, ko se mi sami predstavljamo kot »minoranza«? Kakšen odnos nastavljamo z močnejšo skupnostjo, če mi sami ponujamo zavest osamljenosti in šibnosti, ko uporabljamo izraz manjšina?

Zavedam se, da je navada želesna srajca, vendar mislim, da je dozorel čas, da te navade sprememimo in da se moramo v to vsi skupaj zamenjati.

JEZIK NA OBROJU

Poleg ekonomike krize nam na jezikovnem obrobu povzroča težave tudi kriza našega maternega jezika. **Skupaj s krčenjem prispevkov se pri nas krči tudi slovensko besedišče.** Stvari sicer nista med seboj povezani, ali druga od druge odvisni, pa vendar hodita vstrič, kakor, da bi hoteli potrditi staro rek »Nesreča pride redko sama«.

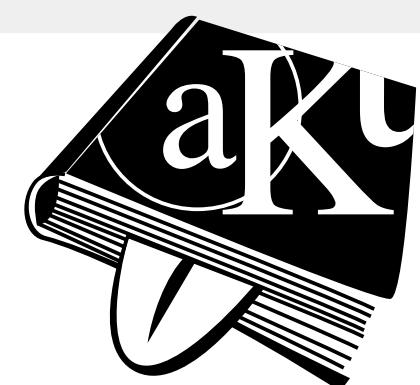
Zakaj sem začela tako pesimistično? Ker sem ugotovila, da se naši poročevalci, publicisti ali novinarji večkrat zmotijo. **Ne vem, kdo je tisti grešni kozel, ki ne ve, kako pravimo s skupnim imenom prekajeni šunki, prštu ali klobasam.** Razglasil jih je za suhomesnate izdelke in s tem »postavil na ogled« svoje pomanjkljivo jezikovno znanje.

Mesnata je žival ali del telesa, ki ima razmeroma veliko mesa. Zato živinoreci redijo prašiče mesnate pasme, ki dajajo odlično gnjat, prašiče prštarje pa vzrejajo za pršte. V naših krajev uporabljamo za kuho olje, zato ne bomo našli veliko veliko prašičev šperharjev, ki jih gojijo zaradi slanine in masti. Za pečenje vzrejajo mesnate kokoši, medtem ko nesnice pridno nesejo jajca.

Mesnate so lahko tudi rastline, medne spadajo kaktusi, ki imajo v sebi veliko tkiva in vode. Pri sadju je drugače. **Mesnate češnje so tiste, ki ne vsebujejo veliko voide.** Če je med zorenjem preveč dežja, postane vodene. **Mesnat je v italijanščini carosno, polposo ali tudi succulento.**

Kako bi torej moral pisati naš pisek, da se ne bi pregrešil? **Mesnat bi moral spremeniti v mesen, pa bi dobil suhomesne izdelke, suhomesnati namreč sploh ni,** to ime si je kar sam izmisli. **Suhomesni izdelki so iz suhega ali prekajenega mesa.** Sem spadajo tudi klobase in salame, ki jim v italijanskem jeziku pravijo insaccati.

Pravkar sem pogledala v Šlencu in na veliko presenečenje ugotovila, da je za in-

saccati napačno navedel suhomesnati izdelki, poleg tega pa še pravilno mesnine, ki so carnii affumicate, v njegovem Slovensko - italijanskem slovarju te napake ni. Zato se pisu opravičujem.

Šunka je knjižno pogovorni izraz za gnjat. Je prekajena in potem kuhana ali v testu pečena, medtem, ko je priprava pršuta drugačna, saj vemo, da je pršut posuhen; (it. essiccato). Slovenska klobasa pečenica je po italijansko salsiccia da arrosto o arrosti.

Pridevnik mesen, -sna -o se torej naša na meso, zato poznamo mesno (tudi govejo) juho, mesne izdelke, mesno konzervo, mesne jedi, mesni dan (nasprotno od postni dan).

Kar je v italijanščini prosciutto affumicato, je v slovenščini gnjat, to je prekajeno svinjsko stegno, pogovorno pa šunka, ki smo jo skovali po nemški der Schinken. Naš kraški pršut (z zaščitenim porekлом) je na zraku presušeno svinjsko stegno.

Zdaj se za priznanje zaščitenega imena in porekla poteguje Hrvaška, radi bi priznanje za istrski pršut. »Konec dober - vse dobro!« bi lahko rekli, če bi bili Slovenci dobri diplomati. Tako pa...? Saj vemo, kaj se dogaja z našim vinom na Proseku.

Lelja Rehar Sancin

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Na včerajšnji skupščini v tržaškem Kulturnem domu

Nov upravni odbor

Skupščina ustanovnih članov izvolila nove upravitelje - SSO protestno zapustil zasedanje

»Never ending story,« je med včerajšnjim preko dvournim čakanjem na stopnišču tržaškega Kulturnega doma komentiral kolega snemalec. In ni se motil. Polemikam okrog Slovenskega stalnega gledališča res ni videti konca.

Včeraj popoldne je zasedala skupščina članov Slovenskega stalnega gledališča, ki jo sestavlja šest zastopnikov prav toljih ustanovnih članov SSG. V foajeu balkona na Petronijski ulici so se zbrali: deželní odbornik Gianni Torrenti, pokrajinska odbornika Mariella De Francesco, občinski odbornik Franco Miracco, predsednik Društva Slovensko gledališče Adriano Sossi, predstavnica Sveta slovenskih organizacij Jelka Cvelbar in predstavnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Livio Semolič. Prisotni so bili tudi nekateri člani upravnega in nadzornega odbora ter predsednica Maja Lapornik.

Prisotnost novinarjev na stopnišču (skupščina je zasedala za zaprtimi vrati) je upravičevala napovedana izvolitev novega upravnega sveta. 19. člen statuta izrecno omenja, da je predsednik imenovan na podlagi predloga treh slovenskih ustanovnih članov, neuradni viri pa so napovedovali, da se ti niso mogli zediniti glede imena novega predsednika oziroma predsednice. SSO je podpiral dosedanje predsednico Majo Lapornik, SKGZ in Društvo pa sta na to mesto predlagala novinarko Bredo Pahor. Ugibanj, kako se bo odločila skupščina, je bilo na pretek.

Dobro uro po začetku zasedanja so skupščino zapustili dosedanja predsednica upravnega sveta in predstavnika obeh krovnih organizacij ter se po nekaj minutnem se stanku vrnili v rdečo dvorano. Izjav seveda niso dajali. Ko pa je približno pol ure kasneje Jelka Cvelbar dokončno zapustila skupščino in novinarjem, ki smo jo prosili za izjavo, rekla samo »se ne strinjam«, je po-

stalo jasno, da je vzdušje v dvorani napeto. Dobre pol ure kasneje so dvorano zapustili vsi. Večina ni želela dajati izjav, novinarjev sta se napiseli »usmilila« odbornica De Francesco in Livio Semolič. Pojasnila sta, da je skupščina izvolila nov upravni svet, ki ima triletni mandat in ga sestavljajo Alessandro Malcangi (Avtonomna Dežela FJK), Marta Verginella (Pokrajina Trst), Paolo Marchesi (Občina Trst), Adriano Sossi (Društvo Slovensko gledališče), Maja Lapornik (SSO), medtem ko je bila za novo predsednico izvoljena Breda Pahor (SKGZ). Upravnemu svetu so priporočili, naj v čim krajšem času imenuje novega umetniškega koordinatorja in tudi tehnično-upravnega koordinatorja. Obe funkciji predvideva statut, prejšnji US pa je imenoval samo umetniške koordinatorje; kot zadnja je to funkcija opravljala Diana Kolini, ki pa ji je kot znano de-

cembra lani zapadel mandat (od takrat je SSG tudi brez te profesionalne figure).

Odbornica je obžalovala, da je ena člаницa skupščine predčasno zapustila zasedanje in postavila pod vprašaj njegovo legitimnost. Po oceni predstavnice SSO naj bi 19. člen statuta, v katerem piše, da skupščina imenuje predsednika »po predhodnem imenovanju kandidata s strani Društva Slovensko gledališče, SSO in SKGZ«, pomenil, da morajo omenjeni slovenski člani predstaviti enotno kandidaturo. Ostali člani skupščine so bili drugačnega mnenja: »slovenski« kandidat je tisti, ki ima večjo podporo slovenskih članov skupščine. Skupščina je tako soglasno (ob odsotnosti predstavnice SSO Jelke Cvelbar) izvolila Bredo Pahor.

Semolič je spomnil, da je SSG edina ustanova, »v kateri imata tako SKGZ kot

Nova predsednica Breda Pahor: »SSG ima velik umetniško-tehnični potencial«

Breda Pahor, dolgoletna kulturna urednica Primorskog dnevnika, je nova predsednica upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča. Na to mesto jo je včeraj imenovala skupščina ustanovnih članov SSG.

»Imenovanja nisem pričakovala in se zanj nisem potegovala, je pa zame velik iziv. Vsa leta na Primorskem dnevniku sem delala z zavestjo, da je to ena poglavitvenih institucij Slovencev v Italiji. Tudi Slovensko stalno gledališče je eden naših temeljev, ne samo obstoja, ampak tudi kulturnega razvoja. Brez njega bi začeli kulturno hirati. Mislim, da si tega ne moremo dovoliti in to je bil eden glavnih vzgibov, da sem sprejela to funkcijo.«

Nova predsednica pravi, da bo v čim krajšem času sklicalna upravni svet. Prvi glavni problem, s katerim se bo moral soočiti, je imenovanje umetniškega vodstva. Diana Kolini je decembra lani zapadel mandat, prejšnji upravni svet ji ga ni želel podaljšati in je medtem objavil javni razpis, ki pa je za enkrat še brez zmagovalca. »Ne poznam točno vseh razlogov, ampak milo rečeno se mi zdi sila nerodno, da so imenovali nekoga, ki mu mandat zapade sredi sezone. Ne glede na ljudi, ki so vpletjeni, se mi to zdi velik nesmisel.« Drug problem upravnega sveta pa je finančne narave. »Gledališču je treba zagotoviti finančni okvir, v katerem se bo polno razviljal. To gledališču je izredno, specifično in z velikim umetniško-tehničnim potencialom: dati mu moramo možnost, da se polno izrazi.« (pd)

SSO pravico in dolžnost do imenovanja članov in predloga za predsednika, medtem ko je v ostalih skupnih članicah ta pravica zaupana članom posameznih ustanov. Pri tem skušamo poiskati najbolj primerne ljudi, zagotavlja Semolič: SKGZ-ju se je glede na nenelektreno ozračje in konfliktnost, ki jo je bilo čutiti v SSG in katere zadnje polemike in sodne ovadbe »so le špica ledene gore«, zdela primerno, da pride do novega imenovanja. Nova predsednica ni članica SKGZ, pravi Semolič, in njena kandidatura se ni rodila v tej organizaciji, temveč na podlagi širše konfrontacije s številnimi zunanjimi sogovorniki.

Njegovi kolegi iz SSO-ja niso bili istega mnenja in so vztrajali pri potrditve dosedanja predsednice Lapornik. Po izvolitvi Brede Pahor so v tiskovnem sporočilu navedeli primerno, da pride do novega predstojnih organih zaradi nespoštovanja določil 19. člena. Polemik ocitno ni konec. (pd)

KONCERT - Vrhunsko petje Perpetuum Jazzile

»Slovenski« Rossetti

Odlična vokalna skupina privabila številne ljubitelje njihovega modernega pevskega sloga

Slovenija je zelo prepoznavna po bogati zborovski kulturi, danes tudi nekoliko drugače z mednarodnim uspehom a cappella vokalne skupine Perpetuum Jazzile. Njena pop-disko-blues-latino-funk glasba v izključno vokalni preobleki je našla namreč pot do transverzalne publike, ki se ne omejuje na zborovsko področje, saj je skupina verjetno najbolj priljubljena pri publiki vseh starosti, ki se ne ukvarja s tradicionalnim zborovskim petjem. Uspešni pevki in pevci skupine Perpetuum Jazzile niso odkrili nič novega, a so bili sposobni pripeljati vejo modernega zborovskega izraza na raven množičnega fenomena. Lani je skupina praznovala svojo tridesetletnico na dveh večerih v areni Stožice, kjer je njenemu šouvu sledilo okrog 20.000 ljudi. Velikopotezni podvigi so postali standard skupine, ki je tudi v tržaškem Rossettiju pričarala svojo »Vokalno ekstazo« v totalno razprodani dvorani.

Na pondeljkovem koncertu se je v tržaškem gledališču govorilo slovensko tako na odru kot tudi v dvorani, saj so velik del publike sestavljali domači privrženci skupine, katerih krog pa se je v zadnjih letih razširil tudi na italijansko govorče ljubitelje tega modernega in dopadljivega obraza zborovske glasbe. Med pevci in po-

slušalcji je bilo vzdušje energetsko že od prvih not koncerta, ki je od samega začetka potrdil, da bo zabava zagotovljena.

Perpetuum jazzile se ne odlikuje po posebno virtuoznih aranžmajih in vokalnih vragolijah, njegovi nastopi pa ponujajo prijetne občutke ob znanih popevkah, so razgibani, pestri in živahnji. PJ pevci so iz svojega želesnega repertoarja izbrali nepogrešljiva hita Africa in Jump, venček uspešnic skupine ABBA in Titanium Davida Guette. Za pogled onstran meje pa so ponudili Poletno noč, predro makedonske ljudske pesmi in še popevko Tonija Cetinskega. Dolg aplavz je ob koncu uradnega programa zahteval še kanček narodno-zabavne, podobe Ferskih otokov v skladbi glasbenega vodje skupine Pedra Karlssonha, Beatlesovo Ticket to ride in Life on Mars David Bowiea.

ROP

Nastop vokalne skupine Perpetuum Jazzile in pogled na nabito polno dvorano tržaškega gledališča Rossetti

FOTO DAMJ@N

POLITIKA - Vodja Gibanja petih zvezd zahteva odstop Boldrinijeve

Grillo govoril o udaru, še napetost v zbornici

Poslanci Severne lige včeraj povzročili nov incident

RIM - »V Italiji je v teku državni udar.« Tako je vodja Gibanja petih zvezd Beppe Grillo včeraj zapisal v svojem blogu. V podkrepitve svoje trditve je navedel »nedopustno ravnanje« predsednice poslanske zbornice Laure Boldrini, ki je preteklo sredo iz izredno proceduro prekinila obstrukcijo Grillovih prirvzenec in dala na glasovanje vladni odlok o davku IMU in o centralni banki, ki bi sicer zapadel.

Grillo je včeraj zahteval odstop Boldrinijeve. Predsednica poslanske zbornice je v svojem odzivu dejala, da je zanje incident zaključen, ter pozvala vse k odgovornemu zadržanju. Vodja Demokratske stranke Matteo Renzi pa je po Twitterju bivšega komika ošvrlnil, češ da je letos svatril že pred trinajstim državnim udarom ...

Sicer pa je odločitev Boldrinijeve mimo sredo povzročilo »revolt« poslancev Gibanja petih zvezd, ki so tedaj zasedli sedeže vlade v poslanski zbornici, potem pa tudi prepričevali delovanje komisij. Poslanci-kvestorji, ki so odgovorni za red v spodnjem domu parlamenta, so včeraj izročili Boldrinijevi poročilo, v katerem ugotavljajo, da je v neredih v zbornici sodelovalo kakih 40 poslancev, večinoma iz vrst Gibanja petih zvezd. Posebno pa so ozigosali dva poslanca, in sicer sredinca Stefana Dambruosa, ki se je fizično znesel nad neko poslanko, ter Grillovega prirvzenca Alessandra Di Battista, ki je vodji skupine Demokratske stranke Robertu Speranzi prepričeval nastop na tiskovni konferenci. Kršitelje reda čakajo disciplinski ukrepi, ni pa izključeno, da bo zadevo vzelo v svoje roke tudi redno sodstvo.

Sicer pa se razmere v poslanski zbornici niso umirile. Včeraj so jih posebno zaostriли nekateri predstavniki Severne lige. Kamen spotike je bil odlok za razbremenitev zaporov, za odobritev katerega je vladu zahtevala zaupnica. Vodja skupine Severne lige Gianluca Buonanno je v svoji glasovalni izjavji dejal, da vlada spušča na prostost kriminalce, in je v znak protesta zalučal lisice na klop pravosodne ministrike Anne Marie Cancellieri.

Vodja skupine Severne lige je v znak protesta zalučal lisice na klop pravosodne ministrike Anne Marie Cancellieri

ANSA

EVROPSKI PARLAMENT - Predvolilni izpad

Poslanci Severne lige prekinili Napolitanov govor v Strasbourg

STRASBOURG - Italijanski predsednik Giorgio Napolitano je včeraj v Evropskem parlamentu pozval Evropsko uniju, naj preseka recesijski začarani krog, v katerega je toga varčevalna politika pahnila Staro celino. V svojem sorazmerno dolgem govoru v Strasbourg je tudi opozoril na negativen odnos do evropskih institucij, ki ga je gospodarska kriza sprožila v širokih ljudskih krogih zlasti v bolj pričaženih državah. Na te žežave bi EU po njegovem EU moral odgovoriti z daljnovidno in odločno razvojno strategijo, pa tudi s pospešitvijo integracijskih procesov.

Napolitanov nastop pa so prekinili nekateri evropski poslanci iz vrst Severne lige, in sicer tajnik Matteo Salvini, vodja skupine Lorenzo Fontana, Mario Borghezio ter Mara Bizzotto (na sliki, foto Ansa). Dvignili so napis proti evru ter vzkljukali gesla proti skupni evropski valuti, a tudi proti samemu italijanskemu predsedniku.

Predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz je dogodek ozigosal kot »zlorabo v volilne namene« (maja bodo evropske volitve), sam Napolitano pa ga je minimiziral, češ da gre za »običajne proteste Severne lige.«

GLASBA - Vodil naj bi jih do I. 2020

Muti ostaja na čelu čikaških simfonikov

CHICAGO - Italijanski Maestro Riccardo Muti bo vodenje čikaškega simfoničnega orkestra podaljšal do leta 2020. Mesto glasbenega direktorja čikaških simfonikov je v Neaplju rojeni dirigent prevzel leta 2010. »Chicago je moj dom v tujini in vesel sem, da bo še naprej tako,« je dejal dirigent.

Tukajšnji obiskovalci so nekaj posebnega, njihova podpora temu izjemnemu orkestru je bistvenega pomena za njegovo prihodnost,« je dejal Muti. Izpostavljal je izjemne glasbenike, ki igrajo v orkestru, in dejal, da med njim in glasbeniki vladata simbioza ter topel, izjemni način sodelovanja.

Muti je s svojim repertoarjem hitro prepričal Chicago, občinstvu se je približal tudi z odprtimi vajami in brezplačnimi koncerti v šolah, parkih in celi v zaporih. Mednarodni slovesni orkester utrjuje s turnejami, snemanji in projektmi, kot je bil lanski prenos v živo Verdijevega Requiema, ki je pritegnil 100.000 gledalcev.

RICCARDO MUTI
ARHIV

Muti je bil med letoma 1972 in 1982 šef dirigent londonske filharmonije, med letoma 1980 in 1992 je bil glasbeni direktor Filadelfskega orkestra. Od leta 1986 do leta 2005 je bil tudi glasbeni direktor znamenite milanske operne hiše La Scala.

Pri vodenju čikaškega simfoničnega orkestra je nasledil svetovno poznanega izraelskega dirigenta Daniela Barrenboima ki je orkester vodil do leta 2006 in zdaj deluje v milanskem Scali.

Manj pokojnin, a Inpsovi računi so v rdečem

RIM - V letu 2013 je zavod Inps izplačal 649.621 novih pokojnin ali 43 odstotkov manj kot leta 2012, ko jih je izplačal 1.146.340. V letu 2013 pa je Inps skupno izplačal 18.607.422 pokojnin, medtem ko jih je leta 2012 18.518.301, se pravi približno 100 tisoč manj. Gre za učinke reforme nekdane ministrice Else Fornero iz leta 2011, ki je občutno povišala upokojitveno starost. Kljub temu pa bilanča Inpsa za leto 2013 izkazuje 14,40 milijarde evrov izgube, medtem ko je je v letu 2012 izkazovala 12,21 milijarde.

Papež pred veliko nočjo pozval k nesobičnosti

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj kristjane pozval, naj se v času posta pred veliko nočjo žrtvujejo in pomagajo drugim. Po papeževih besedah je post čas nesobičnosti in skromnosti. »Vprašati se moramo, čemu se lahko odrečemo in s tem pomagamo drugim in jih obogatimo. Prava revščina bo, nesobičnost pa ni prava, če se ob njej ne pokorimo. Ne zaupam dobrodelnosti, ki nič ne stane in ne boli,« je zapisal v sporocilu kristjanom.

Post, dolg šest tednov, se začne na pepelnično sredo, ki bo letos 5. marca, veliko noč, najpomembnejši praznik katoliške vere, pa bodo verniki letos praznovali 20. aprila.

Policija prijela enega mafijca, drugi medtem zbežal

RIM - Policisti so včeraj v Neaplju prijeli šefa camorre Maria Riccia, znanega kot Mariana. Na begu je bil od leta 2011. Preiskovalci menijo, da je prvi mož klana Amato-Paganò.

Medtem pa so tudi ves včerajšnji dan tako rekoč po vsej Italiji iskali 32-letnega mafijca Domenica Cutrija, ki je zbežal iz pripora v pondeljek, potem ko ga je skupina njegovih pajdašev prišla osvoboditi pred sodiščem v Bustu Arsiziu v Lombariji, kjer bi se moral udeležiti sodnega procesa. V spopadu s policistom je bil smrtno ranjen Cutrijev mlajši brat Antonino, ki je vodil zlikovsko akcijo.

ZLATO (999,99 %) za kg	29.812,27	-88,00
------------------------	-----------	--------

SOD NAFTE (159 litrov)	105,73 \$	-0,29
------------------------	-----------	-------

EVRO	1,3519 \$	+0,20
------	-----------	-------

valute	evro (povprečni tečaj)	
	4. 2.	3. 2.
ameriški dolar	1,3519	1,3498
japonski jen	137,05	137,82
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,530	27,527
danska korona	7,4623	7,4621
britanski funt	0,82905	0,82590
madžarski forint	309,32	311,76
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,2045	4,2242
romunski lev	4,4482	4,4938
švedska korona	8,8231	8,8318
švicarski frank	1,2215	1,2226
norveška kron	8,5200	8,4525
hrvaška kuna	7,6570	7,6525
ruski rubel	47,4312	47,4730
turška lira	3,0411	3,0533
avstralski dolar	1,5195	1,5346
brazilski real	3,2640	3,2478
kanadski dolar	1,4970	1,4950
kitajski juan	8,1963	8,1798
indijska rupija	84,5310	84,3710
mehiški peso	18,1121	17,9892
južnoafriški rand	15,0304	15,0135

ŠTANDREŽ - Županova obveza samo delno uresničena

Nadomestili pet znamenj, na krožišču pa nič novega

Obveza je uresničena. Skoraj. Občina je v Štandrežu poskrbela za zamenjavo petih enojezičnih smerokazov z dvojezičnimi. To je storila v Ulici Carso, na vaškem trgu in na krožišču pred telovadnicami. Kljub obvezni pa so table Pedibus ostale nespremenjene - še vedno so izključno italijanske. Enojezični ostajajo tudi smerokazi na štandreškem krožišču, kjer se cepita tudi poti za avtocesto in Slovenijo. Kljub temu, da je krožišče na območju Štandreža in torej na ozemlju, kjer se izvaja odlok o vidni dvojezičnosti, se postavljavci cestnih znakov za to niso zmenili. Problem bodo reševali še ta teden na goriški prefekturi.

Obvezo o zamenjanju je v decembri lani sprejel župan Ettore Romoli na prigovarjanje goriškega predsednika SKGZ Livia Semoliča. Skupaj sta se tedaj odpavila v Štandrež in sestavila evidenco enojezičnih znamenj. Še isti dan je župan poveril občinski službi, da v roku januarja italijanskemu jeziku doda slovenskega.

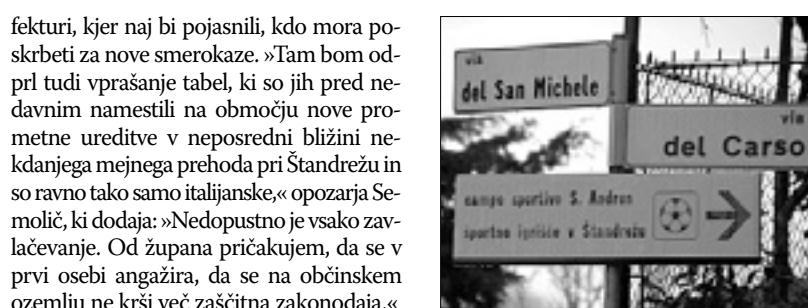
Januar je mimo, nekaj pa se je le premaknilo. V Ulici Carso je štandreško športno igrišče po novem označeno z dvema dvojezičnima tablami; zaradi obeh jezikov na isti tabli z ilustracijo žoge in puščico vred je ta bolj slabo berljiva. Dvojezično tablo z enakim napisom so namestili tudi na novem krožišču pred telovadnicami. Na vaškem trgu pa so nadomestili znamenji, ki usmerjata proti mestnemu centru in bolnišnici. Birokracija je že tako »ušpičila«, da ostajajo le italijanske sosednje bele table, ki usmerjajo h karabinjerjem, prometni policiji in civilni zaščiti, da ne omenjamamo modrih smerokazov z napisoma »Gradisca d'Is. in Savogna d'Is.«, ki očitno nista v občinskem dokumentu. Nedotaknjene so tudi tri enojezične table za Pedibus v Ulici San Michele, od katerih stoji ena v bližini doma Andreja Budala.

Januarski rok je veljal tudi za smerokaze na novem krožišču ob avtocesti. Pred časom je občina tam že dodala slovensko znamenje za Štandrež, tokrat pa se ni nič zgodilo. Na svojem mestu ostaja tako italijanski smerokaz za Gorico, ki ima iste značilnosti kot štandreški in bi ga zato moralna doleteti zamenjava. Kar pa se ostalih smerokazov tiče, zatankilo se je zaradi pooblaščil različnih ustanov, ki si rade podajajo odgovornost zato, da ne ukrepajo. Za krožišče je pristojna družba Anas. Tudi njeni predstavniki bodo v petek sodelovali pri delovnem omiziju, ki je sklicano na goriški pre-

V Štandrežu novi dvojezični smerokazi ob enojezičnih (levo in spodaj); nedotaknjeno znamenje za Pedibus v Ulici San Michele (zgoraj)

BUMBACA

fektori, kjer naj bi pojasnili, kdo mora poskrbeti za nove smerokaze. »Tam bom odpovedal tudi vprašanje tabel, ki so jih pred nedavnim namestili na območju nove prometne ureditve v neposredni bližini nekdanjega prehoda pri Štandrežu in so ravno tako samo italijanske,« opozarja Semolič, ki dodaja: »Nedopustno je vsako zavlačevanje. Od župana pričakujem, da se v prvi osebi angažira, da se na občinskem ozemlju ne krši več zaščitna zakonodaja.«

KRMIN - Policija zasegla nekdanjo vojašnico

Za karabinjerji kamora

Poslopje naj bi kupila kriminalna združba z denarjem, pridobljenim z razpečevanjem in izsiljevanjem

Zasežena palača v Krminu

Protimafijiški oddelek DIA in policijski rimske kvesture so arretirali 29 oseb zaradi sume sodelovanja s kamoro, goljufije in izsiljevanja v obtežilnih okolišinah, zato da bi okoristili kriminalno organizacijo družine Zazo (ali »Zaza«, poimenovana je po pokojnem začetniku Micheleju Zazi). V okviru iste preiskave so zasegli nepremičnin v Rimu, Genovi, Caserti in ... na Goriškem. Vest pa je še zanimivejša sprica okoliščine, da se zasežena goriška palača nahaja v Krminu in da je v njej do nedavnega bila karabinjerska vojašnica.

Na podlagi policijskih ugotovitev naj bi kriminalna združba nakupila po Italiji vrsto nepremičnin z denarjem iz nezakonitih poslov, pridobljenim zlasti z razpečevanjem in

mamili ter izsiljevanjem trgovcev in podjetnikov v neapeljski četrti Fuorigrotta. Klan »Zazo« naj bi tako kupil poslopja v Rimu, Genovi, Caserti in Krminu ter finančno podpiral še druge dejavnosti na nepremičinskem trgu, v gradbeništvu, hotelirstvu in gostinstvu ter na področjih iger na srečo, stav in prodaje vozil. Vrednost zaseženega premoženja znaša 400 milijonov evrov, med zaseženimi nepremičninami pa je tudi palača v Ulici Udine 54 v Krminu. Do leta 2007 jo je zaseben lastnik dajal v najem karabinjerjem, ki so tam uredili vojašnico. V njej so bili dolga desetletja, še pred njimi, pod Avstrijo, pa je bila žandarmerija. Ko so karabinjerji odšli, jo je lastnik prodal, preiskava pa je pokazala, da naj bi kupec bila kamora.

TRŽIČ - Ženska z avtom v ograjo

Krč in trk

Žensko so iz avta potegnili gasilci

Zapustila je ambulanto Nova Salus v Ulici Bagni in Tržiču, vstopila v avtomobil in med vzvratno vožnjo pritisnila na plin, tedaj pa jo je v nogi naenkrat zgrabil mišični krč, izgubila pa je nadzor nad volanom in v so silo trčila v ograjeni prostor z zabojniki za odpadke. Tržičanka jo je odnesla z lažjimi telesnimi poškodbami, škoda na avtu znamke Ford fiesta pa je precejšnja.

Nezgoda se je pripetila včeraj okrog 9. ure, kmalu potem, ko je ženska odšla iz rehabilitacijske ambulante. Zaradi krča v nogi ni več obvladovala avta, vzvratno je prečkalila cestišče in podrla železno ograjo. Avto se je prevrnil in pristal med zabojniki. Na pomoč so priskočili karabinjerji, iz vozila so žensko potegnili gasilci, služba 118 pa jo je prepeljala v bolnišnico.

POKRAJINA

Prispevki za Rogos: Zotti napada Černičeve

RUPA - Vpliv na okolje

Kemica odpira občanom vrata svoje tovarne

Kemica prireja dan odprtih vrat. Tovarno, ki v Ulici Bratov Rusjan v Ruji proizvaja lepila in leplilne trakove, bodo lahko ob tej priložnosti obiskali vsi zainteresirani občani, vabilo pa je seveda namenjeno zlasti domačinom in tistim, ki jih kljub okoljskim dovoljenjem in zagotovilom skrbijo morebitni škodljivi učinki proizvodnih dejavnosti na okolje in zdravje. Pobuda bo potekala v soboto, 22. februarja, na predlog sovodenjske občinske uprave, ki pozorno spremlja vprašanje tovarne in je pogostu v stiku z njenim vodstvom.

Več srečanj v pogovorje je bilo tudi v zadnjih mesecih, potem ko se je svetniška komisija za okolje občine Sovodnje seznanila z informacijo, da obrat občasno presega raven hrupa, ki jo na tem območju določa nov občinski načrt hrupne obremenjenosti okolja. »Povedati moram, da je bilo vodstvo obrafa vedno pripravljeno na pogovor z namimi in tudi na sprotno reševanje težav, do katerih neizogibno pride zaradi bližine naselja. Tako je bilo tudi v tem primeru, ko smo ugotovili, da tovarna presega vrednosti občinskega načrta za omejevanje emisij hrupa. Vodstvo tovarne je že poverilo izvedencem izdelavo načrta protihrupnih ukrepov: postaviti bodo verjetno morali nekakšne protihrupne pregrade, ki bodo ublažile šum,« pravi sovodenjska županija Alenka Florenin, po kateri se namerava tovarna Kemica priključiti tudi na plinsko omrežje - za napeljavo je občina Sovodnje poskrbela v okviru načrta širitev obrtne cone na Malniču -, kar bo zmanjšalo tudi emisije tovarne, ki so povezane z delovanjem peci na kuriolno olje. »Gradnja napeljave se je že zaključila, pri priključitvi tovarne manjo pa je prišlo do zamud. Postopek je vsekakor v teku,« pojasnjuje županja, po kateri je uprava dala pobudo za organizacijo dneva odprtih vrat tudi zato, da bi občani lahko pooblaže spoznali, kaj v tovarni proizvajajo, katere snovi pri tem uporabljajo in kako poteka proizvodni proces. »Cilj te pobude sta čim boljše informiranje občanov in transparentnost. Ogled tovarne smo sicer nameravali prirediti že v prejšnjih mesecih, dogodka pa so se želeli udeležiti tudi predstavniki lastništva družbe Kemica, ki ima sedež v Nemčiji. Nапослед smo se torej dogo-

vorili za februar,« pravi Floreninova. Dan odprtih vrat bo potekal v soboto, 22. februarja, med 9. in 13. uro. Sprejem in voden ogled prostorov proizvodnega obrafa bo trajal do 11.30, nakar bodo predstavniki družbe spregovorili o podjetju in njegovih proizvodih. Sledili bodo pozdravi županju, generalnega direktorja podjetja Kemica Italija in lastnika podjetja Kemica, ob zaključku je predvidena pogostitev. Na dan odprtih vrat so v prvi vrsti vabljeni občani bližnjih vasi Rupa in Peč, dobrodošli pa bodo prav vsi, ki jih zanima pooblaze spoznati delovanje ene izmed redkih še delajočih tovarn v neposredni bližini glavnega mesta goriške pokrajine. (Ale)

Tovarna Kemica v Rupi

BUMBACA

1

GORICA - Presejanje

Najzanesljivejša metoda za odkrivanje raka dojke

Program preventive je brezplačen in ga bodo izvajali od 7. do 22. februarja

V Furlaniji Julijski krajini je rak dojke najpogosteja oblika ženskega raka, saj predstavlja 26,6-odstotka vseh rakastih obolenj pri ženskah. Letno odkrijejo okrog tisoč novih primerov: največ - kar 43 odstotkov - jih zasledijo pri ženskah, starih od 50 do 69 let. Zaradi raka dojke umre naši deželi vsako leto približno 300 žensk.

Pomembno sredstvo za preprečevanje raka je presejanje (»screening«). Namenjeno je ženskam, ki spadajo v določene starostne skupine, ali tistim, ki so izpostavljene dejavnikom tveganja. Zdravstveno podjetje jih tudi letos vabi, da se udeležijo programa presejanja raka dojke: prvi krog presejanja za letošnje leto bo potekal od 7. do 22. februarja v Gorici, točneje ob poslopju B nekdanje splošne bolnišnice v Ulici Vittorio Veneto. Tam bodo postavili kontejner, v katerem bo usposobljeno osebje izvajalo presejalne mamografije ženskam, ki jih je dežela FJK pisno povabila na pregled. Pismo so prejete ženske, ki so mamografijo izvedle leta 2012 z negativnim rezultatom. Sprejemna pisarna bo odprta od 8.30 do 17. ure. Na osebje urada za presejanja, ki ima

sedež v stavbi B ob nekdanji bolnišnici, se lahko v tem obdobju obrnejo tudi tiste ženske, ki pisma niso prejele, a spadajo v starostno skupino 50-69 in so opravile zadnjo mamografijo pred najmanj dvema letoma. Tajništvo bo odprto od 8.30 do 14.30. Mamografije bo izvajalo usposobljeno tehnično osebje, mamografske posnetke pa bosta odčitala izkušena radiologa, ki ju je pooblastila dežela. Ženske, pri katerih je vsaj en radiolog odčitovalc opazil sumljive lezije, bodo podvržene dodatnim pregledom. Ko bodo vsi dvomi razjasnjeni in če bo rezultat preiskav negativen, bodo ženski svetovali, naj čez dve leti ponovno opravi presejanje. V primeru odkritja raka na dojki pa bodo žensko vključili v program zdravljenja. Celeni program preventive je brezplačen.

Presejanje je danes najpomembnejša metoda, ki omogoča zgodnjie odkrivanje prisotnosti malignih tumorjev in nam posledično omogoča, da se izognemo agresivnim tipologijam zdravljenja. Ob tem je zanesljiv in hiter tip preiskave. Naprave oddajajo minimalno količino sevanja, pregled pa traja približno deset minut.

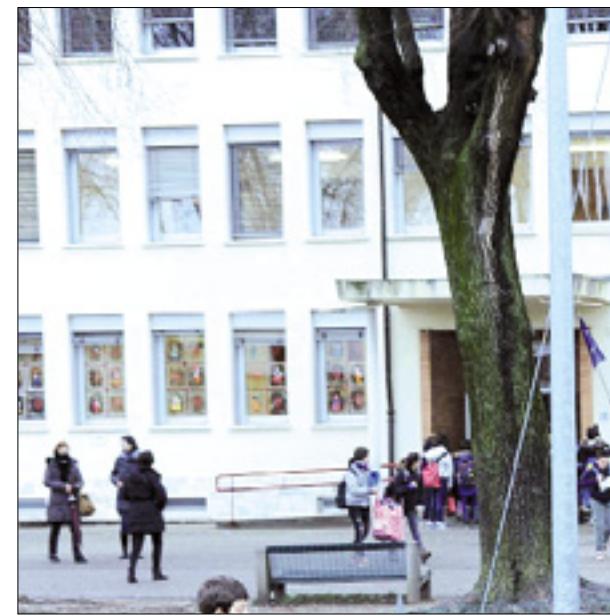
KRMIN - Med poukom odpadel kos ometa

Evakuirali 400 otrok

Osnovna šola Da Feltre in nižja šola Pascoli zaprti vsaj do petka - Iščejo alternativne lokacije v občini in drugod

Krminska občinska uprava je bila včeraj iz varnostnih razlogov primorana evakuirati šolsko stavbo na Drevoredu Roma, v kateri imata sedež osnovna šola Vittorino da Feltre in nižja srednja šola Giovanni Pascoli. Že v ponedeljek je namreč s stropa ene izmed učilnic v prvem nadstropju odpadel kos ometa, včeraj pa se je enak problem pojavi v učilnici v drugem nadstropju. »K sreči ni bilo tam nobenega otroka in se ni nihče poškodoval,« pravi krminski župan Luciano Patat, ki je včeraj po drugem tehničnem pregledu stropov sklenil, da šolo zapre do nadaljnega.

»Tehniki in gasilci ocenjujejo, da je stavba stabilna in da vajno ne pronica voda. Problem naj bi bila malta,« je povedal župan Patat, po katerem so strokovnjaki ugotovili, da bi se omet lahko začel krušiti tudi v drugih učilnicah, zato je moralna občinska uprava iz varnostnih razlogov prepovedati vstop v stavbo. Do petka ne bo pouka, medtem pa bodo skušali za otroke osnovne in nižje srednje šole - skupno jih je okrog 400 - poiskati druga poslopja. »Večstopenjska šola Pascoli šteje skupno devetnajst razredov. Začasne prostore, ki jih bodo lahko uporabljali vsaj do konca leta, iščemo v naši občini, če jih ne bo dovolj pa bomo zaprosili za pomoč tudi sosednje občine,« pravi župan, ki upa, da bodo do petka že našli nekaj prostih učilnic. »Iz varnostnih razlogov bo treba obnoviti omet v celo šolski stavbi, ki ima pet nadstropij. Stroški bodo zato precej visoki,« zaključuje župan Patat. (Ale)

Pred stavbo večstopenjske šole v Krminu

PEVMA - Nesreča

Padla s kolesa

Odpeljali so jo v bolnišnico, hujših posledic pa naj ne bi bilo. V pondeljek zvečer se je na križišču pri pevmskem mostu zgodila prometna nesreča, v kateri je bila poškodovana 31-letna kolesarka A.O..

Ženska, ki je doma iz Pevme, se je okrog 21.10 s kolesom peljala iz domače vasi proti Gorici, v še nepojasnjeni okoliščinah pa je na križišču med Ulico Ponte del Torrione in Ullico Bella veduta pri mostu izgubila ravnotežje in padla s kolesa. Pri tem je udarila z glavo ob tla. Na prizorišče nesreče sta prišla rešilna služba 118, ki je kolesarsko odpeljala na urgenco v gorisko bolnišnico, in goriška prometna policija. Reševalce je poklical avtomobilist, ki je kolesarko videl na tleh. Sprva policisti niso izključevali, da je bil v nesreči vpletjen tudi kakšen avtomobil, nato pa se je izkazalo, da ni bilo tako.

NOVA GORICA - Posledice žledoloma

Pomoč vojske

V Goriških Brdih dva plazova - Z otoplitrivo tudi nevarnost

Delavci Elektro Primorske odpravljajo škodo na električnem omrežju

»Slovenska vojska bo pripeljala 30 kilovatni agregat za oskrbo 60 odstotkov stanovanjskih hiš v Lokovcu z električno energijo,« so včeraj sporočili iz novogoriške mestne občine. Preostale stanovanjske hiše so že oskrbeli z manjšimi agregati. Včeraj je bilo na terenu 60 članov civilne zaščite, gasilcev in drugih vpoklicanih, delo je oteževal ledeni dež. Agregate je po nekaterih območjih postavljalo tudi podjetje Elektro Primorska. Če bo treba, jih bodo tudi na Goriškem, so povedali.

Omenjeni večji agregat bodo v Lokovcu skušali priklopiti na omrežje in tako zagotoviti električni tok do hiš, kjer so vodi celi. Ostale stanovanjske hiše so že oskrbljene z manjšimi agregati. Mestna občina Nova Gorica je v te namene nabavila deset agregatov, iz štaba Civilne zaščite pa je prišel tudi poziv občanom: vse, ki jih imajo in jih trenutno ne potrebujejo, so zaprosili, če jih lahko posodijo.

Danes se obeta dvig temperatur, zato v štabu Civilne zaščite mestne občine upajo, da bodo zato lahko v celoti priklopili aggregate v Lokovcu. Bo pa otoplitrivo prinesla tudi nevarnost - zaradi hitrega taljenja ledu je gibanje v gozdovih in povsod tam, kjer je zled, zelo nevarno.

V Goriških Brdih je vreme povzročilo dva plazova: enega na Plešivem, drugega na Humu v bližini stanovanjske hiše. Gasilci so kraj pregledali, z aktivnostmi bodo nadaljevali v prihodnjih dneh. V podjetju Elektro Primorska so po prvih zbranih podatkih ugotovili, da je na njihovem območju poškodovanih 150 kilometrov vodov, prizadetega je 50 odstotkov distribucijskega omrežja, kjer so težave z ledom. Na terenu imajo med 200 in 250 ljudi, začasna sanacija bo trajala dva do tri mesece, trajna pa kar dve do tri leta. Zahodni del Slovenije se trenutno napaja preko Hrvaške in Italije. Škoda, ki je nastala v minulih dneh je milijonska, pravijo na Elektro Primorska, o konkretnih številkah pa še ni mogče govoriti.

Zaradi vsega naštetege nastaja tudi škoda v gospodarstvu. V novogoriškem pohištvenem podjetju Gonzaga, ki ima enega od obratov tudi v Čepovanu, na območju Trnovsko-Banjške planote, smo preverili, kakšne posledice bodo imeli zaradi vremenskih razmer. »Pri nas smo bili v petek brez elektrike, včeraj pa so težavo predstavljale neprehodne ceste, zaradi katerih sodelavci niso mogli do tovarne. Danes smo spet zagnali proizvodnjo, nekaj zaposlenih še ni, računamo, da se bo jutri stanje normaliziralo. Ta dva izgubljena dneva bomo nadoknadiли z kakšno delovno soboto, drugih večjih težav pa se da na srečo nismo imeli,« je povedal direktor Iztok Bizjak. (km)

NOVA GORICA - Dodatne vsebine za e-Hišo na novi lokaciji v centru

Eksperimente selijo

Novogoriški eksperimentalno-izobraževalni center oziroma e-Hiša se iz Solkanu seli v središče Nove Gorice. Nove prostore si je novogoriška različica tudi drugod že lepo uveljavljenih hiš eksperimentov dobila v nekdanjih prostorih Avdio Video centra tik ob Kulturnem domu. E-Hiša bo na novi lokaciji uradno začela 12. februarja ob 17. uri. Leta 2008 jo je zasnoval in finančno podprt mladi novogoriški podjetnik Luka Manojlovič. S skupino entuziastov je prvo zbirko postavljal v štiri bivalne zabejnice na dvorišču solkanskega multimedijskega centra Mostovna. Od lanskega oktobra e-Hiša ob podpori novogoriške mestne občine deluje pod okriljem novogoriškega mladinskega centra.

»Selitev v središče mesta bo prinesla dodatne vsebine, nove poskuse, vsekakor pa bomo odtlej bližje uporabnikom,« veseli Lara Brun, direktorica mladinskega centra. Na novi lokaciji bodo vsebine dostopne v treh nadstropijah na skupaj dobrih 170 kv. metrih površine. »S priključitvijo e-Hiše novogoriškemu mladinskemu centru želimo postati kraj povezovanja znanosti, izobraževanja in gospodarstva ter pripomoći k povišanju deleža študentov naravoslovja in tehnike. Obiskovalce e-Hiše v novih prostorih pričakuje prenovljena zbirka poskusov, ki jo bomo dodatno osveževali vsako četrletje in tako stalno privabljali obiskovalce in radovedneže. Vrata e-Hiše bodo odprta tudi popoldan in ob koncih tedna,« dodaja. Dobrodošla novost bodo rojstnodnevne zabave.

Tudi na dosedanji lokaciji v Solkanu so novogoriško e-Hišo rade obiskovale šole in druge organizirane skupine ter posamezniki. S preselitvijo v središče mesta bo obiskovalcev še več, se nadajojo. Z namenom, da medse povabijo tudi šolarje in posameznike iz sosednjega gorškega prostora, so vabilo na odprtje poslali tudi na tamkajšnje šole in društva. »Dosej nismo imeli veliko obiska iz italijanske strani,« pravi Lara Brun. Da bi se približali obiskovalcem, ki ne govorijo slovensko, bo zanje v e-Hiši na voljo knjižica s poskusi ter obrazložitve poskusov v dveh jezikih, v italijansčini in angleščini. »V prihodnosti pa bomo razmislili tudi o vodenih ogledih v tujem jeziku,« napoveduje direktorica.

Sicer pa so programi e-Hiše namenjeni široki javnosti, od predšolskega pa vse do tretjega življenjskega obdobja. Gre tudi za dobrodošel način povezovanja praktične znanosti z učnimi vsebinami v šolah. Razvijajo jih v skladu z učnimi načrti in v sodelovanju z izobraževalno-raziskovalnimi institucijami

Dosedanja (zgoraj) in nova lokacija e-Hiše (spodaj) K.M.

v regiji in zamejstvu. Z interaktivnimi poskusi, delavnicami, eksperimentalnicami, tečaji robotike, rojstnimi dnevi in e-Hiši in s festivalom znanosti spodbujajo učenje izkušnjo. »Programi e-Hiše spodbujajo zanimanje za naravoslovje in tehniko, področji za kateri se odloča vse premalo dijakov in študentov. Sta pa to gotovo področji, na katerih temelji bodoči razvoj narodnega gospodarstva ter v ozjemu pomenu potencial občine in regije,« je prepričana direktorica.

V podporo promociji naravoslovja in tehnike bodo svoje unikatne poskuse in sponzorska sredstva prispevala tudi lokalna podjetja, katerih dejavnost je vezana na ti področji. Ze e-Hišo sodelujejo Gen energija, Instrumentation Technologies z najnovejšim izdelkom Red Pitaya in Letrika.

Nove prostore e-Hiše bo v sredo slovensko odpril župan Matej Arčon, nato bodo e-Hišnice in e-Hišniki strokovno predstavili razstavljenje poskuse. Gostje, in kasneje vsi obiskovalci, bodo prav vse poskuse lahko tudi sami izvedli. Slednje je gotovo ena od posebnosti novogoriške e-Hiše.

Katja Munih

SOVODNJE - Pravljice in likovne delavnice v vrtcu Čira Čara

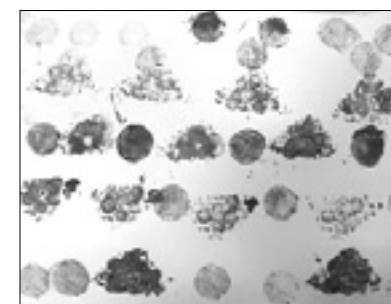
Najbolj jih je presenetilo, da ima vsaka knjiga vonj

Pri projektu udeleženi sovodenjski otroci (desno); pri prvi risbi je bil uporabljen pametni material, pri drugi pa pečatniki iz odpadnega materiala (spodaj)

V sovodenjskem vrtcu Čira čara se je zaključil tematski sklop Pravljice in likovnost, ki ga je otrokom ponudil Družinski center Hiša pravljic iz Sovodenj. Zajermal je pet srečanj, na katerih so otroci spoznali osnovna likovna področja: risanje, slikanje, grafiko in kiparstvo. Rdeča nit, ki se je prepletala skozi vsa srečanja, pa so bile pravljice. Srečanja je vodila vzgojiteljica in pravljičarka Martina Šolc, ki je s svojim pravljičnim košem, polnim presenečenj, vzbujala radovednost in kreativnost otrok.

Na prvem srečanju je iz čarobnega koša potegnil cel kup knjig in skupaj z malčki raziskovala, kakšne so: ogledali so si, kakšne so platnice, listi, besedilo in ilustracije ter razmišljali o barvah, oblikah, teži,... Knjige so doživljali z vsemi čuti. Najbolj jih je presenetilo, ko so odkrili, da ima vsaka knjiga svoj vonj. Na risarski delavnici so nato iz navadnega papirja pričarali knjižico in vsak otrok je narusal svojo pravljico. Po uvodni multisenzorični motivaciji so bili otroci zelo kreativni in nastale so izvirne pravljice. Na drugem srečanju so otroci spoznali novo slikarsko tehniko, slikanje s pametnim materialom, ki ima dvojno vlogo: je hkrati izrazno sredstvo in motivacija. Iz naravnega in odpadnega materiala so otroci naslikali enkratne slike. Med ustvarjanjem so bili navdušeni in učilnica je bila nasičena s pozitivno energijo. Na naslednjih srečanjih so se otroci zabavali s tiskanjem s pečatniki iz odpadnega materiala s in oblikovanjem gline, iz katere so izdelali kipce za domače jaslice. Rdeča nit srečanj so bile pravljice, saj je primar-

ni cilj Hiše pravljic razvijanje bralne kulture in ponujanje otrokom priložnost, da prisluhnejo lepi slovenski besedi, bogatijo besedni zaklad in razvijajo pozitiven odnos do jezika. Na zaključnem srečanju so otroci skupaj z mentorico obnovili glavne vsebine in si ogledali fotografije, saj je vzgojiteljica na vsakem srečanju dokumentirala potek dela in izdelke. Z zbranim gradivom je izdelala plakate, ki so jih razobesili v vrtcu, kjer so si jih lahko ogledali tudi starši.

NOVA GORICA Ples v »Sobi z razgledom«

Govornica bo Neda Rusjan Bric

S plesno predstavo »Soba z razgledom« bo novogoriška mestna občina počastila letosni kulturni praznik. Osrednja slovesnost bo danes ob 20. uri na velikem odru Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici. Slavnostno besedo bo imela Neda Rusjan Bric, dobitnica Bevkove nagrade mestne občine Nova Gorica v letu 2013, sicer gledališka igralka in režiserka.

Plesno predstavo so zasnovali in ko-reografirali Michal Rynia in Nastja Bremec ter Zavod MN Producija Nova Gorica. »Gre za celovečerno plesno predstavo, za 45 minut plesa. Nič ne bo govorjenja, komunikacija bo temeljila zgolj na gibih. Predstava obravnava različne odnose med moškim in žensko, zgodba bo predstavljena skozi tri različne pare, ki se nahajajo vsak v svojem najljubšem delu sobe. Predstava je še dovolj abstraktna, da dovoli vsakemu, da si naredi svojo zgodbo ...« pravi Nastja Bremec, ki bo poleg Michaela Rynie, Vita Stasolla, Gabriela Montarulija, Jureta Gostinčarja, Lize Šimenc, Tomija Čineja in plesalcev Umetniškega društva M&N DC nastopila na odru. Program bo povezovala Eva Longyka Marušič. Pri blagajni SNG je bilo včeraj na voljo le še nekaj brezplačnih vstopnic.

Nocojšnji dogodek sodi v niz prireditve, ki jih novogoriška mestna občina letos posveča plesni umetnosti. (km)

GORICA - Dogajanje v mestu

Stalno omizje tudi s trgovci in gostinci

Omizje na občini

Vsek prvi ponedeljek v mesecu se bodo sestajali predstavniki krajevnih ustanov, gospodarskih dejavnikov in stanovskih organizacij ter skupaj programirali mestne dogodke. Pri omizju bodo soudeleženi Trgovinska zbornica, Ascom in zveza obrtnikov, dalje Fundacija Goriške hranilnice in agencija Turismo FVG ter univerzitetni študentje. Na pripravljalnem srečanju, ki je potekalo na goriški občini, so zlasti mestni trgovci in gostinci izrazili željo, da bodo aktivno vključeni v organizacijo prireditev in da bodo tudi sami pobudniki dogodkov. Že z letosnjim letom bodo skušaj sestavljali koledar dogodkov. S tem v zvezi so bili omenjeni pust, Expomegi in Expo2015. Govor je bil tudi o ovrednotenju mestnega jedra zlasti na osi Travnik-Raštel-trga Cavour in Sv. Antona. Spet se bodo sestali v prihodnjem tednu.

Stavka odpade

Stavka avtobusov, ki je bila napovedana za današnji dan, odpade. Podjetje APT sporoča, da bodo avtobusi vozili po ustaljenem urniku.

V Foglianu brez vode

Podjetje Irisacqua obnavlja vodovodno omrežje v Foglianu. Zaradi tega bo jutri med 13. in 17. uro prekinjena dobava vode v občini.

Beg mu ni uspel

Goriška mejna policija je v minulih dneh arretirala 28-letnega romunskega državljanja, ki ga je sodišče iz Milana obsođilo na desetmesечно zaporno kazeno zaradi prodaje ukradenega blaga. Moškega, ki je namerval pobegniti, so prijeli pri cestinski postaji pri Moščenicah.

Polži v Jadranu

V rotundi Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici bodo drevi ob 19. uri odprli razstavo podvodnih fotografij »Polži v Jadranškem morju«; posneli so jih člani potapljaškega kluba Mehurček.

Nastopajoča in občinstvo

Gledališki niz Teatri comic Furlan 2014 je tudi letos »polnil« dvorano Kulturnega doma. Zaključil se je v soboto z nastopom že uveljavljenega komičnega dura I Trigeminus iz Manzana. Mara in Bruno Bergamasco, sicer brat in sestra, sta se predstavila z rafalom skečev pod naslovom »Il mior dal cabaret Furlan« (Naj ... furlanskega kabreta). Tudi tokrat nista »zatajila« dvorana je bila nabit po polna in obenem tudi »hrupna« zaradi glasnegra smehta in ploskanja občinstva.

Niz furlanskih komedij je bil po-

GORICA - V Kulturnem domu

Furlani privabljajo slovensko publiko

novno uspešen, poudarjajo organizatorji. Tako kot že v minulih sezona je pri njem sodeloval Kulturni dom, ki ima na tem področju »kilometrino«, saj že vrsto let priepla večježični komični festival Komigo. Naveza Komigoja, gledališkega festivala društva Terzo Teatro in niza furlanskih predstav se iz leta v le-

to utruje in bogati krajevno kulturno sceno. Omembu zaslubi še okoliščina, da furlanski teater privablja v Kulturni dom tudi slovenske gledalce. »Vzgojni namen Komigoja se torej obrestuje, saj v jezikovni različnosti povezuje ljubitele gledališča,« ugotavlja predsednik Kulturnega doma, Igor Komel.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 7. februarja ob 20.45 bo koncert skupine Tango Immortal; informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 10. februarja ob 20.15 bo nastopil pianist Lovro Pogorelič. 14. februarja ob 20.15 bo koncert kvarteta Mascara; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013).

Gledališče

»ZIMSKE ZGODBE« v sklopu niza »Zimskih popoldnevov« v organizaciji CTA v gledališču Verdi v Gorici ob 16.30: 8. februarja »Zlateh la capra«; blagajna bo odprta pol ure pred vsako predstavo, informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it). **KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE** prirejata v sklopu niza »Iskrivi smeh na ustih vseh«: v četrtek, 6. februarja, ob 20. uri nagrajevanje natečaja »Mladi oder«. Predstave bodo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 24. februarja v KC Lojze Bratuž komedija Alda Nicolaja »Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta«. Gledališče Koper v režiji Jake Ivanca; informacije v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici: 7. februarja, ob 20.45 balet »Amarcord« (Luciano Cannito iz filma Federica Fellinija), nastopa Rossella Brescia; 13. februarja ob 20.45 »Il discorso del re« (David Seidler), igrata Luca Barbareschi in Filippo Dini; informacije pri blagajni v Ul. Garibaldi 2/a, tel. 0481-383601.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 6. in 7. februarja, ob 20. uri »Morilec« (Eugène Ionesco), ob kulturnem prazniku ugodnejše vstopnice; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Razstave

ZDRUŽENJE AMICI DELL'ARTE FELICE vabi na ogled razstave akvarelov Jožeta Ceja v lokalnu Hic Caffè v Ul. don Bosco 165 v Gorici; do 7. februarja od ponedeljka do sobote 7.30-13.30, 15.30-21.00, ob nedeljah 7.30-13.00; vstop prost.

KULTURNO DRUŠTVO VRNITEV vabi na odprtje fotografiske razstave z neobjavljenimi slikami »Devetaki '15-'18« v gostilni Miljo, Devetaki 2, Doberd. Predstavil jo bo Aldo Rupel v petek, 7. februarja, ob 18. uri. Ob tej priložnosti bo potekala tudi predstavitev kulturnega društva Vrnitev z možnostjo včlanitve in zakuska z družabnostjo.

RAZSTAVA »KAMNI SPOMINA gorische fotografa Joska Prinčiča je na ogled v galeriji Kulturnega doma v Gorici; do 10. februarja od ponedeljka do petka 9.00-12.00, 16.00-18.00 ter med prireditvami.

KC LOJZE BRATUŽ, GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA in galerija Rika Debenjaka vabi na ogled razstave »Pavel Medvešček ob 80-letnici« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; do 15. februarja med prireditvami ali po dogovoru na tel. 0481-531445.

V GALERIJI STUDIOFAGANEL na Drevorednu 24. maja v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Soffio di luce« Sergia Scabarja; do 22. februarja od torka do petka 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30.

DRUŠTVO ARS vabi na ogled razstave »Generative Art« Bogdana Sobana v galeriji Ars na Travniku; do 28. februarja po urniku odprtja knjigarne.

Koncerti

31. SOVODENJSKA POJE bo v nedeljo, 16. februarja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Poleg pevskih zborov in solistov iz sovodenjske občine bodo letos nastopili pevci moškega pevskega zbora Vesna iz Križa z repertoarjem dalmatinskih pesmi.

Čestitke

Danes na Palkišču KATIUŠA praznuje 40. rojstni dan. Vse kar upaš, naj se izpolni, kar iščeš, naj se odkrije, kar želiš, naj se uresniči, vse kar v

znanje slovenskega jezika«. V sredo, 12. februarja, od 16. do 17.30 bo za otroke letnikov 2008 in 2009 odprtje ludoteke Pikanogavička s predstavo Damjane Golavšek. Za osnovnošolce bo v četrtek, 13. februarja, od 13. do 18. ure potekal prikaz pošolskega programa: ob 13.15 kosilo, ob 13.40 športne in ustvarjalne delavnice, ob 14.30 učna ura, ob 16.30 malica, ob 17. uri animacija s Stenom Vilarjem (za kosilo je potrebna prijava po tel. 0481-533495 do torka, 11. februarja). Za sredno in višjo šolo bo v petek, 14. februarja, ob 16. uri prikaz pošolskega pouka in izobraževalnega programa, ob 18. uri predstavitev projekta »Mladi-I giovani al centro« z videozopotom »Rdeča Kapica in volk Kadilec«, sledila bo zabava z glasbo do 20. ure.

Izleti

UPOKOJENCI DOBERDOB organizira enodnevni avtobusni izlet na dan žena, 8. marca, v Veneti (Este, Arquà Petrarca, Padova); vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

SPDG prireja v nedeljo, 9. februarja, nezahtevno zimsko turo na Blegoš (1562 m), skupne hoje je za približno 5 ur. Obvezna prijava do četrtna, 6. februarja, in prisotnost na sestanku istega dne ob 20. uri na društvenem sedežu; informacije in prijave na andree@spdg.eu in po tel. 320-1423712 (Andrej).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCI za Goriško prireja tradicionalno praznovanje dneva žena v soboto, 8. marca, izletom v hrvaska Istro za ogled mest Grožnjan in Rovinj. Vpisovanje po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.); načrtun 20 evrov.

PD RUPA-PEČ vabi na letosnji tradicionalni izlet v Jordanijo, ki bo potekal od 19. do 26. avgusta; informacije po tel. 0481-882285 (Ivo).

Obvestila

KD OTON ŽUPANČIČ vabi vse pustarje, ki bi radi sodelovali na sovodenjski povorki, naj se prijavijo najkasneje do sobote, 15. februarja: odrasli po tel. 329-0913340 (Maja), otroci po tel. 340-3985280 (Ivana).

POKRAJINA GORICA razpisuje v sodelovanju z mestno občino Nova Gorica literarni natečaj »Glas ženske« za leto 2013-14 na temo »Kriza. Nevarnost ali priložnost?«. Prispevki je treba izročiti do 7. februarja 2014, literarni natečaj je objavljen na spletni strani www.provincija.gorizia.it in www.nova-gorica.si.

KD OTON ŽUPANČIČ organizira tečaj obrazne joge v Domu A. Budala v Štandrežu ob sredah od 18.30 do 20. ure; informacije in prijave po tel. 347-0335969 (Petrica) ali na info@visoinforma.it.

Prireditve

ASTRONOMSKI OBSERVATORIJ V FA-RI (Strada Colombara 11) je vsak prvi četrtek v mesecu od 21. ure dalje odprt publiku z možnostjo vodenih ogledov z uporabo teleskopov; več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540; vstop prost.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo danes, 5. februarja, ob 20.15 večer z goriškim literarnim klubom Gorovice v sklopu niza »Art sredica«.

GORIŠKI GOSTINCI, PRIDELOVALCI GORIŠKE ROŽE in občina Gorica vabi na večerje, na katerih bo v različnih receptih kraljevala goriška roža. Ob posebnem jedilniku in krajevnih vinih bodo gostom ponudili tudi literarne trenutke s prebiranjem odlomkov iz raznih knjig, ki omenjajo Gorico; kulturno plat niza bo prirejal novinar Roberto Covaz: v gostilni Al Falegname 6. februarja, Ai Tre Amici 7. februarja in pri Luni 9. februarja.

MALA PREŠERNOVA PROSLAVA bo potekala v Kulturnem domu v Gorici v četrtek, 6. februarja, ob 18. uri. Vabljeni učenci osnovne in srednje šole; informacije po tel. 0481-533495.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v četrtek, 6. februarja, ob 18. uri predstavitev knjige Nataše Konc Lorenzutti »Kava pri dišečem jasmelu«.

UPOKOJENCI SINDIKATA SPI CGIL občinska zveza Doberdob vabi na kongresno zborovanje v petek, 7. februarja, ob 15. uri v turistični kmetiji Kovač v Doberdalu.

ASKD KREMENJAK vabi na »Dan slovenske kulture« v večnamenskem centru v Jamljah v soboto, 8. februarja, ob 20. uri. Nastopili bosta čistilki na klepetu Rita, ki je že vsega sita (Tatiana Turco) in Helena, ki ima vsa »z'nuc'na« kolena (Valentina Strain). Večer bodo obogatili društveni harmonikaši.

SKŠ KRAS DOL-POLJANE vabi v nedeljo, 9. februarja, ob 18. uri na prostore na Palkišču na proslavo ob dnevu slovenske kulture. Na programu odprtje razstave Vilija Prinčiča o bratih Rusjan in nastop moškega pevskega zborja Jezero iz Doberdoba.

DIJAŠKI DOM GORICA prireja v torek, 11. februarja, ob 17.30 v Dijaškem domu v Svetogorski ulici (Ul. Montesanto) 84 v Gorici srečanje za stareše z naslovom »Slovenska šola in učenje oz. znanje slovenskega jezika. Nasveti in navodila za starše«. Sodelovali bosta Suzana Pertot, psihologinja, ki raziskuje in objavlja na temo večježičnosti in Matjeka Grgič, jezikoslovka, znanstvena direktorica SLOVIKA.

KD SABOTIN vabi na praznovanje sv. Valentina v soboto, 15. februarja, na sedežu društva v bivši osnovni šoli v Štmavru (Znorišče 4). Na programu bodo predavanje in fotografksa razstava »Štmaver in Podsbatin pred 1. svetovno vojno« g. Alessia Stasija ter nastopom Mož Štmaver in Kromberških Vodopivev. V nedeljo, 16. februarja, bo ob 10. uri odprtje kioskov na sedežu društva in ob 14. uri maša. Sledila bo družabnost.

Z AIZLET Z E'STORIABUSOM po sledeh prve svetovne vojne 15. februarja v spremlju Lucie Pillon na ogled krajev in spomenikov prve svetovne vojne v goriški občini je še nekaj prostih mest. Za vse ostale izlete so že napolnili mestna na razpolago. Prijave pri združenju e'Storia po tel. 0481-539210 in na eventi@leg.it. Med izleti bo potekalo tudi fotografksko tekmovanje »e'Storia bus in un click«, v okviru katerega bodo nagradili najlepše fotografkske posnetke izletnikov.

Mali oglasi

DARUJEMO železne knjižne police; tel. 0481-531733.

PRODAM drva za kurjavo; tel. 335-293409.

Pogrebi

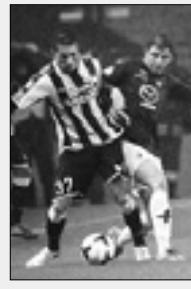
DANES V GORICI: 10.00, Teresa Erjavec - sestra Leandra (z goriškega glavnega pokopališča ob 8.20) v zavodu Svete Družine (ležala bo od 8.30 dalje) in na glavnem pokopališču.

DANES V ŠTANDREŽU: 9.10, Paolo Drosoghi (iz goriške splošne bolnišnice ob 9. uri) v cerkvi in na pokopališču; 11.10, Giovanni (Ivan) Kerpan (iz goriške splošne bolnišnice ob 11. uri) v cerkvi, sledila bo upeljitev.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Lucia Nicolao vd. Gabrieli iz bolnišnice v cerkev Sv. Odrešenika in na pokopališče.

DANES V TURJAKU: 11.00, Claudio Stivanello (iz tržiške bolnišnice ob 10.40) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V VERSI PRI ROMANSU: 14.30, Livio Macor (iz Vidma) v cerkvi in na pokopališču.

Udineseju prva polfinalna tekma

VIDEM - Udineseju v pokalu uspeva to, kar mu ne uspeva v ligi. V prvi polfinalni tekmi je namreč sinoči na stadionu Friuli z 2:1 (1:1) premagal Fiorentino. V 36. minutu je zadel Di Natale, a je ob izteku prvega polčasa izenačil Vargas. Odločilni zadetek je osem minut pred koncem s strelovom od daleč dosegel Muriel, ki ga je trener Udineza Guidolin poslal na igrišče 16 minut prej. Igrali so pod dežjem. V drugem polfinalu igrata Roma in Napoli.

Marquez najhitrejši na prvem testiranju

SEPANG - Prvi uradni trening motociklistov razreda MotoGP pred začetkom nove sezone je bil najbolj uspešen za mladega svetovnega prvaka Marcua Marqueza (na sliki), ki je bil najhitrejši s svojo hondo. Pol sekunde je zaostal Valentino Rossi (yamaha), ki pa je bil hitrejši od Pedrose in Lorenza. Bolj slabo s eje obneslo moštvo Ducatija. Andrea Dovizioso je dosegel 12., Cal Crutchlow pa 14. čas.

SOČI 2014 - Za Italijo bo nastopilo 113 športnikov

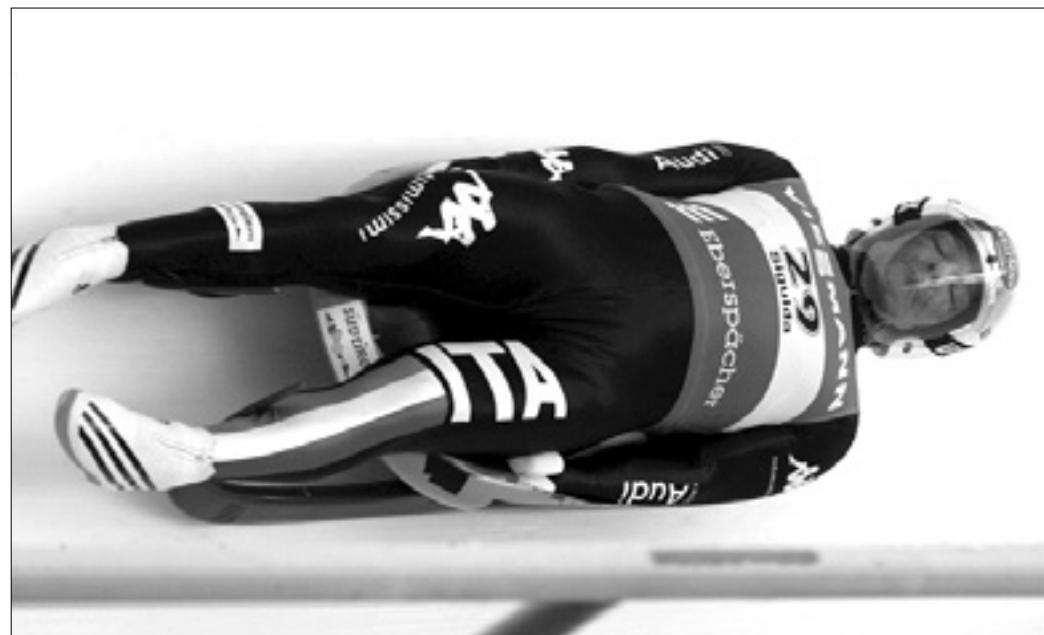
Računajo na mlade

SOČI - Previdnost je mati modrosti. Tako pravi star pregovor, ki se ga tačas, morda predvsem zaradi vraževernosti, držijo v italijanski olimpijski odpravi. Po razočaranju v Vancouveru, od koder se je Italija vrnila samo s petimi kolajnami, letos pri napovedih o kolajnah štedijo. Nasprost se pred Sočijem poudarja mladost odprave (ki je za leto mlajša kot v Vancouveru) in o ženskah, ki jih je več kot pred štirimi leti. Smučarski tek, nekoč zastavonaša italijanskih olimpijskih športov, bo v Sočiju le medla figura tega. Tistih devet kolajin, ki so jih v Lehamerju leta 1994 osvojili »azzurri« samo v smučarskem teku, so že zgodovina. Tačas doživlja smučarski tek krizo, voz vleče le 23-letni Federico Pellegrino, sprinter, ki je nekajkrat že opozoril nase. V Sočiju naj bi na startu pri daljših preizkušnjah nastopil tudi Giorgio Di Centa, najstarejši član odprave, 41 let. Bolečine v hrbtni so ga prejšnji teden zaustavile, napovedalo je le, da želi v Soči samo za boj za vrh.

Nič pozitivnega ne napovedujejo niti v taboru alpskih smučarjev. Pred dnevi je bil direktor Ravetto kritičen nad neuspehi in dejal, da bi morda bilo dobro, ko bi smučarji ostali kar doma. Po dobrem začetku sezone so ostali »azzurre« domala prehiteli, zato so nad vsako napovedjo zelo previdni. Christoffer Innerhoffer, ki je dobesedno eksplodiral leta 2011 in bi moral vleti voz hitrih disciplin, je v svetovnem pokalu še 13., najboljši je Peter Fill (10.). Najvišjo uvrstitev ima dosegel v slalomu Patrick Thaler, 34 let, peti v skupnem seštevku, v veleslalomu pa je 9. Roberto Nani. V ekipi je spet tudi Giuliano Razzoli, pa čeprav se na kriterijskih tek-mah ni uvrstil. Pred štirimi leti je ravno on z zlato kolajno v slalomu vnesel nekaj dobre volje v italijanski tabor. Kot kaže, vanj še verjamemo. Ve se, da so olimpijske igre poglavje zase, kjer so možni preobratni in presenečenja. Teh si želijo tudi v ženskem taboru, kjer tačas nobena tekmovalka ne izstopa.

Na lov na kolajne se bo podalo 113 »azzurrov«, štiri več kot v Vancouveru. V primerjavi s kanadskimi igrami je več žensk (44), odprava pa je tudi mlajša (srednja starost je 26,06, skoraj leto mlajša od Vancouvera) – najmlajša je sankacica Sandra Robatscher, ki je komaj dopolnila 18 let. Med njimi je 57 tekmovalcev, ki bodo prvi na stopilo na Igrah. Najstevnejši so olimpijeci iz pokrajine Bocen (48), iz FJK jih bo sedem: Alessandro Pittin in Giuseppe Michielli (nord. kombinacija), Giorgio Di Centa in Marina Piller (tek na smučeh), Sebasitan Colloredo (skoki), Giacomo Matiz (freestyle) in Corinna Boccacni (deskanje). Edina ekipa bo letos hokejska.

Kot kaže, bodo v italijanski odpravi tekmovalci v tradicionalnih športih, kot sta smučarski tek in alpsko smučanje, osenčili lovilci kolajn v drugih disciplinah. Napovedi govorijo o 7 do 8 kolajnah, piše Corriere della sera. Odličje si nadejata deskarja Omar Visintin in Roland Fischnaller, v biatlonu bi se v boj za ekipno kolajno vključila Lukas Hofer in Dorothea Wierer. Alessandro Pittin bo branil bron v nordijski kombinaciji, vendar se letos boriti predvsem s strahom pred skakalnicami, v short traku pa bo Arianna Fontana, 23 let, skušala dodati svojemu izkupičku še tretjo olimpijsko kolajno: v Turinu in Vancouveru je bila bronasta. Vprašljiv bo razplet na ledeni plošči, kjer bo

Južnitirolec Armin Zoeggeler, zastavonoša na petkovki otvoritvi zimskih olimpijskih iger v Sočiju, je konec januarja osvojil evropski naslov

ANSA

olimpijsko odličje lovila Carolina Kostner. Pred posamičnim nastopom (19. in 20. februarja) bo že jutri nastopila na ekipni tekmi, kar je novost letosnjih olimpijskih iger.

Potihlo vti upajo, da bo na zmagovalni oder spet stopil zastavonoša odprave, 40-letni Armin Zoeggeler, ki bo nastopal na šestih olimpijskih igrah. Doslej je Južnitirolec zbral po dve zlati in srebrni kolajni ter bron. Če bo njemu spodrsnilo, pa lahko igrajo sankaci na drugo karto: 20 let mlajši Dominik Fischnaller se že uveljavlja na svetovni sceni. Letos je starost italijanskega sankanja, od katerega se tudi največ uči, premagal na prvi tekmi svetovnega pokala, nato pa še trikrat stal na tretji stopnički.

Veronika Sosa

Ta je pa Soč(i)na

»Sedaj steje le še želja, želja po zlati olimpijski medalji in to je športnica na takšni ravni, kot je Mazejeva, sposobna storiti,« je Andrea Massi spodbujal Tino Maze po ponesrečenem slalomu v Kranjski Gori.

»Ne vem, za kaj gre. Nisem in nismo v nobenem sporu z Marušo Ferk, razen da sem ji rekel, da se mora naučiti pozdraviti Tino Maze in našo fizioterapeutko, to je Nežko Poljanšek, ki je starejša od nje,« je Andrea Massi komentiral novico, da je dobil poziv na sodišče v primeru smučarke Maruše Ferk zaradi dogodkov med svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju v Schladmingu.

»Vučko? Seveda vem, kdo je Vučko in ga dobro poznam. A ga nimam. Kaj bo meni Vučko doma, saj sem z 21 leti mlajši od njega. A kar sem slišal in sam spremjal, mislim, da je bil Vučko ena najboljših maskot olimpijskih iger do zdaj,« je moskoto z olimpijskih iger 1984 v Sarajevu »ocenil« slovenski smučarski skakalni adut Peter Prevč.

»Ne le tekmovališe, tudi olimpijska vas je odlična. Na začetku smo se malce pritoževali nad hrano, ki pa je iz dneva in dan boljša in res je za nas vse popolno,« so ruski organizatorji priznali pričakovanja glavnega trenerja slovenskih biatloncev Uroša Velepeca.

HALO SOČI

Zastršujoči snežni park

Ameriški deskarski zvezdnik Shaun White, dvakratni olimpijski prvak v snežnem kanalu, je priznal, da je proga v Sočiju, ki je že zahtevala nekaj padcev, zstrašujoč iziv. Na tej je padel tudi sam, ob tem pa je dodal, da gre za šport, ki je poln nevarnosti, padci pa so sestavni del. »Proga je res zastrašujoča. Ko spoznavam progo, moram vedeti, kakšna je hitrost, kakšna je razdalja med skoki. Je pravi iziv,« je dejal 27-letni in nadaljeval: »Vsakič, ko stopiš na progo, si izpostavljen nevarnosti, tvegaš za uspeh. Mogoče je ta še nekoliko bolj nevarna kot druge, vendar jo skušamo obvladati. Skušamo se prebiti skozi njo na varen način.«

V ponedeljek se je na progi v Sočiju poskušalo Norvežan Torstein Horgmo, ki si je zlomil ključnico in ga ne bo na olimpijski tekmi, danes sta padla White in Finka Marika Enne, ki so jo odnesli na nosilih. Po besedah trenerja Matsa Lindforsa je ob padcu z glavo močno udarila ob snežno podlago. »Vedno je žalostno videti sotekmovalca, ki se spusti in ne konča vožnje. To je zastrašujoče, saj moraš za njim sam na progo,« je še dodal ameriški zvezdnik White.

Tina v Soči s kolesom

Andrea Massi, vodja ekipe Team to aMaze, je na brniško letališče pred

odhodom na olimpijske igre v Soči priseljila na goro opreme, med smučmi in drugim pa je bilo tudi cestno kolesarsko kolo, ki pa je na rollerjih. Na njem bo Tino Maze nabirala potrebno kondicijo.

Soči v subtropskem pasu

Soči je najtoplejše mesto, organizator zimskih olimpijskih iger. Soči leži v subtropskem klimatskem pasu, povprečna februarska temperatura tam pa je 8,3 stopnje Celzija.

Na ciljni ravnini

Najdaljša pot olimpijskega ognja iz antičnih Aten na prizorišče iger se končuje. Olimpijska bakla je prišla v pokrajino Krasnodar, kamor spada tudi olimpijski Soči. Bakla je bila pred tem na zanimivi poti, med drugim na mednarodni vesoljski postaji ISS, v Sibiriji na Bajkalskem jezeru, ki velja za največjo zalogu sladke vode na svetu, in na ledolomilcu z jedrskim pogonom na severnem tečaju. V Rusiji je ogenj prečkal devet časovnih con. V petek bo olimpijski ogenj po 65.000 kilometrih prispev na olimpijski stadion Fiš. Do takrat ga bo nosilo več kot 14.000 ljudi. Olimpijski ogenj v Sočiju bodo z baklo zanetili ob 17.14 po srednjeevropskem času ob odprtju XXII. zimskih olimpijskih iger.

MET IZ IGRE

piše
Marko Oblak

S e še spomnite Abdula Omarja Thomasa, Američana s slovenskim potnim listom? Če se ne spomnите, bom na kratko obnovil dogodek: po odličnih nastopih v nižji ligi, Thomas, imanovan Black Jesus, pred sezono 2011/12 sklene pogodbo s prvoligašem Avellinom. Ekipa iz Kampanije ima že izpolnjen bonus tujcev izven EU, Thomas pa se predstavi kot slovenski državljan. Ko naslednje leto Thomasa ustavijo na rimske letališče in mu zasežejo slovenski potni list, izbruhne aféra, ki jo je sprožil slovenski časopis Žurnal 24. Kaže, da je potni list ponarejen in da na slovenskem notranjem ministrstvu Thomasa nimajo evidentiranega kot slovenskega državljanega. Italijanska zveza ga natoto suspendira za 16 mesecev, FIBA pa mu dovoli nastopanje z beogradsko Crveno Zvezdo, saj italijanska pravila ne veljajo v tujini. V naslednji sezoni igra za rusko Samaro, na začetku leta pa se vrne v Italijo k Sassariju. Tu je začel zelo dobro, nato se je njegov učinek nekoliko poslabšal, nekako tako kot njegovi ekipi, ki pa je še vedno v prvi položici lestvice.

V ligi pa igra še en, tokrat pravi, Slovenec. To je seveda Jaka Lakovič, ki je okrepil Avellino. Slovenski veteran se še kar dobro drži (skoraj deset točk in več kot štiri asistence na tekmo, preko 90-odstotni učinek pri protiščih). Tudi po njegovi zaslubi Avellino ždi na zlati sredini lestvice, medtem ko se na vrh počasi prebija glavni favorit, milanski Armani. Medtem se v drugi ligi Adecco Gold stvari na dnu razpletajo tako, da je Imola že odpisana, drugi obsojenec pa bo bržkone izsel iz trojice Pallacanestro Trieste – Forli – Jesi. Tržačani so v nedeljo premagali ekipo iz Mark in jo dohiteli pri štirinajstih točkah, Forli pa ima dve točki manj. Do konca prvenstva pa je še veliko kol, glavna dilema pa je za vodstvo tržaškega kluba sedaj, katera dva Američana obdržati. Wood zaradi boljši ni igral. Hoover pa je proti svoji bivši ekipi prikazal eno boljših predstav v celem prvenstvu.

SK DEVIN 3. MED KLUBI NA TEKMAH TROFEJA JUNIOR BIKE IN JUNIOR CROSS
 V kongresni dvorani občine Pagnacco pri Vidmu je bilo nagrajevanje 12. trofeje Junior Bike in 6. trofeje Junior Cross za leto 2013. Obeh pobud so udeležili tudi najmlajši kolesarji SK Devin. Med drugimi so nagradili tudi italijanska prvaka v ciklokrosu Micheleja Chiandussija (Doni) in Saro Casasola (Jam's bike team Buja). Med dinamičnim nagrajevanjem so na oder poklicali naslednje Devinove najmlajše kolesarje ki so se takole uvrstili na sklepni lestvici.
 Trofeja junior bike, G0: Manuel Moimas; G1: 30. Emil De Luca; G2: 4. Petra Godnič (1. med dekleti); 6. Daniele Cucumazzo; G3: 9. Daniel Moimas; 13. Vanja Ražem; 14. Alessia Mastrangelo (3. med dekleti); G5: 2. Peter Chenda; 5. Thomas Balzano; 7. Thomas Balzano
 G6: 8. Jan Godnič
 Trofeja junior cross, G0: Manuel Moimas; G1: Emil De Luca; G2: 2. Daniele Cucumazzo; 4. Petra Godnič (1. med dekleti); G3: 10. Daniel Moimas; 13. Alessia Mastrangelo (2. med dekleti); 17. Vanja Ražem; G5: 2. Peter Chenda; 14. Tarek Nelson; 20. Thomas Balzano; G6: 9. Jan Godnič
 SK Devin je na obeh trofejah zasedel visoko 3 mesto med vsemi deželnimi klubmi.

MOTOCIKLIZEM - Pomanjkanje sredstev pogojuje španske sanje Mitje Emilia

Denar, sveta vladar

Lanski Emilijev nastop na dirkališču Vallelunga

OLIVERFOTOAGENZIA

Po lanski zmagi v Trofeji Honda CBR 600 RR je nova dirkalna sezona Mitje Emili še pod vprašajem, čeprav mu ponudbe ne primanjkuje. Z lanskim teamom Tecnicamotom iz Bergama si po zmagovali izkušnji na sedlu Honde želi tudi nadaljnega sodelovanja, saj ekipa iz Lombardije zasleduje nastope v vidnejših prvenstvih.

Letošnjo novost predstavlja možnost dirkanja v španskem prvenstvu, kar dodatno navdušuje Emilia, ki bi lahko na Iberskem polotoku izbiral med dvema različima prvenstvoma: 600 Superstock ali špansko različico prvenstva Moto 2.

Emili nam je razkril, da ob španski možnosti obstajata celo še dve ponudbi v italijanskih prvenstvih 600 Superstock z Yamaha in italijanska trofeja Superbike 1000 z BMW-jem.

Proseški motociklist pa ne skriva želje, da ga najbolj navdušuje ravno španska izkušnja v razredu Moto 2. Slednja ima v Španiji veliko medijsko odmevnost in daje možnost nastopanja na številnih progah, hkrati je prvenstvo odprt različnim motorističnim znamkam. Španska različica prvenstva 600 Superstock pa naj bi bila po Emilijem mnemu manj kakovostna od italijanske.

Emili je sanje o selitvi v špansko prvenstvo pa zavira predvsem finančna plat projekta. Večletni pokrovitelj mu še ni zagotovil podpore za letošnjo sezono, kar pred aprilskim začetkom sezone postavlja katerikoli odločitev pod velik vprašaj. »Dvomi se bodo težko razrešili pred koncem februarja ali začetkom marca, zato dokaj negativno gledam na dober razplet letošnje tekmovalne sezone,« nam je dejal Emili, saj ga finančna plat bremeniti tudi pri izbiri »italijanskih ponudb.«

Emilijeva strast do dirkanja pa je kljub že številnim tekmovalnim sezonom še vedno zelo razvidna. »Odnehal bom, ko bom izgubil željo po dirkanju in ne takrat, ko bo o tem odločal denar,« je dokaj prepričano komentiral, vendar izzivi so vedno na dnevнем redu. Vse do zadnjega bo upal v pokrovitelje pozitivno odločitev in na pripravo tekmovalne sezone, saj pravi, da je pripravljen stopiti na

motor čisto do zadnjega trenutka.

Če se okoliščine ne bodo pozitivno razrešile, si bo privoščil leto premora v pričakovanju na bolj spodbudno sezono 2015. Emili pa pravi, da čuti pravo fizično potrebo po dirkanju, zato kljub finančnim težavam ne razmišlja o zaključku kariere in niti o vrnetvi v lanski razred, kaj šele, da bi polnoma prenehal z motorističnim svetom. (mar)

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 9. februarja, ob priliki smučarskih tečajev na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalk ESSO na Opčinah. Prosimo za točnost. Informacije in rezervacije na tel. 335-5476663 (Vanja).

SO SPDT prireja avtobusne izlete za smučanje in ne samo. Naslednji bo v nedeljo, 16. februarja. Avtobus bo peljal najprej nesmučanje v termi Warmbad in smučanje v Gerlitzen - Osojščico. Odhod avtobusa izpred sedeža RAI, UL. Fabio Severo, ob 6.30, iz Sesljana ob 6.45. Vpisovanje in dodatne informacije na tel. št. 3487757442 (Laura) ali na lauraverier@tiscali.it.

ALPSKO SMUČANJE

Tekme PSP na Cerknem ne bo

Letošnji Primorski smučarski pokal (PSP) se je rodil pod nesrečno zvezdo. Potem ko so uvodno tekmovanje za Pokal Nova v organizaciji SK Brdina odpovedali v začetku januarja zaradi visokih temperatur, so včeraj dokončno odpovedali tudi drugo tekmo PSP. Izredne vremenske razmere v Sloveniji so primorale organizatorje, da odpovejo tudi tekmo na Cerknem. Tekma v organizaciji SK Kalič bi morala biti v soboto, 8. februarja, a je naposled ne bo. V Postojni, kjer ima sedež klub, so že več dni brez električne, tudi na Cerknem je podobno in je torej vprašljivo, kdaj bodo smučišče sploh odprli. Novi datum bodo določili potem, ko se bodo razmere na Primorskem nekoliko umirile. PSP se bo torej letos začel 15. februarja, ko bo tekma na Cerknem v organizaciji SK Javornik.

Cheerdance millenium: uspel krstni nastop

ASD Cheerdance millenium se je v Dolu pri Hrastniku udeležilo tekmovanja 8. Rom pom pon prvenstvo cheerleading in cheer plesnih skupin v organizaciji ŠKD Feniks in Cheerleading zveze Slovenije. Nastopilo je preko 450 tekmovalcev iz Slovenije, Italije in Hrvatske. Cheerdance millenium se je na tekmovanju predstavilo z otroško cheerleading skupino Zajčki (na sliki spodaj) in mladinsko cheerleading skupino Strele (zgoraj). Skupino Zajčki sestavlja 20 deklet od 6. do 10. leta starosti in jo vodita trenerja Jasna Kneipp in Ryan Starc, skupino strele pa sestavljajo dekleta in en fant od 12. do 15. leta starosti in jo vodita trenerja Katerina Iscra in Borut Gregorič. Za večino članov ekipe je bilo to prvo tekmovanje napsploh, saj se je obema skupinama na začetku sezone pridružilo veliko novih članov. Trenerji so bili z nastopi zadovoljni, saj sta obe skupini točko lepo izvedli in se izkazali. Prvo mesto v obeh kategorijah so zasedle Žabice. Tri člani društva Maša Bizjak, Jasna Kneipp in Borut Gregorič so nastopila s slovensko rapresentanco, ki se bo aprila udeležila svetovnega prvenstva v Ameriki.

MLADINSKA KOŠARKA - Prvenstvo U19 elite

Jadran ZKB premagal Falconstar z levo roko

Falconstar - Jadran ZKB 43:63 (16:21, 20:36, 28:55)

JADRAN: Coretti, Sternad, Gregori 7, Leighissa 4, Ridolfi 25, Peris, Mattiassich 5, Kocijančič 20, trener Oberdan. Prosti meti: 6:10; 2 točki: 19:38; 3 točke: 5:10.

Jadranovci so na gostovanju brez težav premagali tekme iz Tržiča: izenačena je bila samo prva četrtina, od drugega dela dalje pa so s consko obrambo povsem omejili nasprotnike in iz minute v minute večali prednost do končnih 20 točk. Trener Oberdan je bil po tekmi seveda zadovoljen: »Veseli me, da je bila koncentracija in volja do zmage na višku. Ob Ridolfiju je bil spet strelsko dobro razpoložen Kocijančič, nasploh pa gre pohvala vsem, ki so izkoristili zaupane minute. Naj spomnim, da smo v prvem delu visoko izgubili proti Falconstarju (minus 15), tokrat pa smo zmagali. Kaže, da fantje dobro delajo in da smo

napredovali tudi v skupinski igri.« Jadran je tokrat zanimal brez Sardoča, po enem mesecu pa je trener Oberdan lahko računal spet na Mattiassicha, naslednji teden pa se bo vrnil še Regent.

MEDPOKRAJINSKO PRVENSTVO U14
Romans - Kontovel 44:51 (9:9; 31:19; 36:36)

KONTOVEL: Grgić, Milič 1, Malalan 12, Husu, Emili 11, Pečar, Perčić 2, Vecchiet 11, Paulina 4, Antler 1, Zgur 9. Trener: Jergević.

Igralci Kontovela so osvojili zmago, zanje pa so se moralni v drugem delu tekme še posebej potruditi. Začeli so prepričljivo, še pred odmorom pa popolnoma pustili in dovolili, da so nasprotniki povedli 31:19. V nadaljevanju so se le zbrali in s hitro in agresivno igro že na koncu tretje četrtnice izenačili in nato zmagali s sedmimi točkami prednosti.

NAMIZNI TENIS

Prva točka za najmlajšo ekipo Krasa

Po daljšem premoru so se prejšnji konec tedna nadaljevale deželne lige v namiznem tenisu. Krasovim predstavnikom ni šlo najbolje, saj so zmagali samo v moški C-2 ligi. Dušan Michalka, Tom Fabiani in mladi Alessio Stibiel so namreč s 5:3 premagali goriško Azzurro in na najboljši način začeli povratni del prvenstva. Kot vedno je slovaški trener Michalka pustil nasprotnikom le drobtinice in osvojil vse tri svoje točke. Piko na i pa sta dodala Fabiani proti Simoni Liveri (3:0) ter Stibiel proti Robertu Petroniu (3:1). Z zmago je Kras pustil za sabo ravno goriško ekipo ter se povzpel na dobro 5. mesto.

V D-1 ligi pa je Kras A doživel nov poraz, sicer z minimalnim 5:4. Cus Udine razpolaga z izkušenimi igralci, Kras pa je zmanjkal tudi nekaj športne sreče. Ko bi Simone Giorgi za las ne izgubil osmega dvoboja proti Gobbu, bi se tekma zaključila v korist krasovcev. Dve točki je z borbeno igro osvojila Sonja Doljak, po eno pa Damjana Sedmak in Ettore Malorgio. Zadnje mesto na lestvici ni ravno navdušojoče; v play offu pa je mogoče še marsikaj nadoknaditi. Kras B je s 5:1 izgubil proti Azzurri. Katarini Milič, Claudiu Miculačicu in Liviu Tagliapetri ni šlo najbolje od rok, edino točko je osvojila Claudia proti goriški Slovenki Jasmin Lutman (3:0). Kljub negativnemu rezultatu je zgoščka ekipa obdržala 4.mesto na lestvici.

V D-2 ligi so Monica Mosetti, Isabella Torrenti, Paolo Fabris in Alen Corbatti dvakrat izgubili s 5:1, najprej proti Astri San Vito, kasneje pa še proti DLF Isontino. Uspešna sta bila Fabris in Mosetti. Kras »mladi« pa je v nedeljo remiziral 3:3 s Quadrifogliom. Vsi trije igralci (Martina Bresciani, Giada Sardo in Andraž Štoka) so osvojili po eno točko; izgubili pa so s 5:1 proti D'Aroncu.

V D-3 so najmlajši krasovci z izidom 3:3 proti Libertasu iz Latisane osvojili prvo točko. Luca Ceppa je ekipi prinesel dve točki, eno pa Matteo Parenzan. Nikiti Koren in Bruni Darshiki pa ni uspelo premagati nasprotnikov. V naslednji tekmi so izgubio proti D'Aroncu iz Gumina z rezultatom 4:2. Spet je svoj doprinos dal Ceppa, uspešen pa je bil tudi Sebastiano Lewental. (R)

Nogomet: Zarja že danes

V zaostali tekmi 2. amaterske lige se bosta danes na proseški Rouni pomerili Alabarda in Zarja. Začetek ob 20.30.

Visoka zmaga Sklada M. Čuk

V nadaljevanju košarkarskega prvenstva so gojenci VZS Sklada Mitja Čuk s 33:2 (16:0) visoko odpravili postavo ekipe Anfasters. S to zmago so se povzpeli na drugo mesto na lestvici, na sami dve točki zaostanka za vodilnim moštvom Schultza.

Za našo ekipo so igrali: Rebula 2, Comper 2, Sfreddo 2, Jelenič 3, Fragiocomo 16, Maurel 2, Schergna 2, Spazzali 2, Corbelli 2, trenerja: Stefančič, Tomizza.

NEMČIJA - Za Merklovo je vstop Turčije v EU povsem odprto vprašanje

Erdogan: EU potrebuje Turčijo

BERLIN - EU potrebuje Turčijo prav toliko kot Turčija potrebuje EU, je ob včerajnjem obisku v Berlinu poudaril turški premier Recep Tayyip Erdogan. Nemška kanclerka Angela Merkel je ostala nepopustljiva in poudarila, da so za nemško vlado pristopna pogajanja med EU in Turčijo proces brez vnaprej določenega rezultata, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Erdogan je pred nemškim svetom za zunanje zadeve poudaril, da v 21. stoljetju brez Turčije ne gre. Spomnil je na dejstvo, da se zvišujejo tako turški BDP kot njen izvoz. Nemško vlado, Erdogan je uporabil izraz "priatelji", je ob tem pozval, naj podpre Turčijo pri vstopanju v EU. "Radi bi, da bi se Nemčija za to zavzemala odločneje kot doslej," je dejal in zagotovil, da bo njegova država nadaljevala z izvajanjem reform.

Turčija se o vstopu v EU pogaja že od leta 2005, potem ko je prvotno prošnjo za članstvo vložila leta 1987. Po več letih zastoja zaradi francoškega in nemškega nasprotovanja in napetosti v odnosih s Ciprom so pogovore konec lanskega leta znova oživili.

Merklova je sicer po srečanju z Erdoganom poudarila, da rezultat pristopnih pogojanj Turčije z EU ni vnaprej znan. Nemčija je po njenih besedah da to, da bi se intenzivno pogajali o poglavju regionalne politike, prav tako obstaja možnost, da bi kmalu odprili poglavje o pravosodju.

Krščanski demokrati (CDU) Merklove so do polnopravnega članstva

Premier Recep Tayyip Erdogan in kanclerka Angela Merkel

ANSA

Turčije v EU skeptični in bi si z državo prej želeli sodelovanje v obliku privilegirane partnerstva.

Sicer pa sta se Merklova in Erdogan včeraj dotaknili tudi vprašanja sirskega beguncem. Erdogan je namreč menil, da bi si njegova država zasluzila več mednarodne pomoči, potem ko je za približno 700.000 beguncev namenila že okoli 2,5 milijarde dolarjev. V zameno je od Združenih narodov prejela le 130 milijonov dolarjev, je poudaril. Erdogan je sicer zagotovil, da bo Turčija begunce iz Sirije sprejemala tudi v prihodnje.

Merklova je pri tej temi dodala, da je Nemčija od leta 2011 sprejela 28.000 sirskega beguncem. "To v primerjavi s

Turčijo ni veliko," je priznala. Zagotovila pa je, da se znotraj EU zavzema za večjo podporo državam, ki sprejemajo sirske begunce. Nemška kanclerka je tudi menila, da so razprave s Turčijo glede nevarnosti asimilacije turških prebivalcev Nemčije končane. "Sedaj nam je jasno, da si tega ne želi nihče," je menila.

Erdogan je leta 2008 v svojem govoru v Kölnu Nemčijo opomnil, da je asimilacija zločin proti človečnosti. Tokrat pa se je z Merklovo strinjal. Integracija je po njegovem pomembna, asimilacija pa je nekaj povsem drugega. "Če takšnega razmišljanja ni, na naši strani ni nobene težave," je dejal. (STA)

MICROSOFT - Pozitivni odzivi analitikov

Nadella novi šef, Bill Gates se umika

NEW YORK - Ustanovitelj Microsofta Bill Gates se umika s položaja predsednika upravnega odbora podjetja, so sporočili iz največjega proizvajalca programske opreme na svetu. Hkrati je podjetje včeraj dobitilo novo glavnega izvršnega direktorja - Microsoft bo odsej vodil 46-letni Indijec Satya Nadella.

Nadella, ki je pri Microsoftu že 22 let in je doslej vodil oddelek za oblačne in poslovne storitve, bo zamenjal sedanjega šefa Stevea Ballmerja, ki je po treh desetletjih pri podjetju avgusta lahni napovedal odhod v pokoj, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Gates medtem ostaja v upravnem odboru ameriškega tehnološkega velikana, a v vlogi "ustanovitelja in tehnološkega stovetvalca", so zapisali pri Microsoftu. Njegovo mesto bo prevzel član odbora John Thompson.

Microsoft se sooča z zahtevno tranzicijo s področja namiznih in osebnih računalnikov na področje tabličnih računalnikov in pametnih telefonov. "V tem prelomnem času za Microsoft ni boljše človeka, kot je Satya Nadella," je ob tem zapisal Gates.

Analitiki so z Ballmerjevim naslednikom zadovoljni, opozarjajo pa, da podjetje potrebuje jasno vizijo. "Nadella mora najti novo usmeritev. Gatesova vizija je bila primerna za sedemdeseta in osemdeseta leta prejšnjega stoletja," je za AFP dejal analitik Roger Kay iz podjetje Endpoint Technologies Associates.

Kay pričakuje, da bo Nadella podjetje usmeril v še bolj poslovne vo-

SATYA
NADELLA

ANSA

de. "Morda bo potrošniški segment celo ločil od matičnega podjetja," pravi.

Karl Keirstead iz nemške banke Deutsche Bank prav tako pozdravlja prihod Nadelle. "Microsoft je velika ladja, a po našem mnenju jo bo Nadella kljub temu poskušal spremeniti v bolj okretno in inovativno podjetje, ki bo bolj podobno Applu in manj družbi IBM," je dejal.

Microsoft je v zadnjem lanskem četrletju sicer zabeležil 6,56 milijarde dolarjev čistega dobička in 14-odstotno povečanje prihodkov na rekordnih 24,52 milijarde dolarjev.

Dobri rezultati v lanskih zadnjih treh mesecih, ki so presegli pričakovanja newyorškega Wall Streeta, so bili posledica močnega povpraševanja po igralnih konzolah Xbox, tablicah Surface in Microsoftovih storitvah v obliku. Zaslužek od prodaje različic operacijskega sistema Windows se je medtem zmanjšal za tri odstotke, kar je po pojasmilih Microsofta posledica slabšega povpraševanja po klasičnih osebnih računalnikih. (STA)

FRANCIJA Proces o genocidu v Ruandi

PARIZ - V Franciji se je začelo zgodovinsko prvo sojenje domnevno vplet enim v genocid v Ruandi, v katerem je leta 1994 umrlo 800.000 ljudi. Pred sodnika je stopil nekdanji vojaški poveljnik Pascal Simbikangwa, ki obtožbe sicer zanika. Če bo spoznan za krivega, mu grozi dosmrtna zaporna kazna.

Simbikangwa se je na sodišču pojavit v vozičku, saj je po prometni nesreči ostal paraplegik. 54-letnika so aretirali leta 2008 na francoskem otoku Mayotte v Indijskem oceanu, kjer se je skrival tri leta. Kot vojaški poveljnik naj bi Simbikangwa spodbujal, organiziral in pomagal v pobojih v genocidu, še posebej z dobavo orožja, navodili in vlivanjem poguma hutujskim tolparam. Te so pobjiale etnične Tutsije - moške, ženske in otroci, pa tudi zmerne Hutuje.

Sojenje poteka na podlagi zakonodaje iz let 1996 in 2010, ki francoskim sodiščem omogoča sojenje v primerih genocida, zločinov proti človečnosti in vojnih zločinov v Ruandi in drugih državah.

Gre za zelo pomemben proces za Francijo, ki je po mnenju kritikov zatajila tako pri potrebnem posredovanju v času genocida kot tudi kasneje, ko je bilo potrebno žrtvam zagotoviti pomoč in preganjati odgovorne. Pariz je doslej zavračal zahteve Kigalija po izročitvi več deset osumnjenih za genocid, ki so se zatekli v Francijo, prav tako pa ni sam aktivno preganjal odgovornih, kar opazovalci utemeljujejo z dejstvom, da je bila država povezana s hutijsko vlado, ki je bila na oblasti ob začetku pobojev. (STA)

UKRAJINA - Opozicijski politik

Kličko Janukoviča svari pred novim zaostrovanjem

KIJEV - Ukrajinski opozicijski politik Vitalij Kličko je predsednika Viktorija Janukoviča včeraj posvaril pred zaostrovanjem že tako napetih razmer. Po besedah Klička lahko strasti v družbi pomiri le ustavna reforma. A opozicijski voditelj trdi, da Janukovič tega ne želi storiti in da tako samo zaostruje razmere. "S svojimi dejanji ljudi provocira in sili k radikalnim dejanjem, demokratični svet pa k sankcijam, o katerih se govori že dalj časa," je povedal Kličko, potem ko se ukrajinski poslanci včeraj niso uspeli dogovoriti o ustavnih spremembah.

Kličkov opozicijski kolega Oleg Tjagnibok je poudaril, da ne vidi perspektive za nadaljevanje pogоворov z ukrajinskim državnim vodstvom. "Ne vem, o čem se lahko zedinimo, če predsednik jasno zagotavlja, da ni pripravljen na ustavne spremembe," je povedal vodja nacionalistične stranke Svoboda. Okrnitev ustavnih pooblastil predsednika Ukrajine sicer velja za poskus izhoda iz krize, v kateri se država trenutno nahaja. Opozicija zahteva ustavne spremembe za zmanjšanje pooblastil predsednika in tudi brezpogojno izpuštitev zaprtih protivljudnih protestnikov, a Janukovič vztraja, da se lahko to zgoditi le, če bodo demonstranti prenehali z zasedami vladnih poslopij.

Medtem na Ukrajino iz Litve letijo očitki o mučenju. Ukrainski je po mnenju litovskega zunanjega ministra morebiti kršila konvencijo Združenih narodov proti mučenju. Na telesu ukrajinskega opozicijskega aktivista Dmitrija Bulatova, ki se zdravi v bolnišnici v Vilniusu, je najti "jasne znake dolgotrajnega mučenja in grozovite obravnavne", so sporočili iz ministrstva.

Ob tem so dodali, da bi morala Evropska unija Kiev pozvati k temeljitim in neodvisnim preiskavam storilcev. Bulatov trdi, da so ga v Ukrajini ugrabili neznanci ter ga osem dni zadrževali in mučili. Množični protesti v Ukrajini so izbruhnili konec lanskega novembra, ker Janukovič pod pritiskom Rusije ni podpisal pridružitvenega sporazuma z EU.

Hollandova ljubica vložila tožbo zaradi poročanja

PARIZ - Francoska igralka Julie Gayet je zaradi medijskega poročanja o njeni aferi s francoskim predsednikom Françoisom Holandom vložila tožbo. 41-letnica se je po poročanju francoskega časnika Le Monde tako odzvala predvsem na objave fotografij, na katerih sedi za volantom avtomobila.

Te fotografije bi namreč lahko predstavljale namerno kaznivo dejanje kršenja njene pravice do zasebnosti, za katero je v Franciji predpisana do enoletne zaporni kazeni in denarni kazeni do 45.000 evrov. Pristojno državno tožilstvo v pariškem predmestju Nanterre je že sprožilo preliminarne preiskave.

Gayetova je že ob začetku poročanja o aferi vložila civilno tožbo, s katero želi od tabloida Closer iztožiti odškodnino v višini 50.000 evrov zaradi kršenja zasebnosti.

Na domu pokojnega igralca našli 70 zavojčkov heroina

NEW YORK - Newyorška policija je v ponedeljek na domu preminulega igralca Philipa Seymourja Hoffmana našla 70 zavojčkov heroina. Obdukcija 46-letnega oskarjevca, ki je umrl v nedeljo v svojem stanovanju v četrti Greenwich Village, je predvidena za prihodnji pondeljek, po domnevah policije je umrl zaradi prevelikega odmerka heroina. Obdukcija bo pokazala, kdaj točno je umrl, najverjetneje takoj po vobodu injekcije s heroinom. Šlo naj bi za nesrečo in ne samomor, saj policija ni našla poslovilnega pisma. Truplo sta v kopalnici našla prijatelj in prijateljico, ki ju je tja napotila pokojnikova življenska sopotnica, saj Hoffman ni prisel pravočasno iskat njenih otrok. Philip Seymour Hoffman je 15 let živel z Mimi O'Donnell, s katero sta imela tri otroke.

Vitalij Kličko

ANSA

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

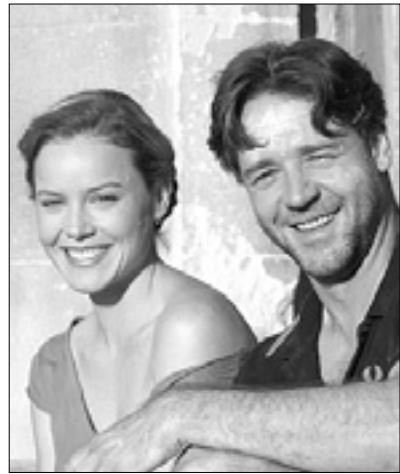
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **9.35** Linea Verde **12.00** Show: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** La vita in diretta **16.50** 20.00 Dnevnik **18.50** Kvizi: L'Eredità **20.30** Nogomet: Roma - Napoli, polfinale **23.10** Talk show: Porta a porta

borza in denar **8.45** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Show: Mattino cinque **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Come uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk show: Pomeriggio cinque **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: I segreti di Borgo Larici

23.30 Film: Un'ottima annata

Rai Due

6.40 Risanke **8.10** Serija: Zorro **8.35** Nad.: Desperate Housewives **10.00** Tg2 - Inside me **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Cold Case - Delitti irrisolti **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.05 Dnevnik **21.00** Serija: LOL **21.10** Film: Tutta colpa dell'amore **23.20** Film: Blitz

Rai Tre

6.30 Aktualno: News Rassegna stampa **8.00** Talk show: Agorà **10.05** Rai Parlamento - SpazioLibero **10.15** Mi manda Rai-Tre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione - Leonardo, Dnevnik LIS, Piazza Affari **15.10** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.10** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.10 Rubrika: Media Shopping **6.25** Serija: Chips **7.20** Serija: Miami Vice **8.20** Serija: Hunter **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Serija: Detective in corsia **12.55** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Nad.: My life **16.45** Film: I giganti del mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore

21.15 Film: Il curioso caso di Benjamin Button (dram., i. B. Pitt) **0.40** Film: Easy Rider - Libertà e paura

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved,

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (4. februarja 2014)

Vodoravno: Masle, Spa, altimeter, Ita, Ilona, Croselli, ja, Nin, aker, Atal, Z. S., Ise, tonik, Bova, T. M., Rafael, Inari, Ri, Atlantida, onanisti, Tedi, kolo, Ato, Anan; na sliki: Jana Croselli.

RADIO IN TV SPORED

Radio Slovenia 3

Slovenija 3

6.00 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** 19.00 Dnevnik **6.35** Primorska kronika **7.40** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** 8.30 Porocila **8.30** Seje delovnih teles: 35. nujna seja Odbora za pravosodje, prenos **14.00** Seje delovnih teles: 31. seja Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, prenos **17.50** 21.45, 23.30 Kronika **20.30** Kontaktna oddaja z ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anjo Kopac Mrak **21.30** Žarišče **22.00** Globus **22.40** Točka preloma Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru

Koper

7.30 Infokanal **13.55** Dnevn program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Meridiani **15.30** Pogovor z... **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes - dnevnik, sledi šport **19.30** Ciak junior **20.00** Servus, srečno, ciao **20.30** City folk **21.00** Folkest 2013 **21.30** Dokumentarec **21.45** Avtomobilizem **22.15** Artevisione

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.30** ŠKL **10.30** 11.30, 14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30** Požen' Evropo - Hrana za zdravje in delovna mesta **18.00** Pogovor pod murvo **19.30** Rad igram nogomet **20.00** Odbojka: Salognit Anhovo - Lunos Maribor, Modra skupina - 2. krog, sledijo Naselbinska kultura na Krasu, Glasbeni večer, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **6.55** 16.50 Nad.: Vihar **7.45** 15.50 Nad.: Prepovedana ljubezem **8.40** 9.55, 11.15 Tv prodaja **8.55** 10.10 Nad.: Ko listje pada **11.30** 17.55 Nad.: Divja v srcu **12.25** Serija: Tv Dober dan **13.25** Serija: Svingeri **14.00** 22.50 Serija: Gasilci v Chicagu **14.55** Serija: Razočarane gospodinje **19.00** 22.20 24UR - novice **20.00** Film: Dvojna igra **23.45** Nad.: Dvojnica

Kanal A

6.50 Risane serije **8.10** 16.35 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **8.40** 19.00 Serija: Veliki pokovci **9.10** 12.55 Serija: Alarm za Kobra 11 **10.05** 17.05 Nad.: Nikita **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **13.50** Serija: Najbolj zeleni domovi sveta **14.20** 19.30 Serija: Zmeda v zraku **14.50** Film: Umor v vojaški utrdbi **16.30** **18.00**, **19.55** Svet **20.05** Film: Godzila (fant.) **22.30** Nad.: Igra prestolov **23.35** Film: Globoka pustolovščina

RADIO

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Porocila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Porocila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.15 Tržaški Grki - naši somesčani; 14.40, 17.00 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Porocila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Francis Scott Fitzgerald: Veliki Gatsby - 7. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Porocila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Porocila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Porocila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Porocila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešetu; 14.00 Aktualno; 14.30 Porocila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve dane; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprt za srečanje; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30,

VREDNO OGLEDA

Rai 4, ob 21.10

Fight club

Režija: David Fincher
Igrata: Brad Pitt, Edward Norton, Jared Leto in Helena Bonham Carter
ZDA 1999

Celovečerec, povzet po istoimenskem delu ameriškega pisatelja Chucka Palahniuka je nekakšna kritika sodobni družbi, ki se skuša znebiti svojih frustracij in težav iz izvajanjem vsakovrstnega nasilja. Tako se tudi protagonist filma odloči, da se bo udeležil skupinske terapije, ki naj bi mu omogočila premostiti številne probleme. Na enem od teh srečanj pa spozna Tylerja Durdena. Potom njega se napisled seznavi s svojevrstnim klubom v katrem se člani družijo, da bi reševali osebne frustracije in to s pomočjo nasilne medsebojne borbe.

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unicu socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339 email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329 email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Cena: 1,20 € Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 € Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 € Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643 Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Ogljevalna agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob prazničnih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800912775 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: malo oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedu; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedu. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

T

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 17.17
Dolzina dneva 9.56

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 10.05 in zatone ob 0.18

BIOPROGOZA
Vremenska obremenitev se bo ponovno kreplila. Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezni. Spanje občutljivih bo v noči moteno. Priporočamo večjo previdnost.

Po prehodu vremenske fronte bodo danes dotele vlažni jugozahodni tokovi. Jutri zjutraj nas bo od severa prešla nova vremenska fronta, ki se bo popolnoma umaknila nad Jadranskim morjem.

Oblačno bo, na zahodu bodo občasne rahle padavine, na vzhodu pa bo deževje pogosteje in količina bo zmerna zlasti v hribih. Podnevi bo rahlo do zmerno snežilo nad 800-1000m, ponoči pa niže. Ob morju bo pihal zmeren jugozahodnik. Po nižinah bodo ponoči možne meglice.

Pretežno oblačno bo, ponekod na vzhodu države občasno delno jasno. V zahodni in osrednji Sloveniji bodo padavine. Dopolne bo sneg v notranosti Slovenije postopoma prehajal v dež, zato lahko ponekod spet nastane poledica. V višjih legah in ponekod po nižinah bo zapihal jugozahodni veter.

Ponoči in zjutraj bo oblačno z zmernimi padavinami; nad 500m bo snežilo. Čez dan se bo delno razjasnilo, najprej v Carniji nato pa popolne postopoma tudi drugod. V večernih urah bo po nižinah ponekod možna meglja.

Jutri bo sprva oblačno, padavine bodo dopolne ponehale. Proti večeru se bo ponekod delno zjasnilo. Temperature bodo v notranosti države še vedno le okoli ničle.

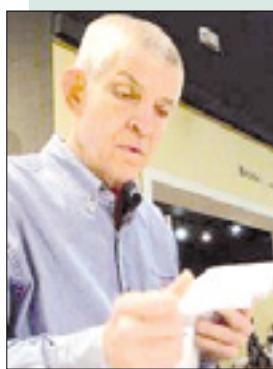

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.49 najvišje 40 cm, ob 7.28 najvišje -19 cm, ob 12.32 najvišje 5 cm, ob 18.13 najvišje -25 cm.
Jutri: ob 1.21 najvišje 34 cm, ob 8.43 najvišje -17 cm, ob 13.40 najvišje -6 cm, ob 18.15 najvišje -13 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 11 stopinj C.

SPEŽNE RAZMERE	Na Žlebeh 590	Piancavallo 300
Vogel 260	Forni di Sopra 380	
Kranjska Gora 130	Zoncolan 450	
Kravec 120	Tribž 280	
Cerkno 110	Osojščica 180	
Rogla 60	Mokrine 380	

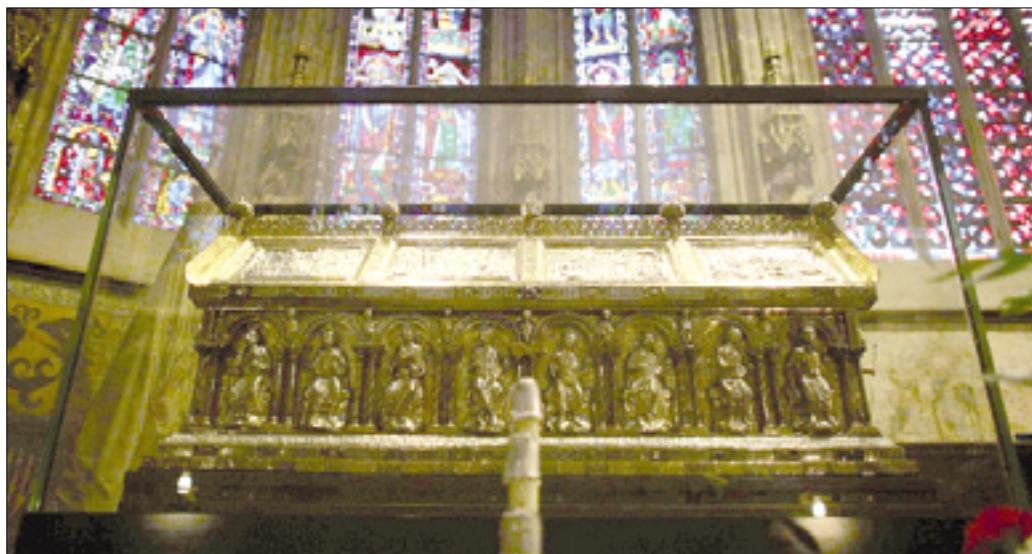
TAIPEI - Zaradi velikih količin mastne hrane se 40 odstotkov Tajvancev med praznovanjem kitajskega novega leta zredi za okoli dva kilograma, kažejo izidi raziskave tajvanske službe za promocijo zdravega življenja. Da bi opozorili na nezdravo prehranjevanje med prazniki, je služba rezultate ankete, izvedene v času lanskih novoletnih praznikov, objavila tiki pred novim letom prejšnji četrtek. Anketo leta 2013 so izvedli med 1089 odraslimi, pokazala pa je, da se je 37,9 odstotka anketirancev zredilo, moški povprečno za 2,1 kilograma, ženske pa za 1,8 kilograma. (STA)

Trgovec izgubil milijone zaradi Super Bowla

HOUSTON - Lastnik pohištvene trgovine iz Houstona je ostal brez 7 milijonov dolarjev zaradi zmage ekipe Seattle Seahawks na nedeljskem Super Bowlu, finalu lige ameriškega nogometna. S kupci pohištva, ki so v njegovi trgovini porabili na tisoče dolarjev, je namreč sklenil stave, zaradi katerih bo ob ogromen del zasluga. Jim McIngvale, ki ga lokalni prebivalci poznajo kot "vzmetnico Macka", je v desetdnevni akciji kupcem obljudil, da jim bo vrnil denar, če bodo igralci Seattle Seahawks v finalu Super Bowla premagali Denver Broncos. Pogoji sodelovanja so bili, da so morali kupci kupiti najmanj za 6000 dolarjev kosov pohištva in ga iz trgovine odnesti do nedeljskega finala. V akciji je sodelovalo približno 1000 kupcev, ki so v povprečju porabili 7000 dolarjev.

Ob kitajskem novem letu se skoraj polovica Tajvancev zredi

NEMČIJA - Rezultat 26 let preiskav

Kosti v katedrali v Aachnu so res pripadale Karlu Velikemu

Zlata skrinja v katedrali v Aachnu, v kateri hranijo posmrtnje ostanke Karla Velikega

ANSA

AACHEN - Po 26 letih preiskav in natanko 1200 let po njegovi smrti so znanstveniki potrdili, da kosti, ki so shranjene v katedrali v Aachnu na zahodu Nemčije, resnično pripadajo Karlu Velikemu, prvemu cesarju v Zahodni Evropi po padcu Rimskega imperija. Karel Veliki je bil kralj Frankov in Langobardov in ga je papež Leon III. leta 800 kronal za prvega cesarja Zahoda, kar je kasneje postal Sveti rimsko-nemški cesarstvo. Umrl je leta 814, star pa je bil okoli 70 let.

Kot so pojasnili znanstveniki, je bil Karel dejansko vreden svojega imena "veliki", saj je bil tudi nenavadno visok za isto obdobje. Človeške kosti, ki so jih našli v zlati skrinji relikvij, skrivaj odprt leta 1988, so pripadale visokemu, suhemu in starejšemu moškemu. Kot je povedal antropolog Joachim Schleifring iz Renskega urada za zaščito arheoloških spomenikov iz Bonna, so leta 1988 v skrinji z relikvijami popisali 94 kosti in delov kosti. Na pod-

lagi rezultatov preiskav "lahko rečemo, da je to po vsej verjetnosti skelet Karla Velikega", je povedal profesor univerze v Zürichu Frank Ruehli.

Kasneje so preiskali še dele lobanje, ki so shranjeni v srebrnem in zlatem dohrsneh kipu v zakladnici katedrale, ter golenco, ki je prav tako shranjena v zakladnici. Glede na dimenzije nadlahtnice, stegnenice in obeh golencem so izmerili, da je bil Karel Veliki visok 1,84 metra in tako precej višji od večine moških v tistem obdobju. Po grobi oceni je bil težak okoli 78 kilogramov.

Na pogačici in v petnici so znanstveniki odkrili izrastke, kar naj bi dokazovalo, da je Karl na staru leta šepal, kar je opisal tudi njegov biograf, frankovski učenjak Einhard. Niso pa odkrili vzroka njegove smrti. Einhard je navedel, da se je velikivladar pred smrтjo boril z ostrimi bolečinami v prisih in vročino. Znanstveniki domnevajo, da je šlo za pljučnico. (STA)

Češki jeleni se še vedno ustavljam pred nekdanjo železno zaveso

PRAGA - Čeprav je železna zavesa padla že pred četrt stoletja, je še vedno prisotna v zavesti mnogih jelenov na Češkem, je pokazala raziskava znanstvenikov v češkem narodnem parku Sumava na zahodu države. Jeleni ne gredo preko točke, kjer je nekdaj stala bodeča žica, ki je ločevala nekdanjo Češkoslovaško od Zahodne Nemčije. Meja med nekdanjim vzhodnim in zahodnim blokom je bila nekdaj močno zastržena. Ograja je padla s padcem komunizma v Evropi leta 1989.

Jeleni so spremljali s pomočjo ovratnic z oddajniki. Ugotovili so, da samice občasno sicer prečkajo mejo iz češkega v bavarski gozd, medtem ko se samci večinoma držijo na češki strani, pa čeprav je šlo zgodovinsko gledano za isti gozd, navajajo češki raziskovalci, ki so jelen spremljali šest let. Ozemlje jelenov v češkem gozdu pokriva okoli 60 kvadratnih kilometrov in predvsem samci prečkajo precejšnje razdalje v iskanju samic. (STA)

SLOVENIJA - Za ljudi nista nevarna

Pobegla risa v živalskem vrtu sta uplenila gamsa

LJUBLJANA - Risa, ki sta ušla iz poškodovane ograde, sta ponoči uplenila samca gamsa, so sporočili iz Živalskega vrta Ljubljana. Ob tem poudarjajo, da risa za ljudi nista nevarna in da ju bodo poskušali ujeti z živilovkami. Kot so sporočili iz Živalskega vrta, risa ograde kljub temu, da je bila poškodovana, od nedelje nista zapustila, to pa se je spremenilo v zadnjih noči, ko sta ušla in uplenila gamsa. To se je zgodilo kljub obilici hrane v ogradi, ki so jima jo nastavljali oskrbniki.

V živalskem vrtu so stalno povezani s strokovnjaki iz oddelka za biologijo Biotehniške fakultete, ki proučujejo rise v naravnem okolju. Ris se nekaj dni vrača k svojemu plenu in se hrani z njegovim mesom, zato bodo v bližino postavili več živilovk, v katere ju bodo skušali čim prej uloviti.

Zaradi posledice ujme se sicer v ljubljanskem živalskem vrtu še vedno soočajo s težavami. Včeraj so čakali na dostavo nove zaloge sena pogodbene dobaviteljev. Zaradi težke prevoznosti lokalnih cest v Sloveniji prevoz ni bil mogoč, prav tako pa tudi ni bil mogoč po Večni poti do živalskega vrta. Podobno so čakali tudi dobavitelji briketov, rib za morske leve, sadja in zelenjave.

Kot še navajajo, se z vsemi dobavitelji dogovarjajo za prevzem hrane pred zaporom Večne poti, od koder jo sami vozijo do živalskega vrta. Večna pot pa ostaja zaprta zaradi velike nevarnosti padcev dreves. (STA)